

EUROPEAN PARLIAMENT

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0265/2012

30.7.2012

*****I**

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD))

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Referents: *Claude Turmes*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Izmaiņas, kas ar Parlamenta grozījumiem izdarītas akta projektā, ir iezīmētas ***treknā slīprakstā***. Teksts, kas iezīmēts *parastā slīprakstā*, tehniskajiem dienestiem norāda tās akta projekta daļas, kurās ierosināti labojumi, lai sagatavotu galīgo teksta redakciju (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šos ierosinātos labojumus apstiprina attiecīgie tehniskie dienesti.

Informācijas bloka, ko ievieto pirms katra grozījuma attiecībā uz spēkā esošu aktu, kuru plānots grozīt ar attiecīgo akta projektu, trešajā un ceturtajā rindā attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un tā atbilstīgo teksta vienību. Daļas, kas tiek pārņemtas no tādas spēkā esoša akta teksta vienības, kura netiek grozīta ar attiecīgo akta projektu, bet kuru Parlaments nodomājis grozīt, iezīmē ***treknrakstā***. Iespējamos šādu teksta daļu svītrojumus apzīmē šādi: [...].

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS.....	5
PASKAIDROJUMS	149
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	157
SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	226
PROCEDŪRA.....	238

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD))
(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2011)0370),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 194. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0168/2011),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes un proporcionālītātes principu piemērošanu iesniedzis Zviedrijas parlaments un kurā apgalvots, ka tiesību akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2011. gada 26. oktobra atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2011. gada 14. decembra atzinumu²,
 - ņemot vērā 2012. gada 27. jūnija vēstulē Padomes pārstāvja pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu, kā arī Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7-0265/2012),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV L 24, 28.1.2012., 134. lpp.

² OV L 54, 23.2.2012., 49. lpp.

PARLAMENTA GROZĪJUMI*

Komisijas priekšlikumā

A PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

Eiropas parlaments un Eiropas savienības padome,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu¹,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³,

rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁴,

* Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ .

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ OV C , , . lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta ... nostāja

- (1) Savienība piedzīvo vēl nebijušus izaicinājumus, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums, kā arī nepieciešamība ierobežot klimata pārmaiņas un pārvarēt ekonomisko krīzi. Energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai. Tā palielina piegāžu Savienībai drošību, pazeminot primārās enerģijas patēriņu un samazinot enerģijas importu. Tā rentablā veidā palīdz samazināt siltumnīcefektu gāzu emisijas un tādējādi mazina klimata pārmaiņas. Pārejai uz energoefektīvāku ekonomiku vajadzētu paātrināt arī jaunu tehnoloģisko risinājumu izplatīšanos un uzlabot rūpniecības konkurētspēju Savienībā, atbalstot ekonomikas izaugsmi un radot augstas kvalitātes darbavietas vairākās nozarēs, kas saistītas ar energoefektivitāti.
- (2) Eiropadomes prezidentvalsts 2007. gada 8. un 9. marta secinājumos ir uzsvērtā nepieciešamība Savienībā palielināt energoefektivitāti, lai līdz 2020. gadam sasniegtu mērķi ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa, salīdzinot ar prognozēm. ***Eiropadomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos ir uzsvērts, ka jāsasniedz mērķis līdz 2020. gadam par 20 % palielināt energoefektivitāti, par ko 2010. gada jūnijā vienojās Eiropadome, bet kas ir atstāts novārtā. 2007. gada prognozes liecina, ka primārās enerģijas patēriņš 2020. gadā būs 1842 Mtoe. Samazinājums par 20 % nozīmē, ka 2020. gadā tiks patērēti 1474 Mtoe, t. i., samazinājums par 368 Mtoe, salīdzinot ar prognozēto.***
- (3) Eiropadomes prezidentvalsts 2010. gada 17. jūnija secinājumos energoefektivitātes mērķis apstiprināts kā viens no galvenajiem mērķiem Savienības jaunajā stratēģijā nodarbinātībai un gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei (stratēģija „Eiropa 2020”). Saskaņā ar šo procesu un lai šo mērķi īstenotu valsts līmenī, dalībvalstīm ciešā dialogā ar Komisiju ir jānosaka valsts mērķi un savās valsts reformas programmās ir jānorāda, kā tās paredzējušas tos sasniegt.
- (4) Komisijas paziņojums par stratēģiju „Enerģētika 2020” energoefektivitāti nosaka kā ES enerģētikas stratēģijas 2020. gadam galveno punktu un piemin nepieciešamību veidot jaunu energoefektivitātes stratēģiju, kas ļaus dalībvalstīm nošķirt enerģijas patēriņu no ekonomiskās izaugsmes.

- (5) Savā 2010. gada 15. decembra rezolūcijā par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu Eiropas Parlaments aicināja Komisiju pārskatītājā Energoefektivitātes rīcības plānā iekļaut pasākumus, lai novērstu plaisu, kas traucē 2020. gadā sasniegt vispārējo ES energoefektivitātes mērķi.
- (6) Viena no stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīvām ir „Resursu ziņā efektīva Eiropa”, kuru Komisija pieņēma 2011. gada 26. janvārī. Tajā energoefektivitāte ir norādīta kā galvenais faktors, lai nodrošinātu energoresursu izmantošanas ilgtspējību.
- (7) Eiropadomes prezidentvalsts 2011. gada 4. februāra secinājumos ir atzīts, ka šobrīd ES energoefektivitātes mērķis netiek īstenots un ka ir nepieciešama apņēmīga rīcība, cenšoties pēc iespējas pilnīgāk izmantot ievērojamās iespējas vairāk taupīt enerģiju ēkās, transportā, produktos un ražošanas procesos. ***Šajos secinājumos ir arī paredzēts, ka līdz 2013. gadam pārskatīs ES energoefektivitātes mērķa īstenošanu un vajadzības gadījumā izvērtēs iespēju veikt papildu pasākumus.***
- (8) Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma ***paziņojumu par*** 2011. gada energoefektivitātes plānu. Tas apliecināja, ka šobrīd Savienība netuvojas energoefektivitātes mērķa sasniegšanai. ***Šāds stāvoklis ir izveidojies, lai gan valstis turpina īstenot energoefektivitātes politiku, kas izklāstīta pirmajos valstu energoefektivitātes rīcības plānos, kurus dalībvalstis iesniedza, izpildot prasības, kas paredzētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem¹. Otro rīcības plānu sākotnējā analīze apstiprina šo stāvokli.*** Lai to labotu, ***plānā iekļauta virkne*** energoefektivitātes politikas virzienu un pasākumu, kas aptver visu enerģijas ķēdi, tostarp enerģijas ražošanu, pārvadi un sadali, publiskā sektora vadošo lomu energoefektivitātes jomā, ēkas un ierīces, rūpniecību, nepieciešamību dot iespēju tiešajiem lietotājiem pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Energoefektivitāte transporta nozarē paralēli tika aplūkota arī Baltajā grāmatā par transporta nozari, kas pieņemta 2011. gada 28. martā. Proti, Baltās grāmatas 26. iniciatīva aicina noteikt atbilstošus visu veidu transportlīdzekļu CO₂ emisiju standartus, ko vajadzības gadījumā papildina ar prasību par energoefektivitāti, kas aptvertu visu veidu vilces sistēmas.

¹ OVL 114, 27.4.2006., 64. lpp.

- (9) Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma arī „Ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. g.”, norādot uz nepieciešamību vairāk koncentrēties uz energoefektivitāti no šīs perspektīvas.
- (10) Šajā kontekstā ir jāatjaunina Savienības energoefektivitātes tiesiskais regulējums, pieņemot direktīvu, kura paredzēta, lai sasniegtu energoefektivitātes mērķi līdz 2020. gadam ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa un panāktu turpmākus energoefektivitātes uzlabojumus arī pēc 2020. gada. Šim nolūkam tai ir jāizveido kopēja sistēma, lai Savienībā veicinātu energoefektivitāti, un jāparedz konkrētas darbības, lai īstenotu dažus priekšlikumus, kas iekļauti 2011. gada energoefektivitātes plānā, *ko Padome pieņēma 2011. gada 10. jūnijā*, un panāktu būtiskus vēl neīstenotus enerģijas ietaupījumu potenciālus, kas tajā apzināti.
- (11) *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa* Lēmumā Nr. 406/2009/EK *par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam*¹², ir paredzēta prasība Komisijai līdz 2012. gadam veikt izvērtējumu un sagatavot ziņojumu par Kopienas un tās dalībvalstu gūtajiem panākumiem, izpildot mērķi līdz 2020. gadam samazināt enerģijas patēriņu par 20 %, salīdzinot ar prognozēm. Tajā ir arī norādīts, ka, lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt Kopienas siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas saistības, Komisijai līdz 2012. gada 31. decembrim ir jāierosina pastiprināti vai jauni pasākumi, lai paātrinātu energoefektivitātes palielinājumu. Šī direktīva izpilda minēto prasību. Tā arī veicina to mērķu sasniegšanu, kas noteikti „Ceļvedī virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. g.”, jo īpaši samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas enerģētikas sektorā, un palīdz līdz 2050. gadam panākt elektroenerģijas ražošanu bez emisijām.
- (12) Ir jāizmanto integrēta pieeja, lai izmantotu visu esošo enerģijas ietaupījumu potenciālu, ieskaitot ietaupījumus enerģijas piegādes un galapatēriņa sektoros. Tajā pašā laikā ir jāpastiprina Direktīvas 2004/8/EK par tādās koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū³, un Direktīvas 2006/32/EK

¹ OV, L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

² OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

³ OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

■ noteikumi.

(13) Būtu vēlams 20 % energoefektivitātes mērķi sasniegt, kopīgi īstenojot īpašus valsts un Eiropas pasākumus, kas veicina energoefektivitāti dažādās jomās. ■ Pirmajā posmā dalībvalstīm būtu jāprasa noteikt **indikatīvus** valsts energoefektivitātes mērķus, shēmas un programmas. ■ Šie mērķi un dalībvalstu individuālie centieni Komisijai ir jāizvērtē vienlaikus ar datiem par panākumiem, lai novērtētu iespējamību sasniegt vispārējo Savienības mērķi un apmēru, kādā individuālie centieni ir pietiekami, lai panāktu kopīgo mērķi. Tādēļ Komisijai, izmantojot pārskatīto tiesisko pamatu un stratēģijas „Eiropa 2020” procesa ietvaros, ir cieši jāuzrauga valstu energoefektivitātes programmu īstenošana. **Nosakot indikatīvus valsts energoefektivitātes mērķus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī un kas var būt, piemēram, atlikušais rentablais enerģijas ietaupījuma potenciāls, izmaiņas enerģijas importā un eksportā, visu atjaunojamo energoresursu attīstīšana, kodolenerģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana un iepriekš veiktās darbības.**

Veicot modelēšanu, modelēšanas pieņēmumi un modelēšanas rezultātu projekti Komisijai būtu laikus un pārredzami jāapspriež ar dalībvalstīm. Ir vajadzīga uzlabota modelēšana attiecībā uz energoefektivitātes pasākumu ietekmi, ēku fondu un tehnoloģiju efektivitāti.

(13.a) *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvā 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu¹² ir norādīts, ka Kiprā un Maltā, ņemot vērā to, ka tās ir salas un tām ir nomaļa atrašanās vieta, aviācija ir to iedzīvotājiem un ekonomikai neaizstājams transporta veids. Tādēļ Kiprā un Maltā enerģijas bruto galapatēriņš aviotransportā ir neproporcionāli augsts, proti, trīs reizes lielāks nekā vidējais Kopienā 2005. gadā, un tādēļ šīs valstis neproporcionāli skar pašreizējie tehnoloģiskie un regulatīvie ierobežojumi.*

¹ OV, L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

² OVL 140, 5.6.2009., 16. lpp.

(14) Kopējais publiskā sektora izdevumu apjoms ir līdzvērtīgs 19 % Savienības iekšzemes kopprodukta. Šā iemesla dēļ publiskais sektors ir svarīgs dzinējs, kas stimulē tirgus pāreju uz efektīvākiem produktiem, ēkām un pakalpojumiem, kā arī veicina iedzīvotāju un uzņēmumu enerģijas patēriņa paradumu maiņu. Turklāt enerģijas patēriņa samazināšana, izmantojot energoefektivitātes palielināšanas pasākumus, var atbrīvot publiskos resursus citiem mērķiem. Publiskajām struktūrām valsts, reģionālā un vietējā līmenī ir jābūt par paraugu energoefektivitātes ziņā.

(14.a) Nemot vērā to, ka Padomes 2011. gada 10. jūnija secinājumos par 2011. gada energoefektivitātes plānu ir uzsvērts, ka ēkas rada 40 % no enerģijas galapatēriņa ES, un lai izmantotu izaugsmes un nodarbinātības iespējas amatniecības un būvniecības nozarē, kā arī būvmateriālu ražošanā un tāda veida profesionālajā darbībā kā, piemēram, arhitektūrā, konsultāciju un inženiertehniskajos pakalpojumos, dalībvalstīm būtu jāizstrādā ilgtermiņa stratēģija laikposmam pēc 2020. gada ieguldījumu mobilizēšanai dzīvojamām ēkām un komerciālām platībām nolūkā uzlabot ēku fonda energoefektivitāti. Šajā stratēģijā būtu jāiekļauj pilnīga renovācija, kas būtu rentabla un kuras rezultāts būtu modernizācija, kas salīdzinājumā ar stāvokli pirms renovācijas ievērojami samazinātu gan piegādātās enerģijas daudzumu, gan ēkas galīgo enerģijas patēriņu, panākot ļoti lielu energoefektivitāti. Šāda veida pilnīgu renovāciju varētu īstenot arī pakāpeniski.

(15) Ir jāveicina ēku renovēšana, jo esošais ēku krājums ir lielākais potenciālais sektors enerģijas ietaupījumam. Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai panāktu **Savienības** mērķi līdz 2050. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu. Publiskām struktūrām piederošas ēkas veido ievērojamu daļu esošo ēku krājuma un tās ir būtiskas sabiedrības dzīvē. Tādēļ ir atbilstīgi noteikt visu **to** ēku renovācijas gada normu, **kas dalībvalsts teritorijā pieder centrālajai valdībai vai kuras tā izmanto**, lai uzlabotu šo ēku energoefektivitāti. Šai renovācijas normai ir jābūt tādai, kas neskar pienākumus saistībā ar gandrīz nulles enerģijas ēkām, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvā 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti¹. Pienākums renovēt **centrālās valdības** ēkas papildina minētās direktīvas noteikumus, kas prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tad, ja esošajām ēkām tiek veikta nozīmīga renovācija, to energoefektivitāte tiek uzlabota tā, lai tās atbilstu minimālajām energoefektivitātes prasībām. **Ir lietderīgi, ka dalībvalstis var īstenot alternatīvus rentablus pasākumus, lai panāktu līdzvērtīgus energoefektivitātes uzlabojumus attiecīgās valsts centrālās valdības ēkās. Pienākums renovēt centrālās valdības ēku platību būtu jāpieņemo administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpieņemo tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence kopā aptver visu teritoriju.**

¹ OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.

- (16) Vairākas pašvaldības un citas publiskās struktūras dalībvalstīs jau ir ieviesušas integrētas pieejas enerģijas taupīšanai un energoapgādei, piemēram, īstenojot ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus, piemēram, tos, kas izstrādāti saskaņā ar Pilsētas mēru pakta iniciatīvu, un integrētas pilsētplānošanas pieejas, kas ir plašākas par atsevišķiem pasākumiem ēkās un transporta veidos. Dalībvalstīm ir jārosina pašvaldības un citas publiskās struktūras pieņemt integrētus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus ar skaidriem mērķiem, iesaistīt iedzīvotājus to izstrādē un īstenošanā un atbilstīgi informēt viņus par to saturu un virzību mērķu sasniegšanā. Šādi plāni var nodrošināt būtiskus enerģijas ietaupījumus, jo īpaši, ja tos īsteno ar energovadības sistēmām, kas ļauj attiecīgajām publiskajām struktūrām labāk pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Ir jāveicina pieredzes apmaiņa starp lielpilsētām, pilsētām un citām publiskajām struktūrām, īpaši attiecībā uz novatoriskiem risinājumiem.
- (17) Attiecībā uz noteiktu produktu un pakalpojumu iegādi un ēku iegādi un nomu, ***centrālajām valdībām***, kas slēdz darbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus, ir jākalpo par piemēru un jāpieņem energoefektīvi iegādes lēmumi. ***Tas būtu jāpieņem administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpieņem tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kopīgā pārziņā ir visa teritorija.*** Tomēr tas nedrīkstētu iespaidot ***Savienības*** publiskā iepirkuma direktīvu noteikumus.
- Dalībvalstīm būtu jāmudina publiskās struktūras ņemt vērā pirkumu energoefektivitāti attiecībā uz citiem produktiem, uz kuriem neattiecas šīs direktīvas energoefektivitātes prasības pirkumu jomā.***

(18) Novērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest „baltās apliecības” shēmu liecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījumi koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Mērķi vismaz šajā posmā labāk **varētu** sasniegt, izmantojot valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas **energoapgādes uzņēmumiem** vai citus alternatīvus pasākumus, ar ko var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. ■ Šāda vēriena shēmas ir atbilstīgi veidot kopējā sistēmā Savienības līmenī, nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas sektora īpašo kontekstu un tiešo patērētāju ieradumus. Kopējai sistēmai ir jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem tiešajiem patērētājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādot savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Kopējai sistēmai ir jāļauj dalībvalstīm iekļaut savās valsts shēmās prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši lai nodrošinātu to, ka neaizsargātajiem klientiem ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. ***Ir lietderīgi, ka dalībvalstis, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, nosaka, uz kuriem enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem būtu jāattiecinā pienākums sasniegt enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi, kas noteikts šajā direktīvā. Konkrēti – vajadzētu atļaut dalībvalstīm nepiemērot šo pienākumu maziem enerģijas sadales uzņēmumiem, maziem enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un mazām enerģētikas nozarēm, lai izvairītos no nesamērīga administratīva sloga.*** Komisijas paziņojumā „Mazās uzņēmējdarbības akts”¹ ir noteikti principi, kas dalībvalstīm jāievēro, ja tās pieņem lēmumu neizmantot minēto iespēju. ***Lai atbalsfītu valstu ierosmes energoefektivitātes jomā, atbildīgās puses, uz kurām attiecas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, varētu pildīt savus pienākumus, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri nepieciešami saskaņā ar pienākuma shēmu.***

¹ COM(2008)0394, galīgā redakcija.

(18.aa) Ņemot vērā visaptverošo prasību atjaunot publisko finanšu ilgtspēju un nodrošināt fiskālo konsolidāciju, īstenojot konkrētus pasākumus, kuri ir šīs direktīvas darbības jomā, pienācīga uzmanība jāvelta tam, lai dalībvalstu līmenī īstenotie energoefektivitātes veicināšanas pasākumi būtu rentabli un pamatoti ar atbilstoša līmeņa analīzi un izvērtējumu.

(18.a) Prasība panākt ietaupījumu gada laikā galapatērētājiem pārdotajā enerģijas apjomā, salīdzinot ar to, kas citādi tiktu pārdots, nav maksimālais apjoma ierobežojums attiecībā uz enerģijas tirdzniecību vai patēriņu.

Ir lietderīgi paredzēt iespēju, ka dalībvalstis visu pārdoto enerģijas apjomu vai daļu no pārdotā enerģijas apjoma, kurš izmantots ražošanas darbībās, kas uzskaitītas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvai 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā ¹², var neiekļaut aprēķinos par galapatērētājiem pārdoto enerģiju, jo ir atzīts, ka dažas nozares vai apakšnozares, kurās veic minētās darbības, var būt pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam.

Ir lietderīgi, ka dalībvalstis apzinās shēmu izmaksas, lai precīzi izvērtētu pasākumu izmaksas.

(18.b) Neskarot 6. panta prasības un nolūkā mazināt administratīvo slogu, ikviens dalībvalsts visus 6. panta īstenošanai paredzētos atsevišķos politikas pasākumus var apvienot visaptverošā valsts energoefektivitātes programmā.

¹ OVL 275, 25.10.2003., 32. lpp.

² OVL 275, 25.10.2003., 32. lpp.

- (19) Lai izmantotu enerģijas ietaupījuma potenciālu dažos tirgus segmentos, kuros energoauditū nepiedāvā komerciāli (piemēram, **■** maziem un vidējiem uzņēmumiem (*MVU*)), ***dalībvalstīm būtu jāizstrādā programmas, lai mudinātu MVU veikt energoauditus ■***. Lielos uzņēmumos energoauditū ir jābūt obligātiem un tie ir jāveic regulāri, jo enerģijas ietaupījums var būt nozīmīgs. ***Veicot auditus, būtu jāņem vērā piemērojamie Eiropas vai starptautiskie standarti, piemēram, EN ISO 50001 (energo pārvaldības sistēmas) vai pr EN 16247-1 (energoauditū) vai būtu jāietver energoaudits EN ISO 14000 (vides pārvaldības sistēmas) un tādējādi jāievēro šīs direktīvas Va pielikuma noteikumi, jo tie nepārsniedz piemērojamo standartu prasības. Direktīvas pieņemšanas brīdī turpināsies īpaša Eiropas standarta izstrāde attiecībā uz energoauditūem.***
- (20) ***Ja minētos auditus veic ■ uzņēmuma iekšējie speciālisti, nepieciešamās neatkarības nodrošināšanai būtu jānosaka, ka šie eksperti nedrīkst būt tieši iesaistīti auditējamajā darbībā ■***.
- (21) Izstrādājot energoefektivitātes palielināšanas pasākumus, būtu jāņem vērā efektivitātes ieguvumi un ietaupījumi no rentablu tehnoloģiju inovāciju, piemēram, viedo skaitītāju, plašas izmantošanas. ***Ja ir uzstādīti viedie skaitītāji, uzņēmumiem tos nevajadzētu izmantot nepamatotai rēķinu sagatavošanai par iepriekš sniegtiem, bet vēl neapmaksātiem pakalpojumiem.***
- (21.a) ***Attiecībā uz elektroenerģiju un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ¹² (Elektroenerģijas direktīva), ja viedo skaitītāju ieviešana tiek vērtēta pozitīvi, līdz 2020. gadam vismaz 80 % no patērētājiem būtu jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām. Attiecībā uz gāzi un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu ³⁴, ja viedo mēraparātu sistēmu ieviešana ir novērtēta pozitīvi, dalībvalstīm vai to noteiktai kompetentai iestādei būtu jā sagatavo viedo mēraparātu sistēmu ieviešanas grafiks.***

¹ OVL 211, 14.8.2009., 55. lpp.

² OVL 211, 14.8.2009., 55. lpp.

³ OVL 211, 14.2.2009., 94. lpp.

⁴ OVL 211, 14.8.2009., 94. lpp.

- (21.b) Individuālu skaitītāju vai siltummaksas sadalītāju izmantošana, lai uzskaitītu individuālo siltuma patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, ir lietderīga tajos gadījumos, kad galapatērētāju rīcībā ir resursi, ar kuru palīdzību kontrolēt savu individuālo patēriņu. Tāpēc to izmantošana ir lietderīga tikai tajās ēkās, kurās radiatori ir aprīkoti ar termostatiskajiem vārstiem*
- (21.c) Dažās daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, precīzu individuālo siltuma skaitītāju izmantošana būtu tehniski sarežģīta un dārga, ņemot vērā to, ka siltumapgādē izmantotais karstais ūdens dzīvokļiem tiek piegādāts un no tiem tiek aizvadīts caur vairākiem punktiem. Var pieņemt, ka individuālu siltuma patēriņa skaitītāju izmantošana daudzdzīvokļu ēkās tehniski tomēr ir iespējama gadījumos, kad individuālu skaitītāju uzstādīšana neparedzētu ēkā mainīt jau esošos siltumapgādē izmantotos karstā ūdens cauruļvadus. Šādās ēkās individuālo siltuma patēriņa uzskaiti var veikt, katram radiatoram uzstādot individuālo siltummaksas sadalītāju.*
- (21.d) Direktīvā 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina galapatērētāji ar individuāliem skaitītājiem par konkurētspējīgu cenu, kas precīzi ataino tiešā patērētāja faktisko enerģijas patēriņu un kas sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku. Lielākajā daļā gadījumā šī prasība ir piemērojama ar nosacījumu, ka tas ir tehniski iespējams, izmaksu ziņā lietderīgi un samērīgi saistībā ar iespējamo enerģijas ietaupījumu. Tomēr, ja tiek veikts pieslēgums jaunai ēkai vai ēkā tiek veikta nozīmīgi atjaunošana, kā noteikts Direktīvā 2010/31/ES, šādi individuāli skaitītāji par konkurētspējīgu cenu ir jānodrošina vienmēr. Direktīvā 2006/32/EK ir arī prasība, ka skaidri saprotams rēķins, pamatojoties uz faktisko patēriņu, būtu jāsapatavo pietiekami bieži, lai ļautu patērētājiem regulēt savu enerģijas patēriņu.*

Direktīvās par elektrības un gāzes iekšējo tirgu (Direktīvā 2009/72/EK un 2009/73/EK) ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina viedo mēraparātu sistēmu ieviešana, lai veicinātu patērētāju aktīvu līdzdalību elektroenerģijas un gāzes piegādes tirgū. Attiecībā uz elektroenerģiju, ja viedo skaitītāju ieviešana tiek atzīta par rentablu, vismaz 80 % patērētāju ir jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām līdz 2020. gadam. Attiecībā uz dabasgāzi nav noteikts termiņš, bet ir nepieciešams sagatavot grafiku. Direktīvās ir noteikts arī tas, ka galapatērētāji pienācīgi un pietiekami bieži jāinformē par faktisko elektroenerģijas/gāzes patēriņu un maksu, lai dotu viņiem iespēju regulēt savu patēriņu.

Direktīvu 2006/32/EK, 2009/72/EK un 2009/73/EK noteikumiem par uzskaiti un rēķiniem ir bijusi ierobežota ietekme uz enerģijas taupīšanu. Daudzviet Savienībā šie noteikumi nav palīdzējuši patērētājiem saņemt nedz aktuālu informāciju par savu enerģijas patēriņu, nedz rēķinus, kas balstīti uz faktisko patēriņu, tik bieži, cik atbilstoši pētījumiem ir nepieciešams, lai patērētāji varētu regulēt savu enerģijas patēriņu. Šo noteikumu nepietiekamās skaidrības dēļ ir arī saņemtas neskaitāmas iedzīvotāju sūdzības saistībā ar telpu apkuri un karsto ūdeni daudzdzīvokļu namos.

Lai uzlabotu galapatērētāju iespējas attiecībā uz pieeju informācijai par sava individuālā enerģijas patēriņa uzskaiti un rēķiniem, ņemot vērā iespējas, ko sniedz viedo mēraparātu sistēmu īstenošana un viedo skaitītāju ieviešana dalībvalstīs, ir svarīgi uzlabot ES tiesību aktu prasību skaidrību šajā jomā. Tam vajadzētu palīdzēt samazināt izmaksas, kas saistītas ar tādu viedo mēraparātu sistēmu ieviešanu, kas aprīkotas ar enerģijas taupību veicinošām funkcijām, un sekmēt energopakalpojumu un pieprasījuma pārvaldības tirgus attīstību. Viedo mēraparātu sistēmas ieviešana ļauj bieži sagatavot rēķinus, pamatojoties uz faktisko patēriņu. Tomēr ir arī nepieciešams precizēt prasības, kas attiecas uz piekļuvi informācijai un uz godīgu un precīzu rēķinu sagatavošanu, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš, gadījumos, kad viedie skaitītāji nebūs pieejami līdz 2020. gadam, tostarp attiecībā uz uzskaiti un rēķiniem par apkures, dzesēšanas un karstā ūdens individuālo patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās šos pakalpojumus nodrošina ēkās uzstādīta centralizēta siltumapgāde/dzesēšana vai sava kopēja apkures sistēma.

- (22) Izstrādājot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt pareizu iekšējā tirgus darbību un saskaņotu *acquis* īstenošanu atbilstoši **Līgumam par Eiropas Savienības darbību.**
- (23) Augstas efektivitātes koģenerācijai un centralizētajai siltumapgādei un dzesēšanai ir ievērojams primārās enerģijas ietaupījumu potenciāls, kurš Savienībā nav pilnībā izmantots. Dalībvalstīm ***būtu jāveic vispusīgs novērtējums saistībā ar augstas efektivitātes koģenerācijas un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas sniegto potenciālu. Pēc Komisijas lūguma šādi izvērtējumi būtu jāatjaunina,*** lai nodrošinātu ieguldītājiem informāciju par valsts attīstības plāniem un veicinātu stabilu un atbalstošu ieguldījumu vidi. Jaunās elektroenerģijas ražošanas iekārtas un pastāvošās iekārtas, kuras tiek būtiski modernizētas vai kurām tiek atjaunināta atļauja vai licence, būtu, ***pamatojoties uz pozitīvu izmaksu un ieguvumu analīzi,*** jāaprīko ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtām, lai rekuperētu siltuma pārpalikumu, kas rodas elektroenerģijas ražošanā. Pēc tam, izmantojot centralizētās siltumapgādes tīklus, šo siltuma pārpalikumu var transportēt turp, kur tas vajadzīgs. ***Pasākumi, uz kuriem attiecas prasība par šādu atļaujas kritēriju piemērošanu, parasti būs pasākumi, uz kuriem attiecas arī prasība par atļauju saņemšanu atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvai 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām¹ (Rūpniecisko emisiju direktīva) un Direktīvai 2009/72/EK.***

¹ OVL 334, 17.12.2010., 17. lpp.

(23.a) Varētu būt lietderīgi, ka kodolenerģijas iekārtas vai elektroenerģijas ražošanas iekārtas, saistībā ar kurām plānots izmantot ģeoloģisko uzglabāšanu, kas atļauta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006¹, atrastos vietās, kur nav rentabli rekuperēt siltuma pārpalikumu ar augstas efektivitātes koģenerācijas palīdzību vai nodrošinot centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklu. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uz minētajām iekārtām neattiecināt pienākumu veikt izmaksu un ieguvumu analīzi, lai iekārtā izmantotu aprīkojumu, kas ļauj rekuperēt siltuma pārpalikumu ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtas palīdzību. Arī maksimālās slodzes un elektroenerģijas ražošanas rezerves iekārtas, kuras piecu gadu laikā plānots ekspluatēt vidēji ne vairāk kā 1500 darba stundas gadā, varētu būt nepieciešams atbrīvot no prasības ražot arī siltumu.

(23.b) Ir lietderīgi, ka dalībvalstis veicina pasākumu un procedūru ieviešanu, lai atbalstītu koģenerācijas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauka ir mazāka par 20 MW, lai sekmētu decentralizētu enerģijas ražošanu.

(24) Augstas efektivitātes koģenerāciju nosaka enerģijas ietaupījums, ko iegūst, apvienojot, nevis nodalot siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Savienības tiesību aktos izmantotās koģenerācijas un augstas efektivitātes koģenerācijas definīcijas neierobežo atšķirīgu definīciju izmantošanu valstu tiesību aktos tādā nolūkā, kas atšķiras no Savienības tiesību aktiem. Lai palielinātu enerģijas ietaupījumu un nezaudētu iespējas ietaupīt enerģiju, īpaša uzmanība jāpievērš koģenerācijas iekārtu darba režīmam.

¹ OVL 140, 5.6.2009., 114. lpp.

- (25) Lai palielinātu pārredzamību un tiešais patērētājs varētu izvēlēties starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un elektroenerģiju, kas ražota ar citiem paņēmieniem, jānodrošina, lai, pamatojoties uz saskaņotām efektivitātes atskaites vērtībām, var apliecināt to, ka elektroenerģija saražota, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no valsts līmeņa atbalsta mehānismiem. Ir svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumos varētu ietvert visus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas veidus. Izcelsmes apliecinājumi ir jānošķir no apmaiņai paredzētajiem sertifikātiem.
- (26) Jāņem vērā koģenerācijas un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas sektoru īpašā struktūra, kas ietver daudzus mazus un vidējus ražotājus, jo īpaši pārskatot administratīvās procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu atļauju koģenerācijas jaudas vai saistītu tīklu ierīkošanai, piemērojot principu “vispirms domāt par mazākajiem”.
- (27) Lielākā daļa **Savienības** uzņēmumu ir ■ MVU. Tie pārstāv milzīgu enerģijas ietaupījumu potenciālu **Savienībā**. Lai palīdzētu viņiem pieņemt energoefektivitātes pasākumus, dalībvalstīm ir jāizveido labvēlīga sistēma, kas ļautu nodrošināt MVU tehnisko atbalstu un mērķtiecīgu informēšanu.
- (28) **Rūpniecisko emisiju direktīvā** energoefektivitāte ir viens no kritērijiem, lai noteiktu labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas būtu izmantojami par atsauci, paredzot atļaujas nosacījumus iekārtām, kas ietilpst tās darbības jomā, ieskaitot sadedzināšanas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai lielāka. Tomēr minētajā direktīvā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja nepiemērot energoefektivitātes prasības sadedzināšanas iekārtām vai citām iekārtām objektā, kuras emitē oglekļa dioksīdu, saistībā ar darbībām, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā. **Dalībvalstis informāciju par energoefektivitātes līmeņiem varētu iekļaut ziņojumos, kas tām jāiesniedz atbilstīgi Rūpniecisko emisiju direktīvai.**

(29) Dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jāizveido noteikumi, kas regulē izmaksu uzņemšanos un sadali elektrotīkla pieslēguma un elektrotīkla jaudas palielinājuma gadījumā un veicot tehniskos pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai integrētu jaunus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājus, ņemot vērā pamatnostādnes un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā ¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem . Augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājiem ir jāļauj izsludināt konkursu par pieslēguma darbiem. Ir jāatvieglo piekļuve tīkla sistēmai elektroenerģijai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, īpaši mazajām un mikro koģenerācijas iekārtām. ***Šajā ziņā dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 2. punktu un 2009/73/EK 3. panta 2. punktu var uzlikt uzņēmumiem, kas darbojas gāzes un elektroenerģijas nozarē, sabiedrisko pakalpojumu, kas saistītas ar energoefektivitāti.***

(29.a) Pieprasījuma reakcija ir svarīgs instruments energoefektivitātes uzlabošanai, jo tas būtiski palielina patērētāju vai to izvēlētu trešo personu iespējas rīkoties saistībā ar patēriņa un rēķinu informāciju, un tādējādi nodrošina mehānismu, ar ko samazina vai pielāgo patēriņu, lai ietaupītu enerģiju gan enerģijas galapatēriņa posmā, gan enerģijas ražošanas, pārvades un sadales posmos, labāk izmantojot tīklus un ražošanas līdzekļus.

¹ OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.

Pieprasījuma reakcija var būt balstīta uz galapatērētāju reakciju uz cenas signāliem vai uz ēku automatizāciju. Būtu jāuzlabo pieprasījuma reakcijas nosacījumi un piekļuve tai, cita starpā maziem galapatērētājiem. Tāpēc un ņemot vērā viedo tīku pastāvīgo paplašināšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valsts energoregulatori būtu spējīgi garantēt, ka tīkla tarifi un noteikumi sekmē uzlabojumus energoefektivitātes jomā un atbalsta dinamisku cenu piemērošanu, lai nodrošinātu galapatērētāju pieprasījuma reakciju. Tirgus integrācijai un vienlīdzīgām iespējām piekļūt tirgum attiecībā uz enerģijas ražošanu un pieprasījuma resursiem (piedāvājuma un patērētāju slodzes daudzumam); Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valstu energoregulatoru pieeja būtu integrēta un ietvertu enerģijas ietaupījuma potenciālu enerģijas piegādes un galapatēriņa nozarēs.

- (30) Ir jābūt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu šīs direktīvas īstenošanu, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenotājiem.
- (31) Ir jāturpina attīstīt energopakalpojumu tirgu, lai nodrošinātu gan energopakalpojumu pieprasījuma, gan piegādes pieejamību. To var veicināt pārredzamība, piemēram, izmantojot energopakalpojumu sniedzēju sarakstu. Pieprasījumu var palīdzēt veicināt arī līgumu paraugi, **labākās prakses piemēru** apmaiņa un pamatnostādnes, jo īpaši energoefektivitātes līgumu slēgšanai. Tāpat kā cita veida trešo personu finansēšanas pasākumos, energoefektivitātes līgumā energopakalpojuma saņēmējs izvairās no investīciju izmaksām, bet daļu no enerģijas ietaupījuma finanšu vērtības izmanto, lai apmaksātu ieguldījumu, ko pilnībā vai daļēji veikusi trešā persona.

(32) Ir jāapzina un jānovērš reglamentējošie un reglamentējošie šķēršļi energoefektivitātes līgumu un citu enerģijas ietaupījumu trešo personu finansēšanas pasākumu izmantošanai. Tostarp jāmin grāmatvedības noteikumi un prakses, kas neļauj atbilstīgi atspoguļot atskaitēs kapitālieguldījumus un ikgadējus finanšu ietaupījumus, kas rodas energoefektivitātes palielināšanas pasākumu rezultātā, ieguldījuma mūža garumā. Valsts līmenī ir jārisina arī esošo ēku krājuma atjaunošanas šķēršļi, kuri balstīti uz atšķirīgajiem pamudinājumiem dažādiem dalībniekiem.

(33) Dalībvalstis un reģioni ir jārosina pilnībā izmantot struktūrfondus un Kohēzijas fondu, lai veicinātu ieguldījumus pasākumos energoefektivitātes palielināšanai. Ieguldījumiem energoefektivitātē ir potenciāls veicināt ekonomikas izaugsmi, nodarbinātību, inovācijas un kurināmā nabadzības samazinājumu mājāsaimniecībās, un tādēļ tie pozitīvi ietekmē ekonomisko, sociālo un teritoriālo vienotību. Potenciālās finansēšanas jomas ir energoefektivitātes pasākumi sabiedriskajās ēkās un mājāsaimniecībās un jaunu prasmju nodrošināšana, lai veicinātu nodarbinātību energoefektivitātes sektorā.

(33.a) Dalībvalstīm būtu jāveicina finansēšanas mehānismu izmantošana, lai sekmētu šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Finansēšanas mehānismi:

a) finanšu iemaksas un sodanaudas par 6. pantā paredzēto pienākumu nepildīšanu;

b) līdzekļus, kas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 3. punktu atvēlēti energoefektivitātei;

c) līdzekļus, kas energoefektivitātei atvēlēti daudzgadu finanšu shēmas ietvaros, jo īpaši kohēzijas un struktūrfondos, un šim mērķim īpaši paredzētos Eiropas finanšu instrumentos, tehniskajā palīdzībā un finanšu inženierijā;

Tādi mehānismi attiecīgos gadījumos varētu būt balstīti uz līdzekļiem, kas energoefektivitātei atvēlēti no ES projektu obligācijām, līdzekļiem, ko energoefektivitātei atvēlējusi Eiropas Investīciju banka un citas Eiropas finanšu iestādes, jo īpaši Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka un Eiropas Padomes Attīstības banka, līdzekļiem, kas piesaistīti finanšu iestādēs, valstu līdzekļiem, cita starpā veidojot regulatīvas un fiskālas sistēmas, ar ko veicina energoefektivitātes iniciatīvu un programmu īstenošanu, ienākumiem, kas gūti saskaņā ar Lēmumu 406/2009/EK.

Konkrēti, finansēšanas mehānismi var:

- a) izmantot šos līdzekļus, lai veidotu iespējas piesaistīt privāto kapitālu un sekmētu tā piesaisti, it īpaši institucionālo ieguldītāju kapitālu, vienlaikus izmantojot kritērijus, lai nodrošinātu vides un sociālo mērķu sasniegšanu finansējuma piešķiršanai;*
- b) izmantot novatoriskus finansēšanas mehānismus (piemēram, aizdevuma garantijas privātkapitālam, aizdevuma garantijas, lai veicinātu energoefektivitātes līgumu slēgšanu, dotācijas, subsidētus aizdevumus, īpašas kredītlīnijas un trešo personu finansēšanas sistēmas), kas samazina energoefektivitātes projektu riskus un ļauj veikt izmaksu ziņā lietderīgas renovācijas pat mājāsaimniecībās ar maziem un vidējiem ieņēmumiem;*
- c) būt saistīti ar programmām vai aģentūrām, kuras apkopos energotaupības projektus un izvērtēs to kvalitāti, sniegs tehnisko atbalstu, veicinās energopakalpojumu tirgu un saskaņā ar 14. pantu palīdzēs veicināt patērētāju pieprasījumu pēc energopakalpojumiem;*

Finansēšanas mehānismi var arī:

- a) nodrošināt vajadzīgos līdzekļus, ar ko atbalstīt apmācību un sertifikācijas programmas, kuras uzlabo energoefektivitātes prasmes un garantē to kvalitāti;*
- b) nodrošina resursus, lai pētītu un demonstrētu maza mēroga un mikrotehnoloģijas enerģijas ražošanas jomā un paātrinātu to izplatības tempu un lai optimizētu šo ģeneratoru pieslēgšanu elektrotīkliem;*

c) *būt saistīti ar programmām visu mājokļu energoefektivitātes veicināšanas darbību veikšanai, lai novērstu energoresursu trūkumu un mudinātu īres namu īpašniekus padarīt savu īpašumu pēc iespējas energoefektīvāku;*

d) *nodrošināt pienācīgus resursus, lai atbalsstītu sociālo dialogu un standartu noteikšanu ar mērķi uzlabot energoefektivitāti un nodrošināt labus darba apstākļus un veselības aizsardzību un drošību darbā.*

Būtu jāizmanto pieejamie Savienības finanšu instrumenti un inovatīvi finansēšanas mehānismi, lai praktiski realizētu mērķi, saskaņā ar kuru paredzēts uzlabot publisko struktūru ēku energoefektivitāti. Šajā sakarā dalībvalstis – uz brīvprātības pamata un ņemot vērā valsts budžeta noteikumus – šādu mehānismu attīstīšanai var izmantot savus ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā Nr. 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem.

(34) Īstenojot 20 % energoefektivitātes mērķi, Komisijai jāvēro jauno pasākumu ietekme uz Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (ETS), lai saglabātu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas stimulus, ar kuriem atalgo investīcijas mazu oglekļa dioksīda emisiju tehnoloģijās un sagatavo ETS sektorus turpmāk nepieciešamajām inovācijām. *Tai būs jāpārrauga ietekme uz rūpniecības nozarēm, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, kā tas ir noteikts ar Komisijas lēmumu 2010/2/ES, lai nodrošinātu, ka šīs direktīvas noteikumi veicina un nekavē šo nozaru attīstību.*

(35) Direktīvā 2006/32/EK dalībvalstīm ir noteikta prasība pieņemt un līdz 2016. gadam censties sasniegt kopējo valsts indikatīvo enerģijas ietaupījuma mērķi – 9 %, kas jāsasniedz, izmantojot energopakalpojumus un citus energoefektivitātes palielināšanas pasākumus. Šajā direktīvā ir norādīts, ka otrajam dalībvalstu pieņemtajam Energoefektivitātes plānam atbilstīgā un vajadzības gadījumā sekos Komisijas priekšlikumi papildu pasākumiem, tostarp mērķu piemērošanas perioda pagarināšanai. Ja ziņojumā secina, ka nav sasniegti pietiekami rezultāti direktīvas noteikto valsts indikatīvo mērķu sasniegšanā, šiem priekšlikumiem ir jāattiecas uz mērķu līmeni un būtību. Ietekmes novērtējumā, kas pievienots šai direktīvai, ir secināts, ka dalībvalstis varētu sasniegt 9 % mērķi, kas ir daudz pieticīgāks nekā vēlāk pieņemtais 20 % enerģijas ietaupījuma mērķis 2020. gadam, tādēļ nav nekādas vajadzības

pievērst uzmanību mērķu līmenim.

(35.a) *Programmai „Saprātīga enerģijas nodrošināšana Eiropai” (Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1639/2006/EK) ir bijusi būtiska nozīme, lai izveidotu vidi, kas veicina pienācīgu ES ilgtspējīgas enerģijas politikas īstenošanu, atceļot tādus tirgus šķēršļus kā, piemēram, tirgus dalībnieku un iestāžu nepietiekama informētība un rīcībspēja, valsts līmeņa tehniskie vai administratīvie šķēršļi, kas traucē iekšējā enerģijas tirgus pareizai darbībai, vai nepietiekami attīstīts darba tirgus, kas būtu atbilstošs uzdevumam izveidot ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni. Daudzi no šiem šķēršļiem joprojām ir aktuāli.*

█

(36.a) *Lai pēc iespējas pilnīgāk izmantotu ar energopatēriņu saistīto ražojumu ievērojamās iespējas taupīt enerģiju, būtu straujāk un plašāk jāīsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009. gada 21. oktobra 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīva 2010/30/ES par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm. Prioritāte būtu jānosaka ražojumiem ar lielāko enerģijas ietaupījuma potenciālu saskaņā ar ekodizaina darba plānu un atbilstošos gadījumos – pašreizējo pasākumu pārskatīšanai.*

(37) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, **proti**, █ līdz 2020. gadam sasniegt Savienības noteikto 20 % energoefektivitātes mērķi un likt pamatus turpmākai energoefektivitātes uzlabošanai pēc 2020. gada, dalībvalstīs **nevar pietiekami** labi sasniegt, neīstenojot papildu energoefektivitātes pasākumus, un šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz minētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.

- (38) Lai varētu pielāgoties tehnikas attīstībai un energoresursu sadales izmaiņām, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu *attiecībā uz saskaņoto efektivitātes atsaucēs vērtību pārskatīšanu, kuras noteiktas, pamatojoties uz Direktīvu 2004/8/EK, un attiecībā uz vērtībām, aprēķina metodēm, standarta primārās enerģijas koeficientu un prasībām, kas noteiktas šīs direktīvas pielikumos*. Ir ļoti svarīgi, lai Komisija sagatavošanas darbu laikā rīkotu *pienācīgu* apspriešanos, tostarp ar ekspertiem. *Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un pienācīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei*.
- (39) Visi Direktīvas 2004/8/EK un Direktīvas 2006/32/EK būtiskie noteikumi, izņemot pēdējās minētās direktīvas 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu, ir nekavējoties jāatceļ. *Minētos Direktīvas 2006/32/EK noteikumus būtu jāturpina piemērot līdz 9 % mērķa sasniegšanas termiņa beigām*. Jāatceļ ir arī *Eiropas Parlamenta un Padomes* 2010. gada 19. maija Direktīvas 2010/30/ES par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm¹, 9. panta 1. un 2. punkts, kuri dalībvalstīm paredz pienākumu censties iepirkt ražojumus ar augstāko energoefektivitātes klasi.
- (40) Pienākumu transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos ir jāierobežo līdz tiem noteikumiem, kuros ir būtiskas izmaiņas, salīdzinot ar Direktīvām 2004/8/EK un 2006/32/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kuri palikuši nemainīgi, izriet no minētajām direktīvām.
- (41) Šai direktīvai jābūt tādai, kas neskar dalībvalstu saistības attiecībā uz termiņu Direktīvu 2004/8/EK un 2006/32/EK transponēšanai valstu tiesību aktos un minēto direktīvu piemērošanu.

¹ OV L 153, 18.6.2010., 1. lpp.

(42) *Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 29. septembra kopīgo politisko paziņojumu par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstis ir apņēmušās pamatotos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.*

IR PIENĒMUŠAS ŠO DIREKTĪVU:

I NODAĻA

Priekšmets, darbības joma, definīcijas un energoefektivitātes mērķi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī direktīva izveido kopēju **pasākumu** sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības **energoefektivitātes pamatmērķa** — 20 % primārās enerģijas ietaupījumu līdz 2020. gadam – sasniegšanu un sagatavotu pamatu turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc šā termiņa.

Tā paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus trūkumus, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, un tā paredz **indikātīvu** valsts energoefektivitātes mērķu noteikšanu 2020. gadam.

2. Šajā direktīvā izklāstītās prasības ir minimālās prasības, kas neliedz jebkurai dalībvalstij saglabāt vai ieviest stingrākus pasākumus. Šādiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar Savienības tiesību aktiem. ***Ja valsts tiesību aktos ir paredzēti stingrāki pasākumi, dalībvalstis informē Komisiju par šādiem tiesību aktiem.***

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā ir piemērojamas šādas definīcijas:

1. „enerģija” ir visa veida energoprodukti, *sadedzināmais kurināmais, siltumenerģija, atjaunojamā enerģija, elektroenerģija vai jebkāds cits enerģijas veids*, kā noteikts *Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra* Regulā (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku¹;
2. „primārais enerģijas patēriņš” ir bruto iekšzemes patēriņš, izņemot neenerģētikas patēriņu;
 - 2.a. „enerģijas galapatēriņš” ir visa enerģija, kas piegādāta rūpniecībai, transportam, mājsaimniecībām, pakalpojumu nozarei un lauksaimniecībai. Tajā nav ietverta enerģijas piegāde enerģijas pārveidošanas nozarei un pašai enerģētikas nozarei;
 - 2.b. „energoefektivitāte” ir attiecība starp iegūto jaudu, pakalpojumu, precēm vai enerģiju un ieguldīto enerģiju;
 - 2.c. „enerģijas ietaupījums” ir ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot un/vai aplēšot patēriņu pirms un pēc viena vai vairāku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanas, vienlaikus nodrošinot, ka tiek standartizēti ārējie apstākļi, kas ietekmē enerģijas patēriņu;
 - 2.d. „energoefektivitātes uzlabošana” ir energoefektivitātes pieaugums, kas panākts tehnoloģisku pārmaiņu, paradumu maiņas un/vai ekonomisku pārmaiņu rezultātā;

¹ OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.

3. „energopakalpojums” ir fizisks labums vai ieguvums, kas iegūts no enerģijas, energoefektīvas tehnoloģijas vai tāda pasākuma apvienojuma, kurā var būt iekļautas ekspluatācijas, uzturēšanas un kontroles darbības, kas vajadzīgas pakalpojuma sniegšanai, kuru sniedz, pamatojoties uz līgumu un attiecībā uz kuru parastos apstākļos ir pierādīts, ka tas izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes palielinājumu vai primārās enerģijas ietaupījumu;
4. „publiskas struktūras” ir „līgumslēdzējas iestādes”, kas definētas *Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. martā Direktīvā 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru*¹;
- 4.a „centrālā valdība” ir visas administratīvās pārvaldes iestādes, kuru kompetence aptver visu dalībvalsts teritoriju;
- 4.b „kopējā lietderīgā platība” ir ēkas vai ēkas daļas platība, kur enerģiju izmanto iekštelpu mikroklimate regulēšanai;
5. „energovadības sistēma” ir saistītu vai mijiedarbojošos elementu kopums plānā, kas nosaka energoefektivitātes mērķi un stratēģiju, kā sasniegt šo mērķi;
- 5.a „Eiropas standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts un kas ir darīts publiski pieejams;
- 5.b „starptautisks standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Starptautiskā Standartizācijas organizācija un kas ir darīts publiski pieejams;
6. „atbildīgās puse” ir enerģijas sadales vai mazumtirdzniecības *uzņēmums, kuram* ir saistošas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas 6. pantā;

¹ *OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.*

- 6.a *„pilnvarotā puse” ir juridiska persona, kurai valdība vai cita publiska struktūra ir deleģējusi pilnvaras valdības vai citas publiskas struktūras vārdā izstrādāt, pārvaldīt vai uzturēt finanšu shēmu;*
- 6.b *„iesaistītā puse” ir uzņēmums vai publiska struktūra, kas, balstoties uz brīvprātīgu vienošanos, ir apņēmusies sasniegt konkrētus mērķus vai uz kuru attiecas valsts reglamentējošās politikas instruments;*
- 6.c *„īstenojošā publiskā iestāde” ir publisko tiesību subjekts, kura atbildībā ir veikt vai pārraudzīt enerģijas vai oglekļa dioksīda nodokļu uzlikšanu, finanšu shēmas un instrumentus, finanšu stimulus, standartus un normas, enerģijas patēriņa marķēšanas sistēmas un apmācības vai izglītības pasākumus;*
- 6.d *„politikas pasākums” ir reglamentējošs, finanšu, fiskāls, brīvprātīgs vai informācijas sniegšanas instruments, kas dalībvalstī ir oficiāli izveidots un tiek īstenots, lai tirgus dalībniekiem radītu atbalsta sistēmu, prasību vai stimulu nodrošināt un pirkt energopakalpojumus un īstenot citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus;*
- 6.e *„atsevišķa darbība” ir darbība, kuras rezultātā ir panākti pārbaudāmi un izmērāmi vai aplēšami energoefektivitātes uzlabojumi un kuras īstenošana izriet no politikas pasākuma;*
7. *„enerģijas sadales uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, tostarp sadales sistēmas operators, kas ir atbildīga par enerģijas transportēšanu, piegādājot to tiešajiem patērētājiem vai sadales stacijām, kuras pārdod enerģiju tiešajiem patērētājiem;*
8. *„sadales sistēmas operators” ir „sadales sistēmas operators”, kā definēts attiecīgi Direktīvā 2009/72/EK¹ un Direktīvā 2009/73/EK²;*

¹ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.

² OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.

9. „enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, kas pārdod enerģiju tiešajiem patērētājiem;
10. „tiešais patērētājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas iepērk enerģiju personīgam galapatēriņam;
11. „energopakalpojumu sniedzējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas sniedz energopakalpojumus vai citus energoefektivitātes palielināšanas pasākumus tiešā patērētāja iekārtās vai telpās;
12. „energoaudits” ir sistemātiska procedūra, kuras rezultātā iegūst piemērotu informāciju par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās vai komerciālās darbības vai iekārtas vai privāto vai publisko pakalpojumu faktisko enerģijas patēriņa profilu, kurā nosaka skaitliskā izteiksmē rentablas enerģijas ietaupījuma iespējas un kuras konstatējumus apkopo ziņojumā;
- 12.a „mazie un vidējie uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas definēti Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumam 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju pievienotā pielikuma I sadaļā ¹; mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) kategorijā ietilpst uzņēmumi, kam ir mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz EUR 50 miljonus un/vai gada bilance kopumā nepārsniedz EUR 43 miljonus;**
13. „energoefektivitātes palielināšanas līgums” ir tāda līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes palielināšanas pasākuma saņēmēju un sniedzēju, **ko pārbauda un uzrauga visā līguma darbības laikā, ja ieguldījumus (darbu, piegādi vai pakalpojumu) šajā pasākumā apmaksā attiecībā uz** līgumā atrunātu energoefektivitātes palielinājuma līmeni vai citu energoefektivitātes kritēriju, piemēram, finanšu ietaupījumiem, par kuru ir panākta vienošanās;

¹ OVL 124, 20.5.2003., 36. lpp.

13.a „viedo mēraparātu sistēma” ir elektroniska sistēma, ar kuru var mērīt enerģijas patēriņu, pievienojot vairāk informācijas nekā ar parasto skaitītāju, un ar ko var pārraidīt un saņemt datus, izmantojot kādu elektroniskās saziņas veidu;

14. „pārvades sistēmas operators” ir „pārvades sistēmas operators”, kā definēts *attiecīgi* Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK;
15. “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
16. „ekonomiski pamatots pieprasījums” ir pieprasījums, kas nepārsniedz *siltumapgādes* vai dzesēšanas vajadzības un ko pretējā gadījumā atbilstīgi tirgus nosacījumiem apmierinātu, izmantojot elektroenerģijas ražošanas metodes, kas nav koģenerācija;
17. „lietderīgais siltums” ir siltums, kas saražots koģenerācijas procesā, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu siltuma vai dzesēšanas pieprasījumu;
18. „koģenerācijas režīmā saražotā elektroenerģija” ir elektroenerģija, kas saražota procesā, kurš ir saistīts ar lietderīgā siltuma ražošanu un kura aprēķini veikti saskaņā ar II pielikumā noteiktajām metodēm;
19. „augstas efektivitātes koģenerācija” ir koģenerācija, kas atbilst II pielikumā izklāstītajiem kritērijiem;
20. „kopējā efektivitāte” ir gadā saražotās elektroenerģijas, mehāniskās enerģijas un lietderīgā siltuma summa attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots siltuma ražošanai koģenerācijas procesā un bruto elektroenerģijas un mehāniskās enerģijas ražošanai;
21. „attiecība starp elektroenerģiju un siltumu” ir attiecība starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, ko, izmantojot attiecīgās iekārtas darbības datus, aprēķina laikā, kad iekārta pilnībā darbojas koģenerācijas režīmā;

22. „koģenerācijas iekārta” ir iekārta, kas var darboties koģenerācijas režīmā;
23. „maza apjoma koģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta ar uzstādīto jaudu, kas nerasniedz 1 MWe;
24. „mikro koģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta, kuras maksimālā jauda nerasniedz 50 kWe;
25. „izmantotā zemesgabala proporcija” ir proporcija starp zemesgabalu un ēkas platību noteiktā teritorijā;
26. „efektīva centralizētā siltumapgāde un dzesēšana” ir centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas sistēma, kuras darbībā izmanto vismaz **50 % atjaunojamo energoresursu, 50 % siltuma pārpalikuma, 75 % koģenerācijas režīmā saražota siltuma** vai šo **enerģijas vai siltuma** veidu kombināciju **50 % apmērā**;
27. „būtiska modernizācija” ir modernizācija, kuras izmaksas pārsniedz 50 % no ieguldījuma izmaksām par līdzvērtīgu jaunu iekārtu ■ ;
28. „**efektīva siltumapgāde un dzesēšana**” ir **siltumapgādes un dzesēšanas risinājums, kas salīdzinājumā ar pamata scenāriju, kurā ņemtas vērā ierastās metodes, rentablā veidā – kā tas novērtēts šajā direktīvā minētajā izmaksu un ieguvumu analīzē – ievērojami samazina primārās enerģijas patēriņu, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju**;

29. *„efektīva individuālā siltumapgāde un dzesēšana” ir individuālās siltumapgādes un dzesēšanas risinājums, kurš – salīdzinājumā ar efektīvu centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu – ievērojami samazina no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņu, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, vai kuram nepieciešams tāds pats no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņa apjoms, bet par zemākām izmaksām, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju;*
30. *„agregators” ir pieprasījuma pakalpojumu sniedzējs, kurš apkopo vairākas īstermiņa patērētāju slodzes ar mērķi tās pārdot vai izsolīt organizētos enerģijas tirgos.*

3. pants

Energoefektivitātes mērķi

1. *Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu valsts energoefektivitātes mērķi, pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu, vai enerģijas galapatēriņu, primārās enerģijas vai enerģijas galaietaupījumu, vai energointensitāti. Paziņojot minētos mērķus Komisijai saskaņā ar šīs direktīvas 19. panta 1. punktu un XIV pielikuma 1. daļas f punktu, dalībvalstis šos mērķus arī izsaka kā absolūtu primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa līmeni 2020. gadā un paskaidro, kā un uz kādu datu pamata šie aprēķini ir veikti.*

Nosakot minētos mērķus, dalībvalstis ņem vērā: *to, ka enerģijas patēriņš Savienībā 2020. gadā nedrīkst būt lielāks kā 1474 Mtoe primārās enerģijas vai 1078 Mtoe galapatēriņa enerģijas;* pasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā; pasākumus, kas pieņemti, lai sasniegtu valsts enerģijas ietaupījuma mērķus, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktu, un citus pasākumus, lai veicinātu energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī. *Nosakot valsts energoefektivitātes mērķus, dalībvalstis var ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī un kas var būt, piemēram, atlikušais rentablais enerģijas ietaupījuma potenciāls, IKP attīstība un prognozes, izmaiņas enerģijas importā un eksportā, visu atjaunojamo energoresursu attīstīšana, kodolenerģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana un iepriekš veiktās darbības.*

2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam izvērtē **gūtos panākumus un to**, vai Savienība varēs sasniegt **enerģijas patēriņa mērķi – ne vairāk kā 1474 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1078 Mtoe galapatēriņa enerģijas 2020. gadā** .
3. *Veicot 2. punktā minēto pārskatīšanu, Komisija:*
- i) *summē* **indikatīvos valstu energoefektivitātes mērķus, par kuriem dalībvalstis ir paziņojušas;**
 - ii) *izvērtē, vai minēto mērķu summa var tikt uzskatīta par uzticamu orientieri attiecībā uz to, vai ES kopumā gūst pietiekamu progresu, 2. punktā minētā izvērtējuma veikšanā ņemot vērā atbilstīgi 19. panta 1. punktam iesniedzamo pirmā gada ziņojuma izvērtējumu, un ņemot vērā atbilstīgi 19. panta 2. punktam sagatavoto valstu energoefektivitātes rīcības plānu izvērtējumu;*
 - iii) *ņem vērā papildu analīzi, kuras pamatā ir*
 - *izvērtējums par progresu attiecībā uz enerģijas patēriņu un enerģijas patēriņu saistībā ar saimniecisko darbību ES līmenī, cita starpā progresu attiecībā uz enerģijas piegādes efektivitāti dalībvalstīs, kuras savus valsts indikatīvos mērķus ir balstījušas uz enerģijas galapatēriņu vai enerģijas galaietaupījumu, tostarp progresu, kas panākts, dalībvalstīm izpildot šīs direktīvas III nodaļas noteikumus;*
 - *modelēšanas rezultāti saistībā ar turpmākajām enerģijas patēriņa tendencēm ES līmenī ;*
 - iv) *salīdzina iegūtos rezultātus ar enerģijas patēriņa apjomu, kas būtu vajadzīgs, lai 2020 gadā sasniegtu enerģijas patēriņa līmeni ne vairāk kā 1474 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1078 Mtoe galapatēriņa enerģijas apjomā.*

3.a pants
Ēku renovācija

Dalībvalstis izstrādā ilgtermiņa stratēģiju, lai mobilizētu ieguldījumus gan valsts, gan privāto dzīvojamo ēku un komercplatību fonda renovācijā. Šajā stratēģijā tiek iekļauts:

- i) pārskats par valsts ēku fondu, kas atbilstošos gadījumos pamatojas uz statistisko izlasi;***
- ii) rentablu renovācijas pieeju noteikšana atkarībā no ēku veida un klimatiskās joslas;***
- iii) politikas jomas un pasākumi, lai veicinātu ēku pilnīgu renovāciju, tostarp pakāpenisku pilnīgu renovāciju, kas būtu rentabla;***
- iv) ilgtermiņa perspektīvas, kas privātpersonām, būvniecības nozarei un finanšu iestādēm palīdzētu pieņemt lēmumus par ieguldījumiem;***
- v) ar pierādījumiem pamatotas aplēses par paredzēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem.***

Pirmo stratēģijas versiju publicē līdz 2014. gada 30. aprīlim un pēc tam ik pēc trim gadiem atjaunina un iesniedz Komisijai, iekļaujot valstu energoefektivitātes rīcības plānos.

II NODAĻA

Enerģijas izmantojuma efektivitāte

4. pants

Publisko struktūru ēkas kā piemērs

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu tiktu renovēti 3 % ***kopējās platības centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, kuras apsilda un/vai dzesē***, un lai tādējādi izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras attiecīgā dalībvalsts ir noteikusi, piemērojot ***minētās*** Direktīvas 4. pantu. 3 % normu aprēķina, ***pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 500 m² un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju, – lielāka par 250 m², kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.***

Ja dalībvalsts ir paredzējusi, ka pienākums ik gadu renovēt 3 % no kopējās platības attiecas uz ēku platībām, kas atrodas tādu administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā un lietošanā, kuras pārstāv par centrālo valdību zemāku līmeni, 3 % normu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības un minēto administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 500 m² un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju, – lielāka 250 m², kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

Īstenojot centrālās valdības ēku vispusīgas renovācijas pasākumus saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, dalībvalstis var izvēlēties tos attiecināt uz visu ēku, tostarp ēkas ārējo struktūru, iekārtojumu, izmantošanu un uzturēšanu.

Dalībvalsts nosaka, ka energoefektivitātes pasākumos prioritāte ir tām centrālās valdības ēkām, kurām ir viszemākā energoefektivitāte, ja minēto pasākumu īstenošana ir rentabla un tehniski iespējama.

1.a Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

- i) ēkas, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras un vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, ciktāl konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;**
- ii) ēkas, kuras ir valsts bruņoto spēku vai valsts centrālās valdības īpašumā un kalpo valsts aizsardzības mērķiem, izņemot bruņoto spēku un citu valsts aizsardzības iestāžu personālam paredzētas atsevišķas dzīvojamās telpas vai biroja ēkas;**
- iii) ēkas, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām.**

2. Dalībvalstis var ■ centrālās valdības ēku ikgadējā renovācijas normā ieskaitīt centrālās valdības ēku platību, kas papildus renovēta attiecīgajā gadā, tā, it kā tā būtu renovēta jebkurā no *trim* iepriekšējiem vai nākamajiem gadiem.

2.a Dalībvalstis var centrālās valdības ēku ikgadējā renovācijas normā ieskaitīt jaunas ēkas, ko tās izmanto un kas atrodas to īpašumā, aizstājot centrālās valdības konkrētas ēkas, kuras ir nojauktas divu iepriekšējo gadu laikā, vai ēkas, kas divu iepriekšējo gadu laikā ir pārdotas, nojauktas vai izņemtas no ekspluatācijas citu ēku intensīvāka izmantojuma dēļ.

3. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim sagatavo un publisko to centrālās valdības apsildāmo un/vai dzesējamo ēku sarakstu, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 500 m², un līdz 2015. gada 9. jūlijam – to ēku sarakstu, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 250 m², izņemot ēkas, uz kurām attiecas 1.a punktā minētais atbrīvojums, norādot šādus datus:

- a) platība m² un
- b) katras ēkas energoefektivitāte *vai atbilstīgie dati par enerģijas patēriņu.*

3.a *Kā alternatīvu pieeju 1., 1.a, 2., 2.a un 3. punktam un neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. panta noteikumus, dalībvalstis var īstenot citus rentablus pasākumus, tostarp pilnīgu renovāciju, kā arī pasākumus nolūkā mainīt ēku izmantotāju paradumus, lai līdz 2020. gadam savas centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, ik gadu ziņojot, panāktu tādu enerģijas patēriņa ietaupījuma apjomu, kas ir vismaz līdzvērtīgs 1. punktā noteiktajam apjomam. Piemērojot šādu alternatīvu pieeju, tās var aplēst enerģijas ietaupījumu, ko nodrošinātu 1., 1.a, 2. un 2.a punkta noteikumu īstenošana, izmantojot atbilstīgas standartvērtības saistībā ar centrālās valdības atsauces ēku enerģijas patēriņu pirms un pēc renovācijas, kā arī ņemot vērā aplēses par to ēku fonda platību. Centrālās valdības atsauces ēku kategorijām ir jāatbilst šādu ēku fondam.*

Dalībvalstis, kas izvēlas alternatīvu iespēju, vēlākais līdz 2014. gada 1. janvārim paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus, ko tās plāno pieņemt, norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks panākti līdzvērtīgi energoefektivitātes uzlabojumi centrālajai valdībai piederošajās ēkās.

4. *Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, cita starpā reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, un sociālo mājokļu struktūras, kas ir publisko tiesību subjekti, pienācīgi ņemot vērā savu attiecīgo kompetenci un administratīvo organizāciju:*

- a) pieņemt energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu no plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas taupīšanas *un energoefektivitātes mērķi un darbības*, lai *ņemtu vērā centrālās valdības ēku kā piemēra nozīmi atbilstīgi 1., 3. un 3.a punktam;*

- b) ieviest energovadības sistēmu, *tostarp energoauditus*, kā daļu no sava plāna īstenošanas;
- ba) vajadzības gadījumā izmantot energopakalpojumu uzņēmumus (EAPU) un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu renovācijas un īstenotu plānus energoefektivitātes uzturēšanai un uzlabošanai ilgtermiņā.*

5. pants

Iepirkumi, ko veic publiskās struktūras

Dalībvalstis nodrošina, lai *centrālās valdības* iegādātos tikai tādus produktus, pakalpojumus un ēkas, kuriem ir augsts energoefektivitātes līmenis, *ciktāl tas atbilst rentabilitātei, ekonomiskajai iespējamībai, lielākai ilgspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei*, kā norādīts III pielikumā. *Minētais pienākums attiecas uz līgumiem par produktu, pakalpojumu un ēku iegādi, ko veic publiskās struktūras, tiktāl, ciktāl šādu līgumu vērtība ir vienāda ar grozītās Direktīvas 2004/18/EK 7. pantā noteiktajām robežvērtībām vai lielāka par tām.*

Minēto pienākumu bruņoto spēku līgumiem piemēro tikai tiktāl, ciktāl tā piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku darbību būtībai un galvenajam mērķim, un to nepiemēro militārajam ekipējumam, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/81/EK, ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības¹.

Pienācīgi ņemot vērā publisko struktūru attiecīgo kompetenci un administratīvo uzbūvi, dalībvalstis mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, sekot to centrālo valdību piemēram un iegādāties tikai tādus produktus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis.

¹ OVL 216, 20.8.2009., 76. lpp.

Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, izsludinot konkursus, kuros enerģija ir svarīga sastāvdaļa, izvērtēt iespēju noslēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kas nodrošina enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā.

Neskarot šā panta pirmo daļu, dalībvalstis, iegādājoties produktu kopumu, uz kuru visu attiecas saskaņā ar Direktīvu 2010/30/ES pieņemts deleģētais akts, var prasīt, lai produktu kopējā energoefektivitāte būtu svarīgāka nekā katra kopumā iekļautā produkta energoefektivitāte atsevišķi, iegādājoties produktu kopumu, kas atbilst kritērijam par piederību augstākajai energoefektivitātes klasei.

6. pants

Energoefektivitātes pienākuma shēmas

1. Katra dalībvalsts izveido energoefektivitātes pienākuma shēmu. *Ar minēto shēmu nodrošina, ka atbildīgie enerģijas sadales uzņēmumi un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas katras dalībvalsts teritorijā, līdz 2020. gada 31. decembrim sasniedz kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi, neskarot 1.aa punktu. Minētais mērķis ir vismaz līdzvērtīgs mērķim ik gadu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim panākt jaunus ietaupījumus 1,5 % apmērā no tā enerģijas apjoma — aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2013. gada 1. janvāra —, kuru ik gadu pārdod visu enerģijas sadales uzņēmumu vai visu enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu klientiem, kas ir galapatērētāji. Minētajā aprēķinā var daļēji vai pilnībā neiekļaut pārdotās enerģijas apjomu, ko izmanto transportam.*

Dalībvalstis lemj, kā pirmajā daļā minēto jauno ietaupījumu aprēķināto apjomu sadalīt visā attiecīgajā laikposmā.

1.aa Katra dalībvalsts, neskarot 1.ab punktu var:

- a) *veikt 1. punkta pirmajā daļā paredzēto aprēķinu, izmantojot šādas vērtības — 1% 2014. un 2015. gadā; 1.25% 2016. un 2017. gadā un 1.5% 2018., 2019. un 2020. gadā;*

- b) *aprēķinā neiekļaut visu to enerģijas apjomu vai daļu no tā, kas pārdots izmantošanai ražošanas darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā;*
- c) *atļaut 1. punktā noteiktajās enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas, īstenojot šīs direktīvas 10. panta 2. punktā un 3. punkta b) apakšpunktā, 12. panta 1. līdz 6. punktā un 8. punktā paredzētās prasības, ir iegūts enerģijas pārveides, sadales un pārvades nozarēs, tostarp efektīvā centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūrā, kā arī*
- d) *1. punktā noteiktajos enerģijas ietaupījumos ieskaitīt izmērāmu un pārbaudāmu enerģijas ietaupījumu, kas gūts atsevišķās darbībās, kuras veic kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā.*

1.ab Piemērojot šā panta 1.aa punktu, nepieļauj, ka 1. punktā noteiktie enerģijas ietaupījumi samazinās par vairāk nekā 25 %. Dalībvalstis, kas izmanto 1.aa punktā paredzētos noteikumus, līdz ... [transponēšanas datums] par to paziņo Komisijai, tostarp norādot 1.aa punktā uzskaitītos elementus, kas tām jāpiemēro, un aprēķinu, kurā parādīta to ietekme uz 1. punktā noteikto enerģijas ietaupījuma apjomu.

1.a Neskarot 1. punktu, katra dalībvalsts, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, ieceļ atbildīgās puses no enerģijas sadales uzņēmumiem un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kuri darbojas to teritorijā, un to vidū var būt transportlīdzekļu degvielas sadales uzņēmumi vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas to teritorijā. Enerģijas ietaupījuma apjomu, kas vajadzīgs, lai izpildītu minēto pienākumu, galapatērētāju vidū panāk atbildīgās puses, kuras dalībvalsts ir atbilstīgi izraudzījusies, neatkarīgi no 1. punktā noteiktā aprēķina, vai, ja dalībvalstis tā nolemj, ar sertificētiem ietaupījumiem, ko panākušas citas personas, kā izklāstīts 5. punkta b) apakšpunktā.

2. Dalībvalstis enerģijas ietaupījumu, kas tiek prasīts no katras atbildīgās puses, izsaka kā galapatēriņu vai kā primārās enerģijas patēriņu. Metodi, kas izvēlēta, lai izteiktu vajadzīgo enerģijas ietaupījuma apjomu, izmanto arī tam, lai aprēķinātu ietaupījumu, uz kuru pretendē atbildīgās puses. Piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai ietaupījums, **kas izriet no 1. punkta, 1.a punkta, 9. punkta un 15.a panta 6. punkta**, tiktu aprēķināts saskaņā ar V pielikuma **2. un 3. punktu**. Tās ievieš **mērīšanas**, kontroles **un pārbaudes** sistēmas, saskaņā ar kurām **pārbauda** vismaz statistiski būtisku **un reprezentatīvu izlasi no** atbildīgo pušu **īstenotajiem** energoefektivitātes uzlabošanas **pasākumiem**. **Minēto mērīšanu, kontroli un pārbaudi veic neatkarīgi no atbildīgajām pusēm.**

5. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis var:

- a) ietaupījuma pienākumos iekļaut prasības, kurām ir sociāls mērķis, tostarp pieprasot, **lai daļa no energoefektivitātes pasākumiem prioritārā kārtā** tiktu īstenoti mājāsaimniecībās, kuras skar enerģētiskā nabadzība, vai sociālajās mājās;
- b) atļaut atbildīgajām pusēm iekļaut savā pienākumā sertificētu enerģijas ietaupījumu, ko panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās personas, **tostarp gadījumos, kad atbildīgās puses, izmantojot citas valsts apstiprinātas struktūras vai publiskas iestādes, veicina tādu pasākumu īstenošanu, kuri var būt vai var nebūt saistīti ar oficiālām partnerībām un kuros var būt iesaistīti arī citi finansējuma avoti**; šādā gadījumā **dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviests apstiprināšanas process**, kurš ir skaidrs, pārredzams un atklāts visiem tirgus dalībniekiem un kura mērķis ir samazināt sertifikācijas izmaksas;
- c) atļaut atbildīgajām pusēm attiecīgajā gadā gūto ietaupījumu uzskaitīt tā, it kā tas būtu gūts jebkurā no **četriem** iepriekšējiem vai **trijiem** nākamajiem gadiem.

6. **Reizi gadā** dalībvalstis publicē katras atbildīgās puses *vai katras atbildīgās puses apakš kategorijas* panākto enerģijas ietaupījumu, *kā arī kopējo ietaupījuma apjomu saskaņā ar shēmu.* ■

Dalībvalstis nodrošina, lai atbildīgās puses pēc pieprasījuma, bet ne biežāk kā reizi gadā, iesniegtu:

■

- b) apkopotu statistikas informāciju par viņu tiešajiem patērētājiem (norādot būtiskas izmaiņas, salīdzinot ar iepriekš iesniegto informāciju) un
 - c) aktuālo informāciju par tiešo lietotāju patēriņu, tostarp, attiecīgajā gadījumā, par slodzes profiliem, klientu segmentāciju, kā arī klientu ģeogrāfisko izvietojumu, saglabājot tās informācijas integritāti un konfidencialitāti, kas ir privāta vai satur komercnoslēpumu, saskaņā ar piemērojamiem Eiropas Savienības tiesību aktiem.
9. Alternatīva 1. punktam: dalībvalstis var izvēlēties citus *politikas* pasākumus, lai panāktu enerģijas ietaupījumu galapatērētāju vidū, *ar noteikumu, ka tie atbilst 9.a un 9.b punktā izklāstītajiem kritērijiem.* Ikgadējam *jauna* enerģijas ietaupījuma apjomam, ko panāk ar šādu pieeju, jābūt līdzvērtīgam *jauna* enerģijas ietaupījuma apjomam, kas paredzēts *1., 1.a un 1.ab punktā. Ar noteikumu, ka tiek saglabāts ietaupījumu līdzvērtīgums, dalībvalstis pienākuma shēmas var apvienot ar citiem politikas pasākumiem, tostarp valstu energoefektivitātes programmām.*

Šā punkta pirmajā daļā minētie politikas pasākumi citu starpā, bet ne tikai, var būt šādi politikas pasākumi vai to kombinācijas:

- a) *enerģijas vai CO₂ nodokļi, kuru ietekmē mazinās enerģijas galapatēriņš;*
- b) *finansējuma shēmas un instrumenti vai fiskāli stimuli, kuru ietekmē tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās enerģijas galapatēriņš;*
- c) *regulējums vai brīvprātīgas vienošanās, kuru ietekmē tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās enerģijas galapatēriņš;*
- d) *standarti un normas, kuru mērķis ir uzlabot preču un pakalpojumu, tostarp ēku un transportlīdzekļu, energoefektivitāti, izņemot gadījumus, kad šādi standarti un normas ir obligāti un piemērojami dalībvalstīs saskaņā ar ES tiesību aktiem;*
- e) *enerģijas patēriņa marķēšanas shēmas, izņemot tās, kas ir obligātas un piemērojamas dalībvalstīs saskaņā ar ES tiesību aktiem;*
- f) *apmācība un izglītība, tostarp konsultēšanas programmas attiecībā uz enerģijas patēriņu, kuru rezultātā tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās enerģijas galapatēriņš.*

Dalībvalstis līdz [6 mēnešus pirms transponēšanas datuma] Komisijai paziņo, kādus politikas pasākumus tās plāno pieņemt šā punkta pirmās daļas un 15.a panta 6. punkta īstenošanai, ievērojot V pielikuma 4. punktā paredzēto sistēmu un parādot, kā ar minētajiem pasākumiem tiks panākts vajadzīgais ietaupījuma apjoms. Ja ir plānots pieņemt šā punkta otrajā daļā un 15.a panta 6. punktā minētos politikas pasākumus, minētajā paziņojumā izklāsta, kā tiek izpildīti 9.a punktā norādītie kritēriji. Ja ir plānots pieņemt politikas pasākumus, kas nav minēti šā punkta otrajā daļā vai 15.a panta 6. punktā, dalībvalstis paskaidro, kā tiek panākts līdzvērtīgs ietaupījumu līmenis, īstenoja pārraudzība un pārbaudes. Komisija 3 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt pasākumus vai ieteikt grozījumus.

9.a Neskarot 9.b punktu, politikas pasākumiem, kas tiek veikti saskaņā ar 9. punkta otro daļu un 15.a panta 6. punktu, piemēro šādus kritērijus:

- a) politikas pasākumos līdz 2020. gada 31. decembrim ir paredzēti vismaz divi starpposma termiņi, un, īstenojot tos, sasniedz 1. punktā paredzēto mērķu vērīenīgumu;
- b) pēc vajadzības ir noteikta katras pilnvarotās puses, iesaistītās puses vai īstenojošās publiskās iestādes atbildība, un pārredzamā veidā ir noteikts ietaupījums, kas jāpanāk;
- ba) ietaupījums, kas jāpanāk, ir noteikts pārredzamā veidā;
- c) ietaupījumu apjoms, kas ir prasīts vai jāpanāk, īstenojot politikas pasākumu, ir izteikts kā galapatēriņš vai kā primārās enerģijas patēriņš, izmantojot IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus;
- d) enerģijas ietaupījumu aprēķina, izmantojot V pielikuma 2. un 3. punktā minētās metodes un principus;
- da) enerģijas ietaupījumu aprēķina, izmantojot V pielikuma 3.a punktā minētās metodes un principus;
- e) iesaistītās puses sniedz gada pārskatu par panākto enerģijas ietaupījumu, izņemot, ja tas nav iespējams, un dara to publiski pieejamu;
- f) tiek nodrošināta rezultātu pārraudzība, un ir paredzēti piemēroti pasākumi gadījumā, ja panākumi nav pietiekami;

g) ir ieviesta kontroles sistēma, kurā ietilpst arī neatkarīga pārbaude par vismaz statistiski būtisku daļu no atbildīgo pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kā arī

h) ik gadu tiek publicēti dati par enerģijas ietaupījuma gada tendencēm.

9.b Dalībvalstis nodrošina, lai 9. punkta a) apakšpunktā minētie nodokļi atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 9.a punkta a), b), ba), c), da), f), un h) apakšpunktā.

Dalībvalstis nodrošina, lai 9. punkta c) apakšpunktā minētais regulējums vai brīvprātīgas vienošanās atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 9.a punkta a), b), ba), c), d), e), f), g) un h) apakšpunktā.

Dalībvalstis nodrošina, lai citi 9. punkta otrajā daļā minētie politikas pasākumi un 15.a panta 6. punktā minētie valstu energoefektivitātes fondi atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 9.a punkta a), b), ba), c), d), f), g) un h) apakšpunktā.

9.c Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad politikas pasākumu vai atsevišķu darbību ietekme pārklājas, netiktu veikta enerģijas ietaupījuma dubulta uzskaitē.

7. pants

Energoauditi un energovadības sistēmas

1. Dalībvalstis veicina to, lai visiem galapatērētājiem būtu pieejams *kvalitatīvi un rentabli* energoauditi, kurus
 - a) neatkarīgi veic kvalificēti un/vai akreditēti eksperti, ievērojot kvalifikācijas kritērijus, vai*
 - b) īsteno un uzrauga valsts tiesību aktos paredzētas neatkarīgas iestādes.*

Pirmajā daļā minētos energoauditus var veikt uzņēmuma iekšējie speciālisti vai energoauditori ar noteikumu, ka dalībvalsts ir ieviesusi sistēmu, ar ko nodrošina un pārbauda to kvalitāti, tostarp vajadzības gadījumā nejaušas izlases veidā pārbaudot vismaz būtisku procentuālu daļu no visiem energoauditiem, kurus tie veikuši gada laikā.

Lai garantētu kvalitatīvus energoauditus un energovadības sistēmas, dalībvalstis, pamatojoties uz Va pielikumā noteiktajiem principiem, ievieš pārredzamus un nediskriminējošus minimālos energoauditū kritērijus.

Auditos neietver klauzulas, ar kurām audita rezultātus liedz nodot jebkuram kvalificētam/akreditētam energopakalpojumu sniedzējam, ar nosacījumu, ka klients neiebilst pret rezultātu tālāknodošanu.

Dalībvalstis izstrādā programmas, lai mudinātu mazos un vidējos uzņēmumus veikt energoauditus *un pēc tam īstenot šo auditu rezultātā sniegtos ieteikumus.*

Tās arī izstrādā programmas, lai, sniedzot piemērotus konsultāciju pakalpojumus, uzlabotu mājsaimniecību informētību par šādu auditu priekšrocībām.

Pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem un neskarot ES tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var izveidot MVU atbalsta shēmas, tostarp, ja tās ir noslēgušas brīvprātīgas vienošanās, lai segtu izdevumus, kas saistīti ar energoaudita veikšanu un energoauditū rentablāko ieteikumu īstenošanu, ja ierosinātie pasākumi tiek veikti.

Dalībvalstis sekmē apmācības programmas energoauditoru kvalificēšanai, lai veicinātu ekspertu pietiekamu pieejamību.

Dalībvalstis informē mazos un vidējos uzņēmumus par konkrētiem piemēriem, kā energovadības sistēmas varētu palīdzēt to uzņēmējdarbībā, *tostarp izmantojot attiecīgos uzņēmumus pārstāvošas starpniekorganizācijas. Komisija palīdz dalībvalstīm, atbalstot paraugprakses apmaiņu šajā jomā.*

2. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumos, uz kuriem neattiecas 1. punkta otrā daļa, ***energoauditi tiktu veikti ne vēlāk kā [...] [trīs gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] – tos neatkarīgā un rentablā veidā veiktu kvalificēti un/vai akreditēti eksperti vai tos īstenotu un uzraudzītu neatkarīgas iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem –, un lai pēc tam tos atkārtotu vismaz ik pēc četriem gadiem, skaitot no datuma, kad veikts iepriekšējais energoaudits.***

3. Par 2. punktā noteiktajām prasībām atbilstošiem auditiem uzskata tādus auditus, kas veikti neatkarīgi, ***pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem atbilstoši Va pielikumā izklāstītajiem principiem***, un kas veikti saskaņā ar brīvprātīgu vienošanos starp ieinteresēto personu organizācijām un izraudzītu iestādi, un ko uzrauga attiecīgā dalībvalsts ***vai citas struktūras, kurām kompetentās iestādes ir deleģējušas attiecīgo atbildību***, vai Komisija.

To tirgus dalībnieku pieejamības pamatā, kuri sniedz energopakalpojumus, ir pārredzami un nediskriminējoši kritēriji.

- 3.a ***Šā panta 2. punktā noteiktās prasības nepiemēro uzņēmumiem, uz kuriem attiecas 2. punkts un kuri īsteno energovadības vai vides vadības sistēmu, ko atbilstīgi attiecīgiem Eiropas vai starptautiskiem standartiem ir sertificējusi neatkarīga struktūra, ar noteikumu, ka dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgajā vadības sistēmā ietilpst energoaudita veikšana, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, kas atbilst Va pielikumā noteiktajiem principiem.***

4. Energoauditi var būt atsevišķi vai plašāka vides audita daļa. ***Dalībvalstis var prasīt, lai energoauditā ietilptu tehniskās un ekonomiskās iespējamības izvērtējums par pieslēgumu esošam vai plānotam centralizētas siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam.***

Neskarot ES tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var ieviest stimulu un atbalsta sistēmas, lai īstenotu energoauditu un līdzīgu pasākumu rezultātā sagatavotus ieteikumus.

8.4 pants

Skaitītāji

1. Dalībvalstis nodrošina, lai, ***ciktāl tas ir tehniski iespējams, rentabli un atbilstīgi potenciālam enerģijas ietaupījumam***, elektroenerģijas, dabasgāzes, centralizētās siltumapgādes, ***centralizētās dzesēšanas sistēmas un*** ■ mājsaimniecības karstā ūdens galapatērētājiem ***par konkurētspējīgu samaksu*** tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, ***kas precīzi parāda galapatērētāja faktisko enerģijas patēriņu un*** sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku ■ .

Ja tiek aizstāts lietošanā esošs skaitītājs, šādus individuālus skaitītājus par konkurētspējīgu cenu nodrošina vienmēr, izņemot gadījumus, kad tas tehniski nav iespējams vai nav rentabli attiecībā pret paredzamo potenciālo enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā.

Ja jaunā ēkā tiek veikts jauns pieslēgums vai ēkā notiek nozīmīgi atjaunošanas darbi, kā izklāstīts Direktīvā 2010/31/EK, šādus individuālus skaitītājus par konkurētspējīgu cenu nodrošina vienmēr.

2. *Ja un tādā apmērā, kādā dalībvalstis ievieš viedo mēraparātu sistēmas un viedos skaitītājus gāzes un/vai elektroenerģijas patēriņa uzskatei saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un Direktīvu 2009/73/EK:*
 - a) *tās nodrošina, ka galapatērētāji no skaitītāju sistēmām var iegūt informāciju par faktisko patēriņa laiku un ka, nosakot minimālās skaitītāju funkcijas un tirgus dalībniekiem noteiktos pienākumus, tiek pilnībā ņemti vērā energoefektivitātes mērķi un galapatērētāju ieguvumi;*

- b) *atbilstīgi attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem datu aizsardzības un privātuma jomā tās nodrošina viedo skaitītāju un datu paziņošanas drošumu, kā arī galapatērētāju privātumu;*
- c) elektroenerģijas gadījumā un pēc galapatērētāja pieprasījuma *tās prasa* skaitītāju operatori *nodrošināt*, lai skaitītājs *vai skaitītāji* varētu uzskaitīt elektroenerģiju, *kas no galapatērētāja telpām tiek ievadīta tīklā;*
- d) *tās* nodrošina, lai gadījumā, ja galapatērētāji to lūdz, uzskaites dati par viņu *elektroenerģijas ievadi tīklā un patēriņu no tā* būtu pieejami viņiem vai trešai personai, kas rīkojas galapatērētāja vārdā, *viegli saprotamā formātā, kuru viņi var izmantot, lai salīdzinātu piedāvājumus pēc līdzvērtīgām pazīmēm;*
- e) *tās* pieprasa, lai viedo skaitītāju uzstādīšanas laikā klientiem tiktu *sniegti atbilstīgi padomi un informācija, it īpaši par visām iespējam attiecībā uz skaitītāja rādījumu pārvaldību un enerģijas patēriņa pārraudzību.*

3. **■** *Ja apkure un dzesēšana vai karstais ūdens ēkai tiek nodrošināts no centralizētas siltumapgādes tīkla vai no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas, siltuma vai karstā ūdens skaitītāju uzstāda pie siltuma sadalītāja vai piegādes punkta.*

Daudzdzīvokļu ēkās **un daudzfunkcionālās ēkās, kam apkure/dzesēšana tiek nodrošināta no centralizēta avota, no centralizētas siltumapgādes tīkla vai no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas, līdz 2017. gada 1. janvārim** uzstāda arī individuālos ■ patēriņa skaitītājus, kas uzskaita siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas, **vai karstā ūdens** patēriņu katrā **attiecīgajā vienībā, ja tas ir tehniski iespējams un rentabli**. Ja individuālu siltuma patēriņa skaitītāju izmantošana nav tehniski iespējama **vai nav rentabla, siltumenerģijas mērīšanai** ■ izmanto individuālus siltummaksas sadalītājus siltuma patēriņa uzskaitēi katrā radiatorā, **ja vien attiecīgā dalībvalsts nepierāda, ka šādu siltummaksas sadalītāju uzstādīšana nebūtu rentabla. Tādos gadījumos var apsvērt alternatīvas, rentablas metodes siltuma patēriņa uzskaitēi.**

Ja siltumapgāde un dzesēšana daudzdzīvokļu ēkās tiek nodrošināta, izmantojot centralizētu siltumapgādes vai dzesēšanas tīklu, vai ja šādas ēkas galvenokārt izmanto savas kopējās siltumapgādes vai dzesēšanas sistēmas, dalībvalstis, lai nodrošinātu individuālā patēriņa uzskaites pārredzamību un precizitāti, var ieviest pārredzamus noteikumus par to, kā sadala izmaksas par siltuma vai karstā ūdens patēriņu šādās ēkās. Attiecīgos gadījumos šādos noteikumus iekļauj pamatnostādnes par to, kā sadalīt siltumu un/vai karsto ūdeni šādām vajadzībām:

- a) karstais ūdens mājāsaimniecību vajadzībām;**
- b) siltums, kas tiek izstarots no ēkas struktūras, un siltums, kas vajadzīgs koplietošanas telpu apsildei (gadījumā, ja kāpņutelpas un koridori ir aprīkoti ar radiatoriem);**
- c) siltums dzīvokļu apsildei;**

8.b pants

Informācija, ko norāda rēķinā

1. *Ja galapatērētājiem nav Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK minēto viedo skaitītāju, dalībvalstis ne vēlāk kā līdz 2015. gada 1. janvārim nodrošina, ka saskaņā ar VI pielikumu (2.1. punkts) visu nozaru, uz kurām attiecas šī direktīva, tostarp enerģijas sadales uzņēmumu, sadales sistēmu operatoru un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu, sagatavoto rēķinu informācija ir precīza un balstīta uz faktisko patēriņu, ja tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pamatoti.*

Minēto pienākumu var izpildīt, izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galapatērētāji paši pastāvīgi nolasa skaitītāja rādījumus un paziņo tos enerģijas piegādātājam. Tikai tad, ja galapatērētājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas laikposmu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

2. *Saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un Direktīvu 2009/73/EK uzstādītie skaitītāji nodrošina, ka rēķinu informācija ir precīza un pamatojas uz faktisko patēriņu. Dalībvalstis nodrošina, lai galapatērētājiem būtu iespēja viegli piekļūt papildinformācijai par patēriņa vēsturi, šādi ļaujot viņiem pašiem veikt detalizētas pārbaudes. Papildu informācijā par patēriņa vēsturi ietilpst kumulatīvi dati par patēriņu vismaz trīs iepriekšējos gados vai laikā kopš piegādes līguma sākuma, ja šis periods ir īsāks. Dati atbilst laikposmam, par kuru ir sagatavota parasta rēķina informācija. Papildu informācijā par patēriņa vēsturi arī ietilpst detalizēti dati atbilstoši lietošanas laikam jebkurā dienā, nedēļā, mēnesī un gadā, un galapatērētājam to dara pieejamu, izmantojot internetu vai skaitītāja saskarni, vismaz 24 iepriekšējo mēnešu laikā vai laikā kopš piegādes līguma sākuma, ja šis periods ir īsāks.*

3. *Neatkarīgi no tā, vai viedie skaitītāji ir uzstādīti vai nav, dalībvalstis:*

- a) *paredz, ka tādā apjomā, kādā galapatērētājiem ir pieejama informācija par viņu enerģijas rēķiniem un patēriņa vēsturi, pēc galapatērētāja lūguma to dara pieejamu galapatērētāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;*

- b) *nodrošina, lai galapatērētājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā. Tās nodrošina, ka patērētāji pēc pieprasījuma saņem skaidru un viegli saprotamu skaidrojumu par to, kā ir sagatavoti viņu rēķini, it īpaši, ja rēķini nav izrakstīti, pamatojoties uz faktisko patēriņu;*
- c) *nodrošina, ka līdz ar rēķinu ir pieejama visa attiecīgā informācija, lai saskaņā ar VI pielikumu galapatērētājiem nodrošinātu izsmeļošu atskaiti par aktuālajām enerģijas izmaksām;*
- d) *var paredzēt, ka pēc galapatērētāja lūguma šajos rēķinos iekļauto informāciju neuzskata par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, lai energoresursu piegādātāji piedāvātu elastīgu kārtību faktisko maksājumu veikšanai;*
- e) *pieprasa, lai informācija un enerģijas izmaksu aplēses pēc patērētāju pieprasījuma tiktu nodrošinātas laikus un viegli saprotamā formātā, kuru patērētāji var izmantot, lai salīdzinātu piedāvājumus pēc līdzvērtīgām pazīmēm.*

8.c pants

Maksa par piekļuvi uzskaites un rēķinu informācijai

1. *Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galapatērētāji saņemtu bez maksas un lai galapatērētājiem atbilstīgā veidā un bez maksas būtu nodrošināta arī pieeja viņu patēriņa datiem.*

2. *Neatkarīgi no 1. punkta maksu par rēķinu informācijas saņemšanu attiecībā uz individuālo siltumapgādes un dzesēšanas patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās saskaņā ar 8.A panta 3. punktu starp lietotājiem sadala, pamatojoties uz bezpeļņas nolūkiem. Izmaksas, kas rodas no šāda uzdevuma uzticēšanas trešai personai, piemēram, pakalpojuma sniedzējam vai vietējam enerģijas piegādātājam, un kas ietver mērīšanas, sadales un uzskaites izmaksas par faktisko individuālo patēriņu minētajās ēkās, var prasīt segt galapatērētājam, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas.*

8.a pants

Patērētāju informēšanas un pozīcijas nostiprināšanas programma

1. *Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai sekmētu un atvieglotu efektīvu enerģijas izmantošanu mazu klientu, tostarp mājsaimniecību, vidū. Šos pasākumus var ietvert valsts stratēģijā.*
2. *Šā panta 1. punktā paredzētajiem nolūkiem minētajos pasākumos ietver vienu vai vairākus no šiem elementiem:*
 - a) *uz uzvedības maiņas veicināšanu vērsta instrumentu un politikas darbību virkne, kurā var ietvert:*
 - *fiskālos stimulus;*
 - *piekļuvi finansējumam, dotācijām vai subsīdijām;*
 - *informācijas sniegšanu;*
 - *paraugprojektus;*
 - *darbības darba vietās;*

b) *paņēmieni un līdzekļi, ar ko patērētājus un patērētāju organizācijas iesaista iespējamā viedo skaitītāju ieviešanā, darot tiem zināmas:*

- *rentablas un viegli īstenojamas izmaiņas enerģijas lietošanā;*
- *informāciju par energoefektivitātes jautājumiem.*

9. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kuras piemēro par to valsts noteikumu neievērošanu, kuri pieņemti saskaņā ar **6. līdz 8.A pantu, 8.B, 8.C un 14. panta 3. punktu**, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis par šiem noteikumiem informē Komisiju vēlākais līdz **[18 mēnešus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]** un nekavējoties tai paziņo par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

III NODAĻA

Enerģijas piegādes efektivitāte

10. pants

Siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes veicināšana

1. Dalībvalstis līdz **2015. gada 31. decembrim veic** augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas izmantošanas **potenciāla visaptverošu novērtējumu**, iekļaujot VII pielikumā izklāstīto informāciju, un dara to zināmu Komisijai. **Ja dalībvalstis jau ir veikušas līdzvērtīgu novērtējumu, tās dara to zināmu Komisijai.**

Minētajā visaptverošajā novērtējumā pilnībā ņem vērā analīzi par valsts augstas efektivitātes koģenerācijas potenciālu, kas veikta saskaņā ar Direktīvu 2004/8/EK.

Novērtējumu ik pēc pieciem gadiem atjaunina un dara zināmu Komisijai ar nosacījumu, ka Komisija vismaz vienu gadu pirms paredzētā termiņa iesniedz attiecīgu lūgumu.

- 1.aa Dalībvalstis pieņem politikas pasākumus, ar ko mudina vietējā un reģionālā līmenī pienācīgi ņemt vērā efektīvu apsildīšanas un dzesēšanas sistēmu izmantošanas potenciālu, īpaši tādu sistēmu, kurās tiek izmantota augstas efektivitātes koģenerācija. Ņem vērā vietēju un reģionālu siltumenerģijas tirgu attīstības potenciālu.*
- 1.a Lai veiktu 1. punktā minēto novērtējumu, dalībvalstis attiecībā uz savu teritoriju saskaņā ar VIIIa pielikuma 1. daļu veic izmaksu un ieguvumu analīzi, kuras pamatā ir klimatiskie apstākļi, ekonomiskā iespējamība un tehniskā piemērotība. Ar minētās izmaksu un ieguvumu analīzes palīdzību ir iespējams veicināt resursu izmantojuma ziņā visefektīvāko un rentablāko risinājumu apzināšanu, lai nodrošinātu siltumapgādes un dzesēšanas vajadzības. Izmaksu un ieguvumu analīzi, kas ietilpst 1. punktā minētajā novērtējumā, var veikt kā daļu no Direktīvā 2001/42/EK paredzētā vides novērtējuma.*
- 2. Ja 1. un 1.a punktā minētajos novērtējumos ir konstatēts, ka ir potenciāls, lai izmantotu augstas efektivitātes koģenerāciju un/vai efektīvu centralizētu siltumapgādi un dzesēšanu, un tā radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, lai tiktu attīstīta efektīva centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūra un/vai radītas iespējas augstas efektivitātes koģenerācijas attīstībai un siltuma pārpalikumu un atjaunojamo energoresursu izmantošanai siltumapgādē un dzesēšanā saskaņā ar 1., 3. un 5. punktu. Ja 1. un 1.a punktā minētajos novērtējumos nav konstatēts potenciāls, kura radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, tostarp administratīvās izmaksas, kas saistītas ar 3. punktā minētās izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu, attiecīgā dalībvalsts var iekārtām nepiemērot minētajā punktā paredzētās prasības.*

3. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta izmaksu un ieguvumu analīze saskaņā ar VIIIa pielikuma 2. daļu tajos gadījumos, kad pēc [transponēšanas datums]:
- a) tiek plānota jauna termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjaua pārsniedz 20 MW, — lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, nosakot, ka iekārtai jādarbojas kā augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtai;
 - b) pastāvoša termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjaua pārsniedz 20 MW, tiek būtiski modernizēta, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, pārveidojot to par augstas efektivitātes koģenerāciju ■ ;
 - c) tiek plānota vai būtiski modernizēta rūpnieciska iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjaua pārsniedz 20 MW un kura rada siltuma pārpalikumu izmantojamā temperatūrā, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot siltuma pārpalikumus, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu, tostarp izmantojot koģenerāciju, kā arī pieslēdzot šo iekārtu centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas tīklam;
 - d) tiek plānots jauns centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas tīkls, vai pastāvošā centralizētas siltumapgādes vai dzesēšanas tīklā tiek plānota jauna enerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjaua pārsniedz 20 MW, vai ir paredzēts būtiski modernizēt šādu pastāvošu iekārtu, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot netālu esošu rūpniecisku iekārtu siltuma pārpalikumu.

Iekārtas pielāgošanu, lai ar to varētu uztvert sadedzināšanas iekārtā radīto oglekļa dioksīdu ar nolūku to ģeoloģiski uzglabāt, kā paredzēts Direktīvā 2009/31/EK, neuzskata par modernizāciju minēto noteikumu nozīmē.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai šā punkta c) un d) apakšpunktā minētā izmaksu un ieguvumu analīze tiktu veikta sadarbībā ar uzņēmumiem, kas atbild par centralizētas siltumapgādes

un dzesēšanas tīklu darbību.

4. Dalībvalstis var *atbrīvot* no 3. punkta prasībām :

- a) *tādas maksimālās slodzes un rezerves elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kuras paredzēts ekspluatēt mazāk nekā 1500 darba stundas gadā – rēķinot kā slīdošo vidējo piecu gadu laikā –, balstoties uz dalībvalstu noteiktu pārbaudes procedūru, ar ko tiek nodrošināta šo atbrīvošanas kritēriju ievērošana;*
- b) *kodolenerģijas iekārtas;*
- c) *iekārtas, kam jāatrodas tuvu pie ģeoloģiskām uzglabāšanas vietām, kuras ir apstiprinātas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK¹.*

Atsevišķu iekārtu atbrīvošanai no 3. punkta c) un d) apakšpunkta prasībām dalībvalstis var arī noteikt robežvērtības, kas izteiktas kā pieejamā izmantojamā siltuma pārpalikuma apjoms, siltuma pieprasījums vai attālums starp rūpnieciskām iekārtām un centralizētas siltumapgādes tīkliem.

Dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim paziņo Komisijai par šādiem atbrīvojumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu, un par jebkādiem to turpmākiem grozījumiem.

5. Dalībvalstis *pieņem atļaujas izsniegšanas kritērijus, kā minēts Direktīvas 2009/72/EK 7. pantā, vai līdzvērtīgus piekrišanas kritērijus, lai:*

- *ņemt vērā 1. un 1.a punktā minētā visaptverošā novērtējuma rezultātu;*
- *nodrošinātu, ka tiek izpildītas 3. punktā minētās prasības, kā arī*
- *ņemt vērā 3. punktā minētās izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus.*

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

6. Dalībvalstis *var uz konkrētām iekārtām neattiecināt prasības, kas noteiktas ar 5. punktā minētajiem atļaujas piešķiršanas vai piekrišanas kritērijiem, īstenot risinājumus, kuru ieguvumi pārsniedz izmaksas, ja pastāv imperatīvi iemesli, kas izriet no tiesību aktiem, īpašumtiesībām vai finansējuma. Šādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts triju mēnešu laikā pēc šāda lēmuma pieņemšanas iesniedz Komisijai motivētu paziņojumu par savu lēmumu.* ■

■

8.a *Šā panta 3., 4., 5. un 6. punktu piemēro iekārtām, uz kurām attiecas Direktīva 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām, neskarot minētās direktīvas prasības.*

■

10. Pamatojoties uz II pielikuma f) punktā minētajām saskaņotajām efektivitātes atskaites vērtībām, dalībvalstis nodrošina to, lai būtu iespējams apliecināt augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas izcelsmi saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikusi katra dalībvalsts. Tās nodrošina, ka šis izcelsmes apliecinājums atbilst prasībām un ka tajā ir iekļauta vismaz IX pielikumā norādītā informācija. Dalībvalstis savstarpēji atzīst savus izcelsmes apliecinājumus tikai kā šajā punktā minētās informācijas pierādījumu. Atteikums atzīt izcelsmes apliecinājumu kā šādu pierādījumu, jo īpaši ar krāpšanas novēršanu saistītu iemeslu dēļ, ir jāpamato ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Dalībvalstis paziņo Komisijai par šādu atteikumu un tā pamatojumu. Izcelsmes apliecinājuma atzīšanas atteikuma gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu likt atteikuma paudējam atzīt izcelsmes apliecinājumu, jo īpaši atsaucoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar kuriem pamatota šāda atzīšana.

Komisijai ir tiesības, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar 18. pantu, ■ līdz 2015. gada 1. janvārim ■ pārskatīt saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas noteiktas Komisijas Lēmumā [lēmuma numurs], pamatojoties uz Direktīvu 2004/8/EK.

11. Dalībvalstis nodrošina, lai jebkurš pieejamais koģenerācijas atbalsts būtu atkarīgs no tā, vai elektroenerģija tiek ražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā un vai efektīvi tiek izmantots siltuma pārpalikums, lai panāktu primārās enerģijas ietaupījumus. ■ Valsts atbalstam koģenerācijai un centralizētās siltumapgādes ražošanai un tīkliem attiecīgā gadījumā *piemēro noteikumus* par valsts atbalstu.

12. pants

Enerģijas *pārveide*, pārvade un sadale

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts energoregulatori, *veicot Direktīvā 2009/72/EK paredzētos regulatīvos uzdevumus attiecībā uz lēmumiem* par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras darbību, pienācīgu uzmanību *pievērš* energoefektivitātei. Jo īpaši tās nodrošina, ka *valstu energoregulatori saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un atbilstīgi katra pasākuma izmaksām un ieguvumiem, veidojot tīkla tarifus un noteikumus*, stimulē to, lai tīklu operatori tīklu lietotājiem *darītu pieejamus* sistēmas pakalpojumus, kas ļautu tiem īstenot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus viedo tīklu ieviešanas kontekstā.

Šādus sistēmas pakalpojumus var noteikt sistēmas operators, un tie nelabvēlīgi neietekmēs sistēmas drošību.

Attiecībā uz elektroenerģiju dalībvalstis nodrošina, ka tīklu noteikumi un tīklu tarifi ■ atbilst XI pielikumā noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā pamatnostādnes un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Regulu 714/2009 ■ .

2. Dalībvalstis *līdz 2015. gada 30. jūnijam nodrošina, ka:*
- a) *tiek veikts novērtējums par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu, jo īpaši attiecībā uz pārvadi, sadali, slodzes pārvaldību un sadarbību, kā arī pieslēgumu enerģijas ražošanas iekārtām, tostarp enerģijas ražošanas mikroiekārtu piekļuves iespējām;*
 - b) *tiek apzināti konkrēti pasākumi un ieguldījumi, lai tīkla infrastruktūrā ieviestu rentablus energoefektivitātes uzlabojumus, paredzot to ieviešanas termiņus.*
3. Dalībvalstis var atļaut pie tīkla piesaistītai enerģijas pārvadei un sadalei shēmu un tarifu struktūru elementus ar sociālu mērķi ar noteikumu, ka jebkāda kropļojoša ietekme uz pārvades un sadales sistēmu ir cik vien iespējams neliela un nav nesamērīga ar sociālo mērķi.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek atcelti tie pārvades un sadales tarifi iestrādātie stimuli, *kas negatīvi ietekmē elektroenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un piegādes kopējo efektivitāti (tostarp energoefektivitāti) vai kas varētu kavēt pieprasījuma reakcijas dalību tirgu un papildpakalpojumu iepirkuma līdzsvarošanā. Dalībvalstis nodrošina, ka tīklu operatori ir stimuls uzlabot infrastruktūras plānojuma un darbības efektivitāti un – Direktīvas 2009/72/EK ietvaros – tarifi ļauj piegādātājiem uzlabot patērētāju līdzdalību sistēmas efektivitātē, tostarp pieprasījuma reakciju atkarībā no valsts apstākļiem.*

5. ***Neskarot Direktīvas 2009/28/EK 16. panta 2. punktu un ņemot vērā Direktīvas 2009/72/EK 15. panta noteikumus, kā arī to, ka ir jānodrošina siltumapgādes nepārtrauktība,*** dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības saglabāšanu, pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikušas valsts kompetentās iestādes, pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori, ***kas atbild par elektroenerģijas ražošanas iekārtas izvēli*** savā teritorijā:

- a) garantētu elektroenerģijas, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, pārvadi un sadali;
- b) nodrošinātu elektroenerģijai, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas procesā, prioritāti vai garantētu piekļuvi tīklam;
- c) izvēloties, kura elektroenerģijas ražošanas iekārta tiks izmantota, dod priekšroku elektroenerģijai, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, ***ciktāl to ļauj valsts elektroenerģijas sistēmas droša darbība.***

Dalībvalstis nodrošina, ka noteikumi par dažādajām piekļuves un izvēles prioritātēm, ko piešķir valsts elektroenerģijas sistēmā, ir detalizēti izskaidroti un publicēti. Gadījumos, kad augstas efektivitātes koģenerācijai tiek paredzēta prioritāra piekļuve vai izmantošanas prioritāte, dalībvalstis var noteikt prioritātes pakāpes gan starp dažādiem atjaunojamās enerģijas un augstas efektivitātes koģenerācijas veidiem, gan to ietvaros, un tās jebkurā gadījumā nodrošina, lai netiktu kavēta prioritāra piekļuve vai izmantošanas prioritāte attiecībā uz enerģiju, ko iegūst no dažādiem atjaunojamu energoresursu avotiem.

Papildus pienākumiem, kas izklāstīti pirmajā daļā, pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem ir jāievēro XII pielikumā noteiktās prasības.

Dalībvalstis var īpaši veicināt mazo un mikro koģenerācijas iekārtu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieslēgumu tīkla sistēmai. ***Attiecīgos gadījumos dalībvalstis veic pasākumus, ar ko tīklu operatori tiek mudināti izveidot vienkāršu procedūru „uzstādi un paziņo” koģenerācijas mikroiekārtu uzstādīšanai, lai vienkāršotu un saīsinātu atļaujas izsniegšanas procedūru individuālām personām un uzstādītājiem.***

6. ***Saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības saglabāšanu,*** dalībvalstis veic piemērotas darbības, lai nodrošinātu, ka ***gadījumos, kad tas ir tehniski un ekonomiski savienojams ar augstas efektivitātes koģenerācijas darbības režīmu,*** augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu operatori var piedāvāt līdzsvarošanas pakalpojumus un citus funkcionālus pakalpojumus pārvades sistēmu operatoru vai sadales sistēmu operatoru līmenī **■**. Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori nodrošina, ka šādi pakalpojumi ietilpst pakalpojumu iepirkuma procesā, kas ir pārredzams, ***nediskriminējošs*** un atklāts rūpīgām pārbaudēm.

Atbilstīgā gadījumā dalībvalstis var pieprasīt pārvades sistēmas operatoriem un sadales operatoriem veicināt augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu izvietošanu netālu no pieprasījuma vietām, samazinot pieslēguma un sistēmas izmantošanas maksas.

7. Dalībvalstis var ļaut elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto augstas efektivitātes koģenerācijas režīmu un vēlas pieslēgties tīklam, izsludināt konkursu par pieslēgšanas darbiem.
- 7.a ***Dalībvalstis nodrošina, ka valsts energoregulatori veicina to, lai vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgos līdzās piedāvājumam piedalītos arī pieprasījuma resursi, piemēram, pieprasījuma reakcija.***

Nemot vērā tīklu pārvaldībai piemītošos tehniskos ierobežojumus, dalībvalstis nodrošina, ka pārvades sistēmu un sadales sistēmu operatori, apmierinot prasības pēc līdzsvarošanas un papildu pakalpojumiem, pret pieprasījuma reakcijas sniedzējiem, tostarp agregatoriem, izturas nediskriminējoši, balstoties uz viņu tehniskajām spējām.

- 7.b Nemot vērā tīklu pārvaldībai piemītošos tehniskos ierobežojumus, dalībvalstis veicina pieprasījuma reakcijas piekļuvi līdzsvarošanas, rezerves un citu sistēmas pakalpojumu tirgum un līdzdalību šajos tirgos, tostarp, nosakot valsts regulatoram vai – ja tā paredzēts valsts regulējuma sistēmā – pārvades un sadales sistēmu operatoriem prasību ciešā sadarbībā ar pieprasījuma pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem formulēt tehniskos nosacījumus dalībai minētajos tirgos, balstoties uz minēto tirgu tehniskajām prasībām un pieprasījuma reakcijas sniedzēju spējām. Šādās specifikācijās ietilpst agregatoru līdzdalība.*
- 8. Sniedzot ziņojumu saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES un neskarot tās 9. panta 2. punktu, dalībvalstis apsver iespēju ziņojumā iekļaut informāciju par energoefektivitātes līmeni iekārtās, kurās veic kurināmā sadedzināšanu un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai vairāk, ņemot vērā attiecīgos labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES un Direktīvu 2008/1/EK.*

Dalībvalstis var veicināt to, lai tādu iekārtu operatori, kurās veic kurināmā sadedzināšanu un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai vairāk, uzlabotu savus gada vidējos neto darbības rādītājus.

IV NODAĻA
Horizontāli pasākumi

13. pants

Kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas sistēmu pieejamība

1. ***Ja dalībvalsts uzskata, ka tehniskās kompetences, objektivitātes un uzticamības līmenis valstī nav pietiekams, tā nodrošina, ka energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem, energopārvaldniekiem un ar enerģiju saistītu būves elementu, kas definēti Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punktā, uzstādītājiem līdz 2015. gada 1. janvārim tiek darītas pieejamas vai ir pieejamas sertifikācijas un/vai akreditācijas shēmas un/vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas, tostarp vajadzības gadījumā piemērotas mācību programmas.***

1.a Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētās shēmas ir patērētājiem pārredzamas un uzticamas un sniedz ieguldījumu valstu energoefektivitātes mērķu sasniegšanā.

2. Dalībvalstis 1. punktā minētās sertifikācijas un/vai akreditācijas shēmas vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas dara publiski pieejamas un sadarbojas savā starpā un ar Komisiju, lai veiktu shēmu salīdzināšanu un atzīšanu.

Saskaņā ar 14. panta 1. punktu dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, lai patērētāji būtu informēti par kvalifikācijas un/vai akreditācijas shēmu pieejamību.

13.a pants

Informācija un apmācība

- 1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par pieejamiem energoefektivitātes mehānismiem un finanšu un tiesisko pamatu ir pārredzama un plaši izplatīta visiem attiecīgiem tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, celtniekiem, arhitektiem, inženieriem, vides auditoriem, energoauditoriem un ēku elementu uzstādītājiem, kā tas noteikts Direktīvā 2010/31/ES. Dalībvalstis veicina to, lai bankām un citām finanšu iestādēm tiktu sniegta informācija par iespējām piedalīties energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu finansēšanā, tostarp veidojot publiskā un privātā sektora partnerības.*
- 2. Dalībvalstis rada tirgus dalībniekiem piemērotus apstākļus, lai tie nodrošinātu enerģijas patērētājiem atbilstošu un mērķtiecīgu informāciju un padomus energoefektivitātes jomā.*
- 3. Komisija pārskata, kāda ir ietekme tās pasākumiem, ar kuriem atbalsta platformu attīstību, tostarp Eiropas sociālā dialoga struktūru iesaistīšanai energoefektivitātes mācību programmu veicināšanā, un vajadzības gadījumā ierosina turpmākus pasākumus. Komisija veicina Eiropas sociālo partneru diskusijas par energoefektivitāti.*
- 4. Dalībvalstis, piedaloties ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm, veicina piemērotas informācijas, izpratnes veidošanas un mācību iniciatīvas, lai informētu iedzīvotājus par ieguvumiem un praktiskiem labumiem no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.*
- 5. Komisija veicina informācijas apmaiņu un plašu izplatīšanu dalībvalstīs par labāko praksi energoefektivitātes jomā.*

14. pants
Energopakalpojumi

1. Dalībvalstis veicina energopakalpojumu tirgu un mazo un vidējo uzņēmumu piekļuvi šim tirgum:

■

- c) izplatot skaidru ***un viegli pieejamu*** informāciju par
- pieejamiem energopakalpojumu līgumiem un noteikumiem, kas būtu jāiekļauj šādos līgumos, lai garantētu enerģijas ietaupījumu un galapatērētāju tiesības;
 - ***finanšu instrumentiem, stimuliem, dotācijām un aizdevumiem, ar ko tiek atbalstīti energoefektivitātes pakalpojumu projekti;***
- d) veicinot ■ kvalitātes marķējumu izstrādi, ***tostarp no tirgotāju apvienību puses;***

■

- ea) ***saskaņā ar 13. pantu darot publiski pieejamu un regulāri atjauninot pieejamo kvalificēto un/vai sertificēto energopakalpojumu sniedzēju un to kvalifikācijas un/vai sertifikācijas sarakstu vai arī nodrošinot saskarni, kur energopakalpojumu sniedzēji var sniegt informāciju;***
- eb) ***atbalstot to, ka publiskais sektors pieņem energopakalpojumu piedāvājumus, īpaši ēku modernizācijai, un šajā nolūkā:***
- ***nodrošinot energoefektivitātes līgumu paraugus, kuros ietilpst vismaz XIII pielikumā uzskaitītie elementi;***
 - ***nodrošinot informāciju par labāko praksi energoefektivitātes līgumu slēgšanā, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzi, kurā izmantota dzīves cikla pieeja – ja tāda pieejama;***

ec) valsts energoefektivitātes rīcības plānā sniedzot kvalitatīvu pārskatu par energopakalpojumu tirgus pašreizējo un turpmāko attīstību.

2. Dalībvalstis atbalsta energopakalpojumu tirgus pareizu darbību, attiecīgā gadījumā:

- a) apzinot un popularizējot kontaktpunktus, kur galapatērētāji var iegūt 1. punktā minēto informāciju;*
- b) vajadzības gadījumā veicot pasākumus, lai novērstu reglamentējošus un nereglamentējošus šķēršļus, kas traucē slēgt energoefektivitātes līgumus un ieviest citus energoefektivitātes pakalpojumu paraugus enerģijas taupīšanas pasākumu apzināšanai un/vai īstenošanai;*
- c) apsverot iespēju izveidot neatkarīgu mehānismu, piemēram, ombudu, vai iecelt šādu uzdevumu veicēju, lai nodrošinātu sūdzību efektīvu izskatīšanu un strīdu ārpustiesas izšķiršanu saistībā ar energopakalpojumu līgumu;*
- d) radot iespēju neatkarīgiem tirgus starpniekiem veicināt tirgus attīstību saistībā ar pieprasījumu un piegādi.*

3. Dalībvalstis nodrošina, ka enerģijas sadales uzņēmumi, sadales sistēmu operatori un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi atturas no jebkādām darbībām, kas var kavēt energopakalpojumu vai citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu pieprasījumu un sniegšanu vai traucēt energopakalpojumu vai citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu tirgu attīstību, tostarp liedzot konkurentiem piekļuvi tirgum vai ļaunprātīgi izmantojot dominējošu stāvokli.

15. pants

Citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai

1. Dalībvalstis izvērtē **un vajadzības gadījumā** īsteno atbilstīgus pasākumus, lai novērstu reglamentējošus un nereglamentējošus šķēršļus energoefektivitātei, **neskarot dalībvalstu īpašuma un tīres tiesību pamatprincipus**, jo īpaši saistībā ar šādiem jautājumiem:
 - a) atšķirības stimulus ēkas īpašniekam un īrniekam vai nomniekam vai arī vairākiem īpašniekiem – lai nodrošinātu, ka šīs personas netiek atturētas veikt ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanā, kurus tās citādi būtu veikušas, tādēļ, ka viņi paši nesaņems visus ieguvumus, vai ka nav noteikumu par to, kā starp viņiem sadalīt izmaksas un ieguvumus, **tostarp valsts noteikumu un pasākumu, kas reglamentē lēmumu pieņemšanas procesus par īpašumu, kas pieder vairākiem īpašniekiem;**
 - b) normatīvi akti un administratīvā prakse attiecībā uz publisko iepirkumu un ikgadējo budžeta veidošanu un grāmatvedību, lai nodrošinātu to, ka atsevišķas publiskās struktūras netiek atturētas veikt ieguldījumus **energoefektivitātes uzlabošanā un paredzamo dzīves cikla izmaksu samazināšanā, kā arī izmantot energoefektivitātes līgumus un citus trešo personu finansēšanas pasākumus uz ilgtermiņa līguma pamata.**
- Šie pasākumi šķēršļu novēršanai var ietvert stimulu nodrošināšanu, normatīvo noteikumu atcelšanu vai grozīšanu, pamatnostādņu pieņemšanu un skaidrojošus paziņojumus **vai administratīvo procedūru vienkāršošanu**. Šos pasākumus var kombinēt ar izglītības, mācību, specifiskas informācijas un tehniskās palīdzības nodrošināšanu energoefektivitātes jautājumos.
2. Par 1. punktā minēto šķēršļu un pasākumu novērtējumu ziņo Komisijai pirmajā **valsts energoefektivitātes rīcības plānā**, kas minēts 19. panta 2. punktā. **Komisija veicina valstu labākās prakses apmaiņu šajā jomā.**

15.a pants

Valsts energoefektivitātes fonds, finansēšana un tehnisks atbalsts

- 1. Neskarot Līguma 107. un 108. pantu, dalībvalstis atvieglo finansēšanas mehānismu izveidi vai spēkā esošo mehānismu izmantošanu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, lai pēc iespējas palielinātu dažādu finansējuma plūsmu sniegtos ieguvumus.*
- 2. Komisija attiecīgā gadījumā tieši vai ar Eiropas finanšu iestāžu starpniecību palīdz dalībvalstīm izveidot finansēšanas mehānismus un tehniskā atbalsta sistēmas ar mērķi palielināt energoefektivitāti dažādās nozarēs.*
- 3. Komisija veicina paraugprakses apmaiņu starp atbildīgajām valsts vai reģionālajām iestādēm vai struktūrām, piemēram, izmantojot pārvaldes struktūru ikgadējas sanāksmes, publiskas datubāzes, kurās apkopota informācija par dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem, un salīdzinājumu valstu starpā.*
- 4. Dalībvalstis var izveidot valsts energoefektivitātes fondu. Fonda mērķis ir atbalstīt valstu ierosmes energoefektivitātes jomā.*
- 5. Dalībvalstis var ļaut 1. panta 4. punktā izklāstītos pienākumus izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami, lai izpildītu 4. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.*
- 6. Dalībvalstis var noteikt, ka atbildīgās puses savus 6. panta 1. punktā paredzētos pienākumus var izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami, lai izpildītu 6. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.*

7. ***Ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem, dalībvalstis var izmantot inovatīvu finansēšanas mehānismu attīstībai, lai praktiski realizētu 4. pantā noteikto mērķi – uzlabot ēku energoefektivitāti.***

16. pants

Pārrēķina koeficienti

Enerģijas ietaupījuma salīdzināšanas nolūkos, kā arī konvertējot uz salīdzināmu vienību, piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus, izņemot gadījumus, kad var būt pamatota citu pārrēķina koeficientu izmantošana.

V NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

17. pants

Deleģētie akti

1. **█** Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 18. pantu, lai pārskatītu saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas minētas ***10. panta 10. punkta otrajā daļā.***
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 18. pantu, lai tehnikas attīstībai pielāgotu ***I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa un XII pielikumā*** noteiktās vērtības, aprēķina metodes, standarta primārās enerģijas koeficientu un prasības.

18. pants

Deleģējuma izmantošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šī panta nosacījumus.

2. **■ Pilnvaras pieņemt 17. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no** [šīs direktīvas stāšanās spēkā].
3. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā brīdī atsaukt 17. pantā minēto pilnvaru deleģējumu. **Ar lēmumu par atsaukšanu** izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģējumu. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc lēmuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai arī vēlāk, datumā, kas tajā norādīts. Tas neietekmē neviena spēkā esošā deleģētā akta spēkā esību.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 17. pantu, stājas spēkā vienīgi tad, ja divu mēnešu laikā pēc paziņošanas par šo aktu Eiropas Parlamentam un Padomei ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikusi iebildumus, vai arī ja pirms šā perioda beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir paziņojusi, ka neiebildīs pret to. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par *diviem mēnešiem*.

19. pants

Īstenošanas pārskatīšana un uzraudzība

1. **Sākot ar 2013. gadu**, dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo par gūtajiem panākumiem virzībā uz valsts energoefektivitātes mērķi saskaņā ar XIV pielikuma 1. daļu. **Šis ziņojums var būt daļa no valsts reformu programmas, kas minēta Padomes Ieteikumā 2010/410/ES par vispārējām pamatnostādnēm dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikai¹.**
2. Līdz 2014. gada 30. aprīlim un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis iesniedz valstu energoefektivitātes rīcības plānus („plānus”). **Plānos apraksta nozīmīgus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus un paredzēto/panākto enerģijas ietaupījumu, tostarp enerģijas piegādē, pārvadē un sadalē, kā arī enerģijas galapatēriņā, kuru mērķis ir sasniegt 3. panta 1. punktā minētos valsts energoefektivitātes mērķus. Plāniem pievieno atjauninātas aplēses par gaidāmo kopējo primārās enerģijas patēriņu 2020. gadā, kā arī aplēses par primārās enerģijas patēriņa līmeni XIV pielikuma 1. daļā minētajās nozarēs.**
3. Komisija ne vēlāk kā līdz **2013. gada 1. janvārim** nodrošina orientējošu paraugu **plānu** sagatavošanai. Paraugu pieņem saskaņā ar 20. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru. **Valstu energoefektivitātes rīcības plānos** jebkurā gadījumā iekļauj XIV pielikumā norādīto informāciju.

¹ OV L 191, 23.7.2010., 28. lpp.

4. Komisija izvērtē gada ziņojumus un **valstu energoefektivitātes rīcības plānus** un novērtē apmēru, kādā dalībvalstis ir virzījušās uz 3. panta 1. punktā noteiktajiem valsts energoefektivitātes mērķiem un šīs direktīvas īstenošanu. Komisija savu novērtējumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Pamatojoties uz ziņojumu novērtējumu **un valstu energoefektivitātes rīcības plāniem**, Komisija var izdot ieteikumus dalībvalstīm.
5. **■** Komisija uzrauga šīs direktīvas īstenošanas ietekmi uz Direktīvu 2003/87/EK, Direktīvu 2009/28/EK **un** Direktīvu 2010/31/ES, **kā arī uz Lēmumu Nr. 406/2009/EK un rūpniecības nozarēm, jo īpaši tām, kas pakļautas ievērojamam oglekļa dioksīda emisijas pārvirzes riskam, kā noteikts Komisijas Lēmumā 2010/2/ES.**
- 5.a Veicot pirmā valsts energoefektivitātes rīcības plāna novērtējumu, Komisija pirmo reizi pārskata, vai joprojām ir vajadzīga iespēja noteikt 10. panta 4. punktā paredzētos atbrīvojumus, un pēc tam ik pēc trim gadiem to pārskata atkārtoti. Ja pārskats liecina, ka kāds no atbrīvojumu kritērijiem vairs nav pamatots, ņemot vērā siltumslodzes pieejamību un to iekārtu faktisko darbības režīmu, uz kurām attiecas atbrīvojums, Komisija ierosina attiecīgus pasākumus.**
6. Saskaņā ar I pielikumā norādīto metodiku dalībvalstis līdz katra gada **30. aprīlim** Komisijai iesniedz statistiku par valsts elektroenerģijas un siltuma ražošanu augstas un zemas efektivitātes koģenerācijas režīmā attiecībā pret kopējo siltuma un elektroenerģijas jaudu. Tāpat tās iesniedz ikgadējo statistiku par koģenerācijas siltuma un elektroenerģijas jaudu un koģenerācijai izmantoto kurināmo, un par centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas ražošanu un jaudu attiecībā pret kopējo siltuma un elektroenerģijas jaudu. Dalībvalstis saskaņā ar II pielikumā noteikto metodiku iesniedz statistiku par primārās enerģijas ietaupījumu, kas sasniegts, izmantojot koģenerāciju.

7. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz 3. panta 2. punktā minēto novērtējumu, kam **vajadzības** gadījumā **pievieno** ■ priekšlikumus **par turpmāk veicamajiem pasākumiem**.
- 7.b** *Komisija līdz ... [trīs gadus pēc direktīvas stāšanās spēkā] pārskata, cik efektīvi īstenots 5. pants, ņemot vērā prasības, kas noteiktas grozītajā Direktīvā 2004/18/EK, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Šim novērtējumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus par turpmāk veicamajiem pasākumiem.*
8. Komisija līdz **2016. gada 30. jūnijam** ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par 6. panta īstenošanu. Šim ziņojumam atbilstīgā gadījumā **pievieno** tiesību akta priekšlikumu ar vienu vai vairākiem no šiem nolūkiem:
- a) izmainīt 6. panta 1. punktā norādīto **galīgo datumu**;
- ab) pārskatīt 6. panta 1., 1.aa un 1.ab punktā norādītās prasības;**
- b) noteikt papildu kopējās prasības, jo īpaši attiecībā uz 6. panta 5. punktā minētajiem jautājumiem.
9. Komisija līdz 2018. gada 30. jūnijam novērtē dalībvalstu panākto virzību, novēršot reglamentējošos un nereglamentējošos šķēršļus, kas minēti 15. panta 1. punktā; šim novērtējumam atbilstīgā gadījumā seko **priekšlikumi par turpmāk veicamajiem pasākumiem**.
10. Komisija 1. un 2. punktā minētos ziņojumus padara publiski pieejamus.

19.a pants

Tiešsaistes forums

Lai veicinātu šīs direktīvas praktisko īstenošanu valsts, reģionālā un vietējā līmenī, Komisija izveido tiešsaistes forumu. Ar minēto forumu veicina pieredzes apmaiņu attiecībā uz praksi, salīdzinošu vērtēšanu, sadarbības tīkla pasākumiem, kā arī inovatīviem paņēmieniem.

20. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. *Minētā komiteja ir komiteja atbilstoši Regulai (ES) Nr. 182/2011.*
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 *4. pantu.*

21. pants

Atcelšana

Direktīva 2006/32/EK ir atcelta, sākot ar [šīs direktīvas transponēšanas termiņš], izņemot tās 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu, neskarot dalībvalstu pienākumus saistībā ar termiņu, kurā tā ir transponējama valstu tiesību aktos. Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu atceļ, sākot ar 2017. gada 1. janvāri.

Direktīva 2004/8/EK ir atcelta, sākot ar [šīs direktīvas transponēšanas termiņš], neskarot dalībvalstu pienākumus saistībā ar termiņu, kurā tā ir transponējama valstu tiesību aktos.

Direktīvas 2010/30/ES 9. panta 1. un 2. punkts ir atcelti, sākot ar [šīs direktīvas transponēšanas termiņš].

Atsauces uz Direktīvu 2006/32/EK un Direktīvu 2004/8/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar XV pielikuma atbilstības tabulu.

21.a pants

Grozījumi Direktīvā 2009/125/EK

- 1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem, groza šādi:*

pievieno apsvērumu:

- a) "Saskaņā ar Direktīvu 2010/32/ES dalībvalstīm ir jānosaka energoefektivitātes prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa, un sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo energoefektivitāti, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. Šīs direktīvas mērķi saskan ar iespēju konkrētos apstākļos ar minētajām prasībām ierobežot tādu ar enerģiju saistītu ražojumu uzstādīšanu, kuri atbilst šai direktīvai un tās īstenošanas pasākumiem, ar noteikumu, ka šādas prasības nerada nepamatotu tirgus šķērslī."*

Direktīvas 6. panta 1. punkta beigās pievieno šādu daļu:

b) ", neskarot energoefektivitātes prasības un sistēmas prasības, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 4. panta 1. punktu un 8. pantu."

22. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz [18 mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā].

Neatkarīgi no pirmās daļas dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz attiecīgajos pantos un punktos noteiktajam laikam izpildītu prasības, kuras minētas 3.a pantā, 4. panta 1. punkta pirmajā daļā, 4. panta 3. punkta pirmajā daļā, 4. panta 3.a punktā, 6. panta 9. punkta pēdējā daļā, 10. panta 4. punktā, [15. panta 2. punktā], [19. panta 1. punktā] un [19. panta 2. punktā], kā arī Va pielikuma 4. punktā.

Tās tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu **█**.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

23. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

24. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta visām dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

PIELIKUMI

I PIELIKUMS

Koģenerācijas režīmā iegūtās elektroenerģijas aprēķina vispārīgie principi

I DAĻA. Vispārīgie principi

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz iekārtas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos. Attiecībā uz mikro koģenerācijas iekārtām šos aprēķinus var balstīt uz apstiprinātām vērtībām.

- a) Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu uzskata par vienlīdzīgu ar iekārtas kopējo gadā saražotās elektroenerģijas daudzumu, ko mēra galvenā ģeneratora izejas punktā:
 - i) koģenerācijas iekārtās, kas atbilst II daļas b), d), e), f), g) un h) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 75 %, un
 - ii) koģenerācijas iekārtās, kas atbilst II daļas a) un c) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 80 %.

- b) Koģenerācijas iekārtās, kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta i) apakšpunktā (koģenerācijas iekārtas, kas atbilst II daļas b), d), e), f), g) un h) tipam) vai kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta ii) apakšpunktā (koģenerācijas stacijas, kas atbilst II daļas a) un c) tipam), koģenerāciju aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{\text{CHP}}=H_{\text{CHP}}*C$$

Tajā

ECHP ir koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums,

C ir attiecība starp elektroenerģiju un siltumu,

H_{CHP} ir koģenerācijas režīmā saražotā lietderīgā siltuma daudzums (šim nolūkam aprēķināts kā kopējais saražotais siltuma daudzums, no kura atņemts siltuma daudzums, kas saražots atsevišķos apkures katlos vai iegūts, ekstrahējot tiešo tvaiku no tvaika ģeneratora pirms turbīnas).

Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķins jāpamato ar faktisko attiecību starp elektroenerģiju un siltumu. Ja nav zināma faktiskā attiecība starp elektroenerģiju un siltumu koģenerācijas stacijā, attiecībā uz iekārtām, kas atbilst II daļas a), b), c), d) un e) tipam, galvenokārt statistikas vajadzībām var izmantot šādas standarta vērtības, ja aprēķinātais koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums ir mazāks par kopējo iekārtā saražoto elektroenerģijas daudzumu vai vienāds ar to:

Iekārtas tips	Standarta attiecība starp elektroenerģiju un siltumu, C
Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju	0,95
Tvaika pretspiediena turbīna	0,45
Tvaika kondensācijas turbīna	0,45
Gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju	0,55
Iekšdedzes dzinējs	0,75

Ja dalībvalstis ievieš standarta vērtības attiecībai starp elektroenerģiju un siltumu iekārtās, kas atbilst II daļas f), g), h), i), j) un k) tipam, šādas vērtības publicē un par tām paziņo Komisijai.

- d) Ja daļu koģenerācijas procesā izmantotajā kurināmajā esošās enerģijas atgūst ķīmisku vielu veidā un pārstrādā, šo daļu var atņemt no izmantotā kurināmā daudzuma pirms a) un b)

punktā izmantotās kopējās efektivitātes aprēķināšanas.

- e) Ja iekārta koģenerācijas režīmā darbojas ar mazāku jaudu, dalībvalstis var noteikt attiecību starp elektroenerģiju un siltumu kā attiecību starp elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, izmantojot attiecīgās iekārtas darbības datus.
- f) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar a) un b) punktu, dalībvalstis var ievērot citus pārskata periodus, kas nav vienu gadu gari.

II DAĻA. Koģenerācijas tehniskie paņēmieni, uz kuriem attiecas šī direktīva

- a) Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju
- b) Tvaika pretspiediena turbīna
- c) Tvaika kondensācijas turbīna
- d) Gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju
- e) Iekšdedzes dzinējs
- f) Mikro turbīnas
- g) Sterlinga dzinēji
- h) Kurināmā elementi

- i) Tvaika dzinēji
- j) Organiskais Rankina cikls
- k) Citi tehniskie paņēmieni vai to kombinācijas, kas atbilst 2. panta 19. punktā noteiktajai definīcijai.

I

Īstenojot un piemērojot koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas vispārīgos aprēķina principus, dalībvalstīm ir jāizmanto Lēmumā 2008/952/EK¹ sīki izstrādātās pamatnostādnes.

¹ OV L 338, 17.12.2008., 55. lpp.

II PIELIKUMS

Koģenerācijas procesa efektivitātes noteikšanas metodes

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas efektivitātes un primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz iekārtas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos.

a) Augstas efektivitātes koģenerācija

Šajā direktīvā augstas efektivitātes koģenerācija atbilst šādiem kritērijiem:

- ražošana koģenerācijas režīmā koģenerācijas stacijās salīdzinājumā ar atskaites vērtībām siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu vismaz 10 % apmērā, ko aprēķina saskaņā ar b) punktu,
- ražošanu maza apjoma koģenerācijas iekārtās un mikro koģenerācijas iekārtās, kas ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu, var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju.

b) Primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšana

Primārās enerģijas ietaupījuma apjomu, kuru sasniedz koģenerācijas režīmā, kas definēts saskaņā ar I pielikumu, aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$PEE = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP_{H\eta}}{Ref_{H\eta}} + \frac{CHP_{E\eta}}{Ref_{E\eta}}} \right) \times 100\%$$

Tajā

PES ir primārās enerģijas ietaupījums;

CHP H_{η} ir siltuma efektivitāte, kas sasniegta, ražojot koģenerācijas režīmā, un kuru formulē kā gadā saražoto lietderīgo siltumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu;

Ref H_{η} ir efektivitātes atskaites vērtība atsevišķai siltuma ražošanai;

CHP E_{η} ir elektroenerģijas efektivitāte, kas sasniegta, ražojot koģenerācijas režīmā, un kuru formulē kā gadā koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas stacijā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 10. panta 10. punktu.

Ref E_{η} ir efektivitātes atskaites vērtība atsevišķai elektroenerģijas ražošanai.

c) Enerģijas ietaupījuma aprēķināšana, izmantojot alternatīvas aprēķinu metodes

Dalībvalstis var aprēķināt primārās enerģijas ietaupījumu, kas radies, ražojot siltumu, elektroenerģiju un mehānisko enerģiju, kā ir norādīts turpmāk, neizmantojot I pielikumu, lai izslēgtu siltumu, kas nav ražots koģenerācijas procesā, un šā procesa elektroenerģijas daļu. Šādu ražošanu var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju, ja tā atbilst šā pielikuma a) punktā minētajiem efektivitātes kritērijiem un ja attiecībā uz koģenerācijas stacijām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir lielāka par 25 MW, kopējā efektivitāte pārsniedz 70 %. Tomēr šādā ražošanā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām nosaka saskaņā ar I pielikumu.

Ja primārās enerģijas ietaupījumu ražošanas procesā aprēķina pēc iepriekš minētās alternatīvās aprēķina metodes, primārās enerģijas ietaupījumu aprēķina pēc šā pielikuma b) punktā dotās formulas, aizstājot: "CHP H η " ar "H η " un "CHP E η " ar "E η ", kur:

H η ir ražošanas procesa siltuma efektivitāte, ko formulē kā gadā saražotā siltuma daudzumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu;

E η ir ražošanas procesa elektroenerģijas efektivitāte, ko formulē kā gadā saražotās elektroenerģijas daudzumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas stacijā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas iekārtā var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 10. panta 10. punktu.

d) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar šā pielikuma b) un c) punktu, dalībvalstis var ievērot citus pārskata periodus, kas nav vienu gadu gari.

- (e) Attiecībā uz mikro koģenerācijas iekārtām primārās enerģijas ietaupījumu var aprēķināt, pamatojoties uz apstiprinātām vērtībām.
- f) Efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai

Saskaņotās efektivitātes atskaites vērtību veido vērtību matrica, kur vērtības atšķiras pēc būtiskiem faktoriem, tostarp iekārtas izlaides gada un kurināmā veida, un to pamatā jābūt dokumentētai analīzei, kurā cita starpā ņemti vērā dati par ekspluatāciju reālos apstākļos, kurināmā kombināciju un klimatiskajiem apstākļiem, kā arī par izmantotajiem koģenerācijas tehniskajiem paņēmieniem.

Efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai atbilstoši šā pielikuma b) punktā minētajai formulai nosaka darbības efektivitāti siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai, kuru aizstāj ar koģenerāciju.

Efektivitātes atskaites vērtības aprēķina saskaņā ar šādiem principiem:

1. attiecībā uz koģenerācijas iekārtām, kas definētas 2. panta 24. punktā, salīdzinājums ar atsevišķo elektroenerģijas ražošanu ir balstīts uz principu, ka salīdzina viena veida kurināmo;
2. katru koģenerācijas iekārtu salīdzina ar labāko šīs iekārtas izlaides gadā tirgū pieejamo un ekonomiski pamatoto tehnoloģiju atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai;
3. efektivitātes atskaites vērtības koģenerācijas iekārtām, kas ir vecākas par 10 gadiem, nosaka, pamatojoties uz atskaites vērtībām 10 gadus vecām iekārtām;
4. efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai atspoguļo klimatiskās atšķirības starp dalībvalstīm.

III PIELIKUMS

Energoefektivitātes prasības produktu, pakalpojumu un ēku iegādē, ko veic *centrālā valdība*

Centrālās valdības, kas iegādājas produktus, pakalpojumus vai ēkas *atbilstoši rentabilitātei, ekonomiskajai iespējamībai, lielākai ilgtspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei,*

- a) ja uz produktu attiecas deleģētie akti, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2010/30/ES, vai Komisijas direktīva, ar kuru īsteno Direktīvu 92/75/EEK, iegādājas vienīgi produktus, kuri atbilst *iespējami visaugstākās* energoefektivitātes klases kritērijiem, *vienlaikus ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt* pietiekamu konkurenci;
- b) ja uz produktu neattiecas a) punkts, bet attiecas īstenošanas pasākums saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK, kas pieņemts pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, iegādājas tikai tādu produktus, kas atbilst energoefektivitātes līmeņatzīmēm, kas noteiktas attiecīgajā īstenošanas pasākumā;
- c) iegādājas biroja aprīkojuma produktus, uz kuriem attiecas Padomes Lēmums [2006/1005/EK]¹, kuri atbilst energoefektivitātes prasībām, kas nav mazākas par tām, kuras norādītas minētajam lēmumam pievienotā līguma C pielikumā;

¹ OV L 381, 28.12.2006., 24. lpp. (*Šī atsauce attiecīgi jāmaina, ja pirms publicēšanas tiek pieņemts jaunais lēmums par „Energy Star”.*)

- d) iegādājas vienīgi tādas riepas, kas atbilst augstākās degvielas energoefektivitātes klasei, kā ir noteikts Regulā (EK) Nr. 1222/2009¹. Šī prasība neliedz publiskajām struktūrām iegādāties riepas, kas pieder saķeres ar slapju ceļu vai ārējās rītes trokšņa augstākajai klasei, ja to var pamatot ar drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem;
- e) savos konkursos par pakalpojumu līgumiem pieprasa, lai pakalpojuma sniedzēji, nodrošinot attiecīgo pakalpojumu, izmantotu vienīgi produktus, kas atbilst a) līdz d) apakšpunktā minētajām prasībām; **Šī prasība attiecas tikai uz jauniem produktiem, ko pakalpojumu sniedzēji iegādājušies pilnībā vai daļēji nolūkā sniegt attiecīgo pakalpojumu;**
- f) iegādājas vienīgi **tādas ēkas vai noslēdz jaunus nomas līgumus par tādām ēkām**, kas atbilst vismaz minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas minētas 4. panta 1. punktā, **izņemot gadījumus, kad:**
- i) pirkuma mērķis ir pilnīga renovācija vai nojaukšana;**
 - ii) publiskā struktūra plāno pārdot ēku, neizmantojot to pati saviem nolūkiem, vai**
 - iii) pirkuma mērķis ir saglabāt to kā ēku, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai tās īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ.**

Atbilstību šīm prasībām pārbauda, izmantojot energoefektivitātes sertifikātus, kā ir minēts Direktīvas 2010/31/ES 11. pantā.

¹ OV L 342, 22.12.2009., 46. lpp.

IV PIELIKUMS

Enerģijas saturs atsevišķos kurināmā veidos galapatēriņam – pārrēķinu tabula¹

Enerģētikas produkts	kJ (neto siltumietilpība)	kg naftas ekvivalenta (neto siltumietilpība)	kWh (neto siltumietilpība)
1 kg koksa	28500	0,676	7,917
1 kg akmeņogļu	17200 — 30700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 kg brūnogļu briķešu	20000	0,478	5,556
1 kg melnā lignīta	10500 — 21000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 kg brūnogļu	5600 — 10500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 kg degslānekļa	8000 — 9000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 kg kūdras	7800 — 13800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 kg kūdras briķešu	16000 — 16800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 kg kurināmā mazuta (smagās dīzeļdegvielas)	40000	0,955	11,111
1 kg vieglās destilētās degvielas	42300	1,010	11,750
1 kg benzīna (petrolejas)	44000	1,051	12,222
1 kg parafīna	40000	0,955	11,111
1 kg sašķidrinātās naftas gāzes	46000	1,099	12,778
1 kg dabasgāzes ^[1]	47200	1,126	13,10

¹ Dalībvalstis var piemērot dažādus pārrēķina koeficientus, ja tie ir pamatoti.

1 kg sašķidrīnātās naftas gāzes	45190	1,079	12,553
1 kg malkas (mitrums 25 %) ^[2]	13800	0,330	3,833
1 kg granulu/malkas brikešu	16800	0,401	4,667
1 kg atkritumu	7400 — 10700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 MJ atvasināta siltuma	1000	0,024	0,278
1 kWh elektroenerģijas	3600	0,086	1 ^[3]

Avots: Eurostat dati.

[1] 93 % metāna.

[2] Dalībvalstis var piemērot citas vērtības atkarībā no koksnes veida, ko visvairāk lieto attiecīgajā dalībvalstī.

[3] Piemērojams, ja enerģijas ietaupījumu aprēķina primārās enerģijas izteiksmē, izmantojot augšupēju pieeju, ko balsta uz enerģijas galapatēriņu. Attiecībā uz elektroenerģijas ietaupījumu kWh dalībvalstis var piemērot iepriekš noteiktu koeficientu 2,5. Dalībvalstis var piemērot atšķirīgu koeficientu, ja to var pamatot.

V PIELIKUMS

Kopīgas metodes un principi, lai aprēķinātu energoefektivitātes pienākumu shēmu vai citu to politikas pasākumu ietekmi, kuri veikti saskaņā ar 6. panta 1. un 9. punktu un 15.a panta 6. punktu

2. *Metodes enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai 6. panta 1. punkta, 15.a panta 6. punkta un 6. panta 9. punkta b), c), d) e) un f) apakšpunkta nolūkā.*

Lai aprēķinātu enerģijas ietaupījumu, atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes var izmantot vienu vai vairākas no turpmākajām metodēm:

- a) *paredzamais ietaupījums, salīdzinot ar neatkarīgi konstatētiem iepriekšējo enerģijas uzlabojumu rezultātiem līdzīgās iekārtās. Vispārējo pieeju apzīmē "ex-ante";*
- b) *uzskaitītais ietaupījums, saistībā ar kuru jāņem vērā, ka ar pasākumu vai pasākumu kopuma veikšanu panākto ietaupījumu nosaka, fiksējot faktisko enerģijas patēriņa samazinājumu un pienācīgi ņemot vērā tādus faktoros kā papildsamazinājums, izmantošanas mērķis, ražošanas līmeņi un laika apstākļi, kas var ietekmēt patēriņu. Vispārējo pieeju apzīmē "ex-post";*
- c) *pakāpeniskais ietaupījums, saistībā ar kuru izmanto ietaupījuma tehniskās aplēses. Šo pieeju var izmantot tikai tad, ja attiecībā uz kādu konkrētu iekārtu ir grūti iegūt pilnīgi precīzi izmērītus datus vai šādu datu ieguve būtu nesamērīgi dārga, piemēram, nomainot kompresoru vai elektromotoru, attiecībā uz kuriem tika iegūta neatkarīga informācija par ietaupījumu, ar citiem, kuru kWh rādītāji ir atšķirīgi, vai tad, ja datus, pamatojoties uz valsts noteiktām metodēm un kritērijiem, iegūst kvalificēti vai akreditēti eksperti, kuri darbojas neatkarīgi no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;*

d) *novērotais ietaupījums, saistībā ar kuru nosaka patērētāju reakciju uz padomiem, informācijas kampaņām, marķējuma vai sertificēšanas shēmām vai viedo uzskaiti. Šo pieeju var izmantot tikai attiecībā uz ietaupījumu, ko izraisa patērētāju paradumu izmaiņas. To nedrīkst izmantot, lai noteiktu ietaupījumu, ko panāk, veicot fiziskus pasākumus.*

3. *Nosakot enerģijas ietaupījumu, kas gūts, veicot energoefektivitātes pasākumu 6. panta 1. punkta, 15.a panta 6. punkta un 6. panta 9. punkta b), c), d), e) un f) apakšpunkta nolūkā, piemēro šādus principus:*

a) *atzīt var tikai tādus ietaupījumus, kas pārsniedz šādus līmeņus:*

i) *ES emisijas standartus jauniem pasažieru automobiļiem un vieglajiem kravas automobiļiem attiecīgi pēc Regulas (EK) Nr. 443/2009 un Regulas (ES) Nr. 510/2011 īstenošanas;*

ii) *ES prasības par konkrētu ar enerģiju saistītu produktu izņemšanu no tirgus, ieviešot īstenošanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK; un*

b) *lai ņemtu vērā reģionālās klimatiskās atšķirības, dalībvalstis ir tiesīgas izvēlēties ietaupījuma koriģēšanu atbilstoši standarta vērtībai vai saskaņot dažādos enerģijas ietaupījumus, ņemot vērā reģionos pastāvošās temperatūras atšķirības;*

c) *atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu darbībām ir jābūt uzskatāmām un būtiski saistītām ar deklarētā ietaupījuma nodrošināšanu;*

d) *uz ietaupījumu, kas gūts no atsevišķas darbības, var pretendēt ne vairāk kā viena puse;*

- e) *aprēķinot enerģijas ietaupījumu, ņem vērā ietaupījuma ietekmes ilgumu. To var panākt, uzskaitot ietaupījumu, ko ar katru atsevišķu darbību varēs iegūt laikā no tās īstenošanas dienas līdz 2020. gada 31. decembrim. Kā alternatīvu dalībvalstis var izveidot citu metodi, ar ko paredzēts sasniegt vismaz tādu pašu kopējā ietaupījuma apjomu. Izmantojot citas metodes, dalībvalstis nodrošina, ka kopējais ar šīm citām metodēm aprēķinātais enerģijas ietaupījuma apjoms nepārsniedz enerģijas ietaupījuma apjomu, kas būtu radies to aprēķina rezultātā, ja tiktu skaitīts ietaupījums, ko ar katru atsevišķu darbību varēs iegūt laikā no tās īstenošanas dienas līdz 2020. gada 31. decembrim. Dalībvalstis savā pirmajā energoefektivitātes rīcības plānā atbilstīgi šīs direktīvas XIV pielikuma noteikumiem sīki apraksta to, kādas citas metodes tās ir izmantojušas un kādi noteikumi ir paredzēti, lai nodrošinātu šīs saistošās aprēķināšanas prasības izpildi, kā arī*
- f) *ir atļautas darbības, ko atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses veic vai nu individuāli, vai kolektīvi, lai panāktu iekārtas vai tirgu energoefektivitātes līmeņa noturīgu pāreju uz augstāku līmeni, kā arī*
- g) *veicinot energoefektivitātes pasākumu iedarbīgumu, dalībvalstis nodrošina produktu, pakalpojumu un uzstādīto ierīču kvalitātes standartu pastāvīgu piemērošanu. Ja šādu standartu nav, dalībvalstis strādā ar atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm, lai tādus ieviestu.*

3.a *Nosakot enerģijas ietaupījumu, kas gūts no politikas pasākumiem, kuri veikti saskaņā ar 6. panta 9. punkta a) apakšpunktu, piemēro šādus principus:*

- a) *atzīst tikai tādu enerģijas ietaupījumu, kas gūts, piemērojot nodokļu pasākumus, kuri pārsniedz minimālo nodokļu līmeni, ko atbilstoši Direktīvai 2003/96/EK vai Direktīvai 2006/112/EK piemēro kurināmajam, kā arī*

- b) *aprēķinot ietekmi, jāizmanto visjaunākie reprezentatīvie oficiālie dati par cenu elastīgumu, kā arī*
- c) *enerģijas ietaupījums, kas gūts saistībā ar papildu nodokļu politikas instrumentiem, tostarp fiskāliem stimuliem vai iemaksām fondā, ir jāuzskaita atsevišķi.*

4. *Paziņojums par metodiku*

Dalībvalstis līdz [6 mēnešus pirms direktīvas transponēšanas datumam] informē Komisiju par savu priekšlikumu sīki izstrādātai metodikai, saskaņā ar kuru ir paredzēts īstenot energoefektivitātes ietaupījuma pienākuma shēmas un 15.a panta 6. punktā un 6. panta 9. punktā noteiktos mērķus, šādā paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) *atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes;*
- b) *mērķa nozares;*
- c) *enerģijas ietaupījuma mērķa vai paredzētā ietaupījuma līmenis, kas jāsasniedz visā laikposmā un starpposmu laikā;*
- d) *pienākuma laikposma un starpposmu ilgums;*
- e) *atbilstīgo pasākumu kategorijas;*
- f) *aprēķina metodika, tostarp – kā noteikt papildināmību un būtiskumu, un kādas metodes un kādi kritēriji ir izmantoti, lai veiktu tehniskās aplēses;*

- g) pasākumu ietekmes ilgums;*
- h) pieeja, kas izmantota, lai ņemtu vērā dalībvalstīs pastāvošās klimatiskās atšķirības;*
- j) kvalitātes standarti;*
- k) novērošanas un pārbaudes protokoli un tas, kā tiek nodrošināta to neatkarība no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;*
- l) audita protokoli un*
- m) kā tiek ņemta vērā nepieciešamība izpildīt 6. panta 1. punkta trešajā teikumā izklāstīto prasību.*

Gadījumos, kas attiecas uz nodokļiem, paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) mērķa nozares un nodokļu maksātāju segments;*
- b) īstenojošā publiskā iestāde;*
- c) prognozētais ietaupījums;*
- d) nodokļa pasākuma ilgums un starpposmi, kā arī*
- e) aprēķināšanas metodika, ieskaitot to, kāds cenu elastīgums ir izmantots.*

Va pielikums

Obligātie kritēriji attiecībā uz energoauditiem, tostarp tiem, ko veic kā daļu no energovadības sistēmām

1. Direktīvas 7. pantā minēto energoauditu pamatā ir šādas pamatnostādnes:

- a) to pamatā ir jaunākie, konstatētie, izsekojamie darbības dati par enerģijas patēriņu un slodzes profiliem (attiecībā uz elektroenerģiju);*
- b) tie ietver sīku pārskatu par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās darbības vai iekārtas, tostarp pārvadājumu, enerģijas patēriņa profilu;*
- c) tie pēc iespējas balstās uz dzīves cikla izmaksu analīzi, nevis uz vienkāršiem atmaksāšanās periodiem, lai ņemtu vērā ilgtermiņa ietaupījumu, ilgtermiņa ieguldījumu atlikušās vērtības un diskonta likmes;*
- d) tie ir samērīgi un pietiekami reprezentatīvi, lai varētu iegūt ticamu priekšstatu par vispārējo energoefektivitāti un ticami apzināt visievērojamākās iespējas veikt uzlabojumus.*

Auditi ļauj veikt izsmeļošus un pamatotus aprēķinus par ierosinātajiem pasākumiem, lai varētu iegūt skaidru informāciju par iespējamiem ietaupījumiem.

Auditā izmantotie dati ir saglabājami vēsturiskās analīzes un darbības izsekojamības nolūkā.

VI PIELIKUMS

Minimālās prasības ■ attiecībā *uz rēķinu izrakstīšanu un rēķinu informāciju*, pamatojoties uz
faktisko patēriņu

2. Minimālās prasības rēķinu izrakstīšanai

2.1 ■ Rēķini, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš

Lai ļautu galapatērētājam regulēt savu enerģijas patēriņu, *uz faktisko patēriņu balstītu rēķinu vajadzētu izrakstīt vismaz reizi gadā, un rēķinu informāciju vajadzētu darīt pieejamu vismaz reizi ceturksnī – pēc pieprasījuma vai ja patērētāji ir izvēlējušies saņemt rēķinus elektroniski – vai citos gadījumos divreiz gadā. Šo prasību var neattiecināt uz gāzi, ko izmanto vienīgi ēdiena gatavošanai.*

2.2. Minimālā informācija, kas iekļauta rēķinā

Dalībvalstis *attiecīgā gadījumā* nodrošina, lai tiešajiem patērētājiem skaidrā un saprotamā veidā rēķinos, līgumos, darījuma dokumentos un sadales stacijas izsniegtajās kvītīs vai kopā ar visu iepriekš minēto būtu pieejama šāda informācija:

- a) pašreizējās faktiskās cenas un faktiskais enerģijas patēriņš;
- b) tiešā patērētāja pašreizējā enerģijas patēriņa salīdzinājums, vēlams, grafiskā veidā, ar patēriņu tajā pašā laika posmā iepriekšējā gadā;

- d) informācija saziņai ar tiešo patērētāju organizācijām, enerģētikas aģentūrām vai līdzīgām struktūrām, tostarp tīmekļa vietņu adreses, kur var iegūt informāciju par energoefektivitātes palielināšanas pasākumiem, salīdzinošus datus par tiešajiem lietotājiem un objektīvas enerģiju patērējošo iekārtu tehniskās specifikācijas.

Papildus tam, ja vien iespējams un ir lietderīgi, dalībvalstis nodrošina, lai tiešajiem patērētājiem skaidrā un saprotamā veidā rēķinos, līgumos, darījuma dokumentos un sadales stacijas izsniegtajās kvītīs vai kopā ar visu iepriekš minēto būtu pieejama šāda informācija:

- e) ***salīdzinājumi ar tādas pašas patērētāju kategorijas vidējo normalizēto patērētāju vai salīdzinājumam izraudzītu enerģijas patērētāju;***

2.3 Ieteikumi par energoefektivitāti, kas pievienoti rēķiniem un cita veida atgriezeniskā saite ar tiešo patērētāju

Nosūtot līgumus un līgumu izmaiņas, un rēķinos, kurus saņem patērētāji, vai tīmekļa vietnēs, kas paredzētas individuāliem patērētājiem, enerģijas sadales uzņēmumi, sadales sistēmas operatori un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi skaidrā un saprotamā veidā informē patērētājus par neatkarīgu patērētāju konsultēšanas centru, enerģētikas aģentūru vai līdzīgu iestāžu kontaktinformāciju, tostarp interneta adresēm, kur viņi var iegūt padomus par iespējamajiem energoefektivitātes pakalpojumiem, viņu enerģijas patēriņa salīdzināšanas profiliem un enerģiju patērējošo ierīču tehniskajām specifikācijām, kas var noderēt, lai samazinātu šo ierīču patēriņu.

VII PIELIKUMS

Siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes *potenciāls*

1. Valsts siltumapgādes un dzesēšanas *potenciāla visaptverošā novērtējumā*, kas minēts 10. panta 1. punktā, iekļauj,
 - a) siltuma un dzesēšanas pieprasījuma aprakstu;
 - b) prognozi tam, kā pieprasījums mainīsies turpmākajos 10 gados, jo īpaši ņemot vērā pieprasījuma attīstību ēkās un dažādos rūpniecības sektoros;
 - c) valsts teritorijas karti, norādot (*vienlaikus aizsargājot komerciāli svarīga informāciju*):
 - i) siltuma un dzesēšanas pieprasījuma punktus, tostarp:
 - pašvaldības un konurbācijas, kuru izmantotā zemesgabala proporcija ir vismaz 0,3, un
 - rūpniecības zonas, kur kopējais gada siltuma un dzesēšanas patēriņš ir lielāks par 20 GWh;
 - ii) esošo un plānoto centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru;
potenciālos siltuma un dzesēšanas piegādes punktus, tostarp:
 - elektroenerģijas ražošanas iekārtas ar kopējo gadā saražoto elektroenerģijas daudzumu lielāku par 20 GWh un un
 - atkritumu sadedzināšanas stacijas,
 - esošās un plānotās koģenerācijas iekārtas, kas klasificētas saskaņā ar

VII pielikumu, un centralizētās siltumapgādes iekārtas;

- d) apzināto siltuma un dzesēšanas pieprasījumu, kuru varētu apmierināt ar augstas efektivitātes koģenerāciju, ieskaitot mājokļu mikrokoģenerāciju, un ar centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu;
- e) apzinātais augstas koģenerācijas papildu potenciāls, ieskaitot esošo koģenerācijas iekārtu modernizāciju un jaunu ražošanas un rūpniecības iekārtu būvi vai citu iekārtu būvi, kur rodas siltuma pārpalikums;
- f) apzināto centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu;*
- g) stratēģijas, politikas jomas un pasākumus, kurus var pieņemt līdz 2020. gadam un līdz 2030. gadam, lai īstenotu e) apakšpunktā norādīto potenciālu ar mērķi apmierināt d) apakšpunktā minēto pieprasījumu, tostarp, ja iespējams, priekšlikumus, lai:*
- i) ■ palielinātu koģenerācijas daļu siltumenerģijas un dzesēšanas enerģijas ražošanā un elektroenerģijas ražošanā; ■
- ii) ■ attīstītu efektīvu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru, kas ir piemērota augstas efektivitātes koģenerācijas attīstībai un siltuma pārpalikuma un atjaunojamo resursu izmantošanai siltumapgādē un dzesēšanā;
- iii) veicinātu jaunu termoelektroenerģijas ražošanas iekārtu un rūpniecības iekārtu, kas rada siltuma pārpalikumu, atrašanos vietās, kur tiks rekuperēts maksimālais pieejamā siltuma pārpalikuma daudzums, lai apmierinātu pastāvošo vai paredzamo siltuma un dzesēšanas pieprasījumu;*

- iv) veicinātu tādu jaunu dzīvojamo zonu vai jaunu rūpniecības iekārtu, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, atrašanos vietās, kur ar pieejamo siltuma pārpalikumu, kā norādīts visaptverošajā novērtējumā, var palīdzēt apmierināt siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījumu. Šeit varētu iekļaut priekšlikumus, ar ko atbalsta vairāku atsevišķu iekārtu grupēšanu vienuviet, lai nodrošinātu optimālu saderību starp siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījumu un piedāvājumu;*
- v) veicinātu to, ka termoelektroenerģijas ražošanas iekārtas, rūpniecības iekārtas, kas rada siltuma pārpalikumu, atkritumu sadedzināšanas stacijas un citas iekārtas, kur atkritumus pārvērš enerģijā, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam;*
- vi) veicinātu to, ka dzīvojamās zonas un rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam.*

h) augstas efektivitātes koģenerācijas daļu un noteikto potenciālu, un panāktu virzību saskaņā ar Direktīvu 2004/8/EK;

i) ietaupāmās primārās enerģijas aplēses;

j) aplēses par valsts atbalsta pasākumiem siltumapgādē un dzesēšanā, ja tādi ir, norādot gada budžetu un potenciālo atbalsta elementu. Tas neierobežo atsevišķu paziņojumu par valsts atbalsta shēmām valsts atbalsta novērtējumam.

2. Atbilstīgā apmērā *visaptverošu novērtējumu* var veidot, apkopojot reģionālos un vietējos plānus *un stratēģijas*.

I

VIIIa PIELIKUMS

Izmaksu un ieguvumu analīze

1. DAĻA. Izmaksu un ieguvumu analīzes vispārīgie principi

Saisībā ar 10. panta 1.a punktā minētajiem siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes veicināšanas pasākumiem sagatavotas izmaksu un ieguvumu analīzes mērķis ir nodrošināt informatīvu pamatu, lai varētu pieņemt lēmumu, ar ko nosaka ierobežotu resursu izlietojuma atbilstīgas prioritātes sabiedrības līmenī.

Izmaksu un ieguvumu analīzē var iekļaut vai nu projekta izvērtējumu, vai projektu grupas izvērtējumu plašākā vietējā, reģionālā vai valsts izvērtējumā, lai siltumapgādes plānošanas nolūkā noteiktu visrentablāko un vislietderīgāko siltumapgādes vai dzesēšanas iespēju konkrētajai ģeogrāfiskajai teritorijai.

Izmaksu un ieguvumu analīzē, ko veic 10. panta 1.a punkta nolūkos, iekļauj ekonomisko analīzi, ar kuru aptver sociāli ekonomiskos un vides faktoros.

Izmaksu un ieguvumu analīzē iekļauj šādus pasākumus un apsvērumus:

- a) sistēmas robežas un ģeogrāfiskās robežas noteikšana;*

Minētās izmaksu un ieguvumu analīzes darbības joma nosaka attiecīgo enerģijas sistēmu. Ģeogrāfiskā robeža attiecas uz piemērotu precīzi noteiktu ģeogrāfisku teritoriju, piemēram, rajonu vai lielpilsētas teritoriju, lai novērstu iespēju, ka tiek izraudzīti pa dažādiem projektiem sadalīti nepilnīgi risinājumi.

b) integrēta pieeja pieprasījuma un patēriņa iespējām;

Izmantojot pieejamos datus, izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā visus attiecīgos sistēmas un ģeogrāfiskajās robežās pieejamos apgādes resursus, tostarp elektroenerģijas ražošanas vai rūpnieciskajās iekārtās iegūtas siltumenerģijas pārpalikumu un atjaunojamos energoresursus, kā arī siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījuma raksturojumu un tendences.

c) bāzlīnijas noteikšana;

Bāzlīnijas nolūks ir sniegt atskaites punktu, attiecībā pret kuru izvērtē vairākus alternatīvus risinājumus.

d) alternatīvu risinājumu noteikšana;

Visas attiecīgās bāzlīnijas alternatīvas ir jāapsver. Risinājumus, kas nav iespējami tehnisku un finansiālu iemeslu dēļ vai valstu tiesību aktu vai laika trūkuma dēļ, var laicīgi izslēgt no izmaksu un ieguvumu analīzes, ja to pamato ar rūpīgiem, skaidri formulētiem un labi dokumentētiem apsvērumiem.

Izmaksu un ieguvumu analīzē kā alternatīvi risinājumi salīdzinājumā ar bāzlīniju būtu jāņem vērā tikai augstas efektivitātes koģenerācija, efektīva centralizētā siltumapgāde un dzesēšana vai atsevišķas siltuma/dzesēšanas piegādes iespējas, kā noteikts 2. pantā.

e) metode, lai aprēķinātu izmaksu un ieguvumu rezultātu;

- i) izvērtē un salīdzina kopējās siltuma un dzesēšanas piegādes iespēju ilgtermiņa izmaksas un ieguvumus.*
 - ii) Izvērtēšanas kritērijs ir neto pašreizējās vērtības (NPV) kritērijs.*
 - iii) Izvēlas tādu laikposmu, lai visas attiecīgās risinājumu izmaksas un ieguvumi tiktu iekļauti. Tā, piemēram, gāzes spēkstacijai atbilstīgais laikposms varētu būt 25 gadi, centralizētās siltumapgādes sistēmai – 30 gadi, savukārt tādām siltumapgādes iekārtām kā apkures katliem – 20 gadi.*
- f) Cenu un citu pieņēmumu aprēķināšana un prognozes ekonomiskajai analīzei;*
- i) Dalībvalstis izmaksu un ieguvumu analīzes nolūkā izdara pieņēmumus par galveno ražošanas un patēriņa faktoru cenām un diskonta likmi.*
 - ii) Diskonta likmi, ko izmanto ekonomiskajā analīzē, lai aprēķinātu neto pašreizējo vērtību, izvēlas saskaņā ar Eiropas vai valsts pamatnostādņem¹.*
 - iii) Dalībvalstis izmanto valsts, Eiropas vai starptautiskas enerģijas cenu attīstības prognozes, ja iespējams – valsts un/vai reģionālajā/vietējā kontekstā.*
 - iv) Cenas, kas izmantotas ekonomiskajā analīzē, atspoguļo patiesās sociālekonomiskās izmaksas un ieguvumus, un, cik vien iespējams, t. i., ja pastāv tirgus cena vai ja tā jau ir iekļauta Eiropas vai valsts tiesību aktos, minētajās cenās būtu jāiekļauj ārējās izmaksas, piemēram, ietekme uz vidi un veselību.*
- g) Ekonomiskā analīze. Ietekmju pārskats;*
- Ekonomiskajā analīzē ņem vērā visus attiecīgos ekonomikas ietekmes faktoros.*

¹ Valsts diskonta likmē, kas izvēlēta ekonomiskās analīzes veikšanai, būtu jāņem vērā Eiropas Centrālās bankas sniegtie dati.

Dalībvalstis var izvērtēt un lēmumu pieņemšanā ņemt vērā izmaksas un enerģijas ietaupījumus, ko gūst, saistībā ar analizētajiem risinājumiem palielinot enerģijas piegādes elastīgumu un labāk izmantojot elektroenerģijas tīklus, tostarp apietās izmaksas un ietaupījumu no samazinātiem infrastruktūras ieguldījumiem.

Vērā ņemtajās izmaksās un ieguvumos iekļauj vismaz šādus punktus:

i) ieguvumi:

- a. patērētāja ieguvums (siltumapgāde un elektroenerģija)*
- b. ārējie ieguvumi, piemēram, ar vidi un veselību saistīti ieguvumi, kad vien tas iespējams*

ii) izmaksas:

- a. iekārtu un aprīkojuma kapitāla izmaksas*
- b. saistīto enerģijas tīklu kapitāla izmaksas*
- c. mainīgās vai fiksētās darbības izmaksas*
- d. enerģijas izmaksas*
- e. ar vidi un veselību saistītās izmaksas, kad vien tas iespējams*

h) jutīguma analīze

Lai novērtētu projekta vai projektu grupas izmaksas un ieguvumus, ir jāiekļauj jutīguma analīze, kas pamatojas uz atšķirīgām enerģijas cenām, diskonta likmēm un citiem mainīgiem faktoriem, kam ir būtiska ietekme uz aprēķina rezultātiem.

Dalībvalstis norīko kompetentas iestādes, kas atbildīgas par izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu saskaņā ar 10. pantu. Tās var pieprasīt kompetentām vietējām, reģionālām vai valsts iestādēm vai atsevišķu iekārtu operatoriem veikt ekonomisko un finanšu analīzi. Tie iesniedz sīki izklāstītas metodikas un pieņēmumus saskaņā ar šo pielikumu, kā arī izveido un publisko procedūras ekonomiskās analīzes veikšanai.

2. DAĻA. Principi attiecībā uz 10. panta 3. un 5. punkta mērķi

Izmaksu un ieguvumu analīzē sniedz informāciju, kas vajadzīga 10. panta 3. un 5. punktā minēto pasākumu veikšanai.

Ja tiek plānota iekārta, kas ražo tikai elektroenerģiju vai iekārta bez siltuma rekuperācijas, veic salīdzinājumu starp plānotajām iekārtām vai plānoto modernizāciju un līdzīgām iekārtām, kas ražo tādu pašu elektroenerģijas apjomu vai siltumu, bet rekuperē siltuma pārpalikumu un piegādā siltumu, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju un/vai centralizētu siltumapgādi un dzesēšanu.

Attiecīgajās ģeogrāfiskajās robežās veiktajā novērtējumā ņem vērā plānoto iekārtu un ikvienu atbilstīgu pastāvošu vai potenciālu siltuma pieprasījuma punktu, kuram tiktu nodrošināta piegāde, ņemot vērā racionālas iespējas (piemēram, tehnisko iespējamību un attālumu).

Sistēmas robežu nosaka tā, lai tajā iekļautu plānoto iekārtu un siltumslodzi, piemēram, ēku/ēkas un ražošanas procesu. Šajā sistēmas robežā siltuma un elektroenerģijas piegādes kopējās izmaksas nosaka attiecībā uz abiem gadījumiem un tās salīdzina.

Siltumslodzē iekļauj esošo siltumslodzi, piemēram, rūpniecības iekārtas vai esošās centralizētas siltumapgādes sistēmas, kā arī – attiecībā uz pilsētu rajoniem – siltumslodzi un izmaksas, kas rastos, ja ēku grupām vai pilsētas daļai nodrošinātu jaunu centralizētas siltumapgādes tīklu un/vai ja tās/to pieslēgtu šādam tīklam.

Izmaksu un ieguvumu analīzes pamatā ir plānotās iekārtas apraksts un salīdzināmā(-s) iekārta(-s), ņemot vērā elektroenerģijas un siltumenerģijas jaudu, ja nepieciešams, kurināmā veidu, paredzēto izmantojumu un gadā paredzētās darbības stundas, izvietojumu un elektroenerģijas un siltumenerģijas pieprasījumu.

Lai veiktu salīdzināšanu, jāņem vērā siltumenerģijas pieprasījums un siltumapgādes un dzesēšanas veidi, kurus izmanto tuvumā esošie siltuma pieprasījuma punkti. Salīdzināšanā iekļauj plānotās iekārtas un salīdzināmās iekārtas ar infrastruktūru saistītās izmaksas.

Izmaksu un ieguvumu analīzē, ko veic saskaņā ar 10. panta 3. punktu, iekļauj ekonomisko analīzi, ar ko aptver finanšu analīzi, kurā atspoguļo pašreizējos naudas plūsmu darījumus, kas veikti saistībā ar ieguldījumiem un darbībām attiecībā uz atsevišķām iekārtām.

Projekti ar pozitīvu izmaksu un ieguvumu rezultātu ir tādi projekti, kuros ekonomiskajā un finanšu analīzē diskonta ieguvumu summa pārsniedz diskonta izdevumu summu (pozitīvas izmaksas un ieguvumi).

Dalībvalstis nosaka galvenos principus attiecībā uz metodiku, pieņēmumiem un laikposmu ekonomiskās analīzes veikšanai.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai uzņēmumi, kas atbildīgi par termoelektroenerģijas ražošanas iekārtu darbību, rūpniecības uzņēmumi, centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkli vai citas puses, ko ietekmē definētās sistēmu robežas un ģeogrāfiskās robežas, sniegtu datus, kurus izmantos atsevišķas iekārtas izmaksu un ieguvumu novērtējumā.

IX PIELIKUMS

Augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas izcelsmes apliecinājums

- a) Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka:
- i) elektroenerģijas, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas procesā, izcelsmes apliecinājums:
 - ļauj ražotājiem pierādīt, ka to pārdotā elektroenerģija ir saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, un šādā nolūkā to izsniedz pēc ražotāja pieprasījuma;
 - ir precīzs, uzticams un pasargāts no krāpšanas;
 - tiek izsniegts, nosūtīts un atcelts elektroniski;
 - ii) viena un tā pati augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas enerģijas vienība tiek ņemta vērā tikai vienu reizi.
- b) 10. panta **10. punktā** minētajā izcelsmes apliecinājumā ir jāiekļauj vismaz šāda informācija:
- iekārtas, kurā enerģija saražota, identitāte, atrašanās vieta, tips un jauda (siltuma un elektroenerģijas);
 - ražošanas datumi un vietas;
 - elektroenerģijas ražošanā izmantotā kurināmā avota zemākā siltumspēja;
 - līdz ar elektroenerģiju iegūtā siltuma daudzums un izmantojums;

- augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums saskaņā ar II pielikumu, uz kuru attiecas apliecinājums;
- aprēķinātais primārās enerģijas ietaupījums saskaņā ar II pielikumu, pamatojoties uz saskaņotajām efektivitātes atskaites vērtībām, kas norādītas II pielikuma f) punktā;
- rūpnieciskās iekārtas nominālā elektroenerģijas un siltumenerģijas efektivitāte;
- vai un kādā apmērā iekārta ir guvusi investīciju atbalstu;
- vai un kādā apmērā enerģijas vienība ir guvusi cita veida labumu no valsts atbalsta shēmas, un atbalsta shēmas tips;
- datums, kad iekārta nodota ekspluatācijā, un
- izdošanas datums un valsts, un unikāls identifikācijas numurs.

Izcelsmes apliecinājums attiecas uz standarta apjomu 1 MWh. Tas attiecas uz tīro saražoto elektroenerģiju, kas izmērīta pie stacijas robežas un eksportēta uz tīklu.

L

XI PIELIKUMS

Energoefektivitātes kritēriji enerģijas tīkla regulēšanai un elektroenerģijas tīkla tarifi

1. Tīkla tarifi precīzi atspoguļo izmaksu ietaupījumu tīklos, kas panākts ar pieprasījuma puses un pieprasījuma reakcijas pasākumiem un ar decentralizētu ražošanu, ieskaitot ietaupījumu no piegādes izmaksu vai tīkla ieguldījumu izmaksu pazemināšanas un optimālākas tīkla darbības.

2. Tīkla regulēšana un tarifi *netraucē* tīkla operatoriem *vai elektroenerģijas mazumtirgotājiem* piedāvāt *tirgū* sistēmas pakalpojumus un sistēmas tarifus pieprasījuma reakcijas pasākumiem, pieprasījuma pārvaldībai un decentralizētai ražošanai organizētos elektroenerģijas tirgos, jo īpaši:
 - a) tiešajam patērētājam pārceļot noslodzi no maksimālā laika uz mazāk noslogotu laiku, ņemot vērā atjaunojamās enerģijas, koģenerācijas režīmā iegūtas enerģijas un decentralizētas ražošanas pieejamību;
 - b) enerģijas ietaupījumu no decentralizētu patērētāju pieprasījuma reakcijas, izmantojot enerģijas iepirkumu grupēšanu (agregatorus);
 - c) pieprasījuma samazinājumu, pateicoties energoefektivitātes pasākumiem, ko veic energopakalpojumu sniedzēji, ieskaitot energopakalpojumu uzņēmumus;
 - d) ražošanas avotu pieslēgšanu un izmantošanu ar zemāku sprieguma līmeni;
 - e) patēriņa vietai tuvāku ražošanas avotu pieslēgšanu and
 - f) enerģijas uzglabāšanu.

Šī noteikuma izpratnē termins “organizēti elektroenerģijas tirgi” ietver ārpusbiržas tirgus un elektroenerģijas biržu enerģijas, jaudas, balansēšanas un palīgpakalpojumu tirdzniecībai visos laika periodos, tostarp nākotnes, nākamās dienas un diennakts tirgos.

3. Tīkla *vai mazumtirdzniecības* tarifi *var dot iespēju* noteikt dinamiskas cenas tiešā patērētāja pieprasījuma reakcijas pasākumiem, *piemēram*:

- a) lietošanas laika tarifu;
- b) kritiskā maksimuma cenas;
- c) reālā laika cenas, kā arī
- d) maksimālā laika atlaides.

XII PIELIKUMS

Energoefektivitātes prasības pārvades sistēmas operatoriem un sadales sistēmas operatoriem

Pārvades un sadales sistēmu operatori:

- a) izveido un publisko standarta noteikumus saistībā ar to izmaksu uzņemšanos un sadali, kas saistītas ar tehniskiem pielāgojumiem, piemēram, tīkla pieslēgumiem un tīkla pastiprinājumiem, uzlabotu tīkla darbību un noteikumiem par nediskriminējošu tīkla kodeksu īstenošanu, kuri ir nepieciešami, lai integrētu jaunus ražotājus, kas augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju piegādā savstarpēji savienotā tīklā;
- b) katram jaunajam augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā iegūtās elektroenerģijas ražotājam, kurš vēlas pieslēgties sistēmai, nodrošina plašu nepieciešamo informāciju, tostarp:
 - i) plašu un detalizētu ar pieslēgumu saistīto izmaksu aprēķinu;
 - ii) pamatotus un precīzus termiņus tīkla pieslēguma pieprasījuma saņemšanai un apstrādei;
 - iii) pamatotu indikatīvu laika grafiku jebkuram ierosinātajam tīkla pieslēgumam. Kopumā procesam, lai pieslēgtos tīklam, nevajadzētu būt ilgākam par **24 mēnešiem, ņemot vērā to, ciklāl tas ir praktiski iespējami un nediskriminējoši.**
- c) nodrošina standartizētas un vienkāršotas pieslēgšanas procedūras decentralizētiem augstas efektivitātes koģenerācijas ražotājiem, lai veicinātu viņu pieslēgšanos tīklam.

Standarta noteikumiem, kas minēti a) apakšpunktā, jāpamatojas uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, jo īpaši ņemot vērā visas izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar šo ražotāju pieslēgšanu tīklam. Tajos var paredzēt dažādu veidu pieslēgumus.

XIII PIELIKUMS

Datu minimums, kas iekļaujams energoefektivitātes līgumos ar publisko sektoru vai saistītajos konkursa noteikumos

- Skaidrs un pārredzams saraksts ar efektivitātes pasākumiem, kas jāīsteno, **vai efektivitātes rezultātiem, kas jāsasniedz.**
- Garantētais ietaupījums, kas jāpanāk, īstenojot līgumā noteiktos pasākumus.
- Līguma darbības termiņš un starpposma atskaites punkti, līguma laušanas nosacījumi un termiņi.
- Skaidrs un pārredzams katras līgumslēdzējas puses pienākumu saraksts.
- Atsauces datums(-i), kurā(-os) konstatējami panāktie ietaupījumi.
- Skaidrs un pārredzams saraksts ar pasākumu **vai pasākumu kopumu** īstenošanai veicamajām darbībām un, **attiecīgajā gadījumā**, saistītajām izmaksām.
- Pienākums pilnībā īstenot līgumā noteiktos pasākumus un visu projekta laikā veikto izmaiņu dokumentācija.
- Noteikumi par **līdzvērtīgu prasību iekļaušanu, slēdzot jebkādu apakšlīgumu ar trešām personām** .
- Projekta finansiālās ietekmes un panākto naudas ietaupījumu sadalījuma starp abām pusēm (tas ir, pakalpojuma sniedzēja atlīdzības) skaidrs un pārredzams atainojums.
- Skaidri un pārredzami noteikumi par panākto garantēto ietaupījumu mērījumiem un verifikāciju, kvalitātes pārbaudēm un garantijām.

- Noteikumi, kas paskaidro procedūru, kā rīkoties apstākļu maiņas gadījumos, kas skar līguma saturu un tā iznākumu (ja mainās enerģijas cenas, iekārtas lietošanas intensitāte).
- Sīka informācija par katras līgumslēdzējas puses pienākumiem ***un sankcijām pārkāpumu gadījumos.***

XIV PIELIKUMS

Vispārējā ziņošanas struktūra

1. DAĻA. Gada ziņojumu vispārējā struktūra

19. panta 1. punktā minētie gada ziņojumi nodrošina pamatu uzraudzībai, kā notiek virzība uz valstu 2020. gada mērķiem. Dalībvalstis nodrošina, lai ziņojumos būtu norādīta vismaz šāda informācija:

a) aprēķini par šādiem rādītājiem gadā *pirms* iepriekšējā *gada (X gads):¹ -2)*:

- i) primārās enerģijas patēriņš, kā ir definēts 2. panta 2. punktā
- ii) kopējais enerģijas galapatēriņš
- iii) enerģijas galapatēriņš pa nozarēm:
 - rūpniecība
 - transports (atsevišķi pasažieru un kravas transports, *ja pieejams*)
 - mājsaimniecības
 - pakalpojumi;
- iv) pievienotā bruto vērtība pa sektoriem
 - rūpniecība
 - pakalpojumi;

¹ Ar *X* jāsaprot = pašreizējais gads.

- v) mājāsaimniecību rīcībā esošie ienākumi
- vi) iekšzemes kopprodukts (IKP)
- vii) termoelektrostacijās saražotā elektroenerģija;
vii a) koģenerācijā saražotā elektroenerģija;
- viii) termoelektrostacijās saražotais siltums;
viii a) koģenerācijas stacijās saražotais siltums, tostarp rūpniecības siltuma pārpalikums;
- ix) termoelektrostacijās izmantotais kurināmais
- x) pasažieru kilometri (pkm), **ja šādi dati pieejami**
- xi) tonnu kilometri (tkm), **ja šādi dati pieejami**
- xi a) apvienotie transporta kilometri (pkm + tkm), ja x) vai xi) nav pieejami;**
- xii) iedzīvotāju skaits;

Sektoros, kur enerģijas patēriņš paliek nemainīgs vai pieaug, dalībvalstīm ir jāanalizē tā iemesli un aprēķiniem jāpievieno savs vērtējums.

Otrajā ziņojumā un turpmākajos ziņojumos iekļauj arī b) līdz e) apakšpunktā minēto informāciju:

- b) aktuālā informācija par lieliem normatīviem un nenormatīviem pasākumiem, kas īstenoti iepriekšējā gadā, kuri veicina kopējo valsts 2020. gada energoefektivitātes mērķu sasniegšanu;
- c) **centrālo valdību īpašumā esošo un izmantoto tādu ēku kopējā platība, kuru lietderīgā platība ir lielāka par 500 m² un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju, – lielāka par 250 m² un kuras 1. janvārī tajā gadā, kad iesniedzams ziņojums, neatbilst 4. panta 1. punktā minētajām energoefektivitātes prasībām;**

- d) dalībvalstu *centrālo valdību* īpašumā esošu *un izmantotu tādu* ēku kopējā platība, kuras *apsilda un/vai dzesē un* kuras iepriekšējā gadā ir renovētas atbilstoši 4. panta 1. punktam, *vai centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās panāktā enerģijas patēriņa ietaupījuma apjoms atbilstoši 4. panta 3.a punktam*;
- e) enerģijas ietaupījums, kas panākts saskaņā ar 6. panta 1. punktā minētajām valsts energoefektivitātes pienākuma shēmām vai alternatīviem pasākumiem, kas pieņemti, piemērojot 6. panta 9. punktu.
- f) Pirmajā ziņojumā ir jāiekļauj arī 3. panta 1. punktā minētais valsts mērķis.

Dalībvalstis 19. panta 1. punktā minētajos gada ziņojumos var iekļaut arī valsts noteiktus papildu mērķus. Tie var būt saistīti jo īpaši ar XIV pielikuma 1.a daļā uzskaitītajiem statistikas rādītājiem vai to kombinācijām, tādēļ kā primārās enerģijas vai enerģijas galapatēriņa intensitāte vai nozaru enerģijas intensitāte.

2. DAĻA. Valstu energoefektivitātes rīcības plānu vispārējā struktūra

19. panta 2. punktā minētie *plāni* nodrošina satvaru valsts energoefektivitātes stratēģiju izstrādei.

Šie plāni attiecas uz būtiskiem energoefektivitātes palielināšanas pasākumiem un gaidāmajiem/panāktajiem enerģijas ietaupījumiem, tostarp enerģijas piegādē, pārvadē un sadalē, kā arī enerģijas galapatēriņā. Dalībvalstis nodrošina, lai *plānos* būtu norādīta vismaz šāda informācija:

1. Mērķi un stratēģijas
 - Valsts *indikatīvais* energoefektivitātes mērķis 2020. gadam, kā ir noteikts 3. panta 1. punktā
 - Valsts indikatīvais enerģijas ietaupījuma mērķis, kas noteikts Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktā
 - Citi esošie energoefektivitātes mērķi, kas attiecas uz visu ekonomiku vai konkrētiem sektoriem

2. Pasākumi un enerģijas ietaupījums

Plānos norāda informāciju par pieņemtajiem vai plānotajiem pasākumiem ar mērķi īstenot šīs direktīvas galvenos elementus un ar tiem saistīto ietaupījumu.

a) Primārās enerģijas ietaupījums

Plānos norāda būtiskus pasākumus un darbības, ko visos ekonomikas sektoros veic, lai ietaupītu primāro enerģiju. Katram pasākumam vai pasākumu/darbību kopumam norāda 2020. gadā gaidāmā ietaupījuma un ietaupījuma, kas panākts līdz ziņojuma iesniegšanas brīdim, aprēķinu.

Ja ir iespējams, ir jānorāda arī informācija par cita veida ietekmi/ieguvumiem, ko sniedz pasākumi (siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājums, uzlabota gaisa kvalitāte, izveidotas darbavietas utt.) un par īstenošanas budžetu.

b) Galaenerģijas ietaupījums

Pirmajā un otrajā **valsts energoefektivitātes rīcības plānā** iekļauj rezultātus attiecībā uz Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. un 2. punktā norādītā galaenerģijas ietaupījuma mērķa sasniegšanu. Ja ietaupījuma aprēķins/aplēses par katru pasākumu nav pieejams, ir jānorāda sektora līmeņa enerģijas samazinājums pasākumu (kombinācijas) rezultātā.

Pirmajā un otrajā **valsts energoefektivitātes rīcības plānā** norāda arī mērījumu un/vai aprēķināšanas metode, kas izmantota enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai. Ja ir piemērota "ieteicamā metodika"¹, **plānā** ir jābūt atsaucei uz to.

¹ Ieteikumi par mērījumu un pārbaudes metodēm Direktīvas 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ietvaros.

3. Konkrēta informācija, kas saistīta ar šīs direktīvas noteikumiem

3.1. Publiskās struktūras (4. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj to publisko struktūru sarakstu, kuras ir izstrādājušas energoefektivitātes plānu saskaņā ar **4. panta 4. punktu**.

3.2. Energoefektivitātes pienākumi (6. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj valsts koeficientus, kas izvēlēti saskaņā ar IV pielikumu.

Pirmajā *valsts energoefektivitātes rīcības plānā* iekļauj īsu aprakstu par 6. panta 1. punktā minēto valsts shēmu vai alternatīvajiem pasākumiem, kas pieņemti, piemērojot 6. panta 9. punktu.

3.3. Energoauditi un energovadības sistēmas (7. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj:

- a) iepriekšējā periodā veikto energoauditu skaits;
- b) iepriekšējā periodā lielos uzņēmumos veikto energoauditu skaits;
- c) to teritorijā esošo lielo sabiedrību skaits, norādot to skaitu, kurām ir piemērojams 7. panta 3. punkts.

3.4. Efektīvas siltumapgādes un dzesēšanas veicināšana (10. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj 10. panta 1. punktā minētā *visaptverošā novērtējuma* īstenošanā panāktā progresa novērtējumu.

3.6. Enerģijas pārvade un sadale (12. pants)

Pirmajā *valsts energoefektivitātes rīcības plānā* un turpmākajos papildu ziņojumos, ko iesniedz ik pēc desmit gadiem, iekļauj *veikto novērtējumu, noteiktos pasākumus un instrumentus, lai izmantotu* gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes *potenciālu*, kā ir noteikts 12. panta 2. punktā.

3.6.a Dalībvalstis kā daļu no sava valsts energoefektivitātes rīcības plāna iesniedz ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, lai izmantotu un attīstītu pieprasījuma reakciju, kā minēts 12. pantā.

3.7. *Kvalifikācijas, akreditācijas* un sertifikācijas shēmu pieejamība (13. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj informāciju par energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenošanai pieejamajām *kvalifikācijas, akreditācijas un* sertifikācijas shēmām vai līdzvērtīgām kvalifikācijas shēmām.

3.8. Energo pakalpojumi (14. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj interneta saiti uz tīmekļa vietni, kur var piekļūt 14. pantā minētajam valstu energopakalpojumu sniedzēju *sarakstam vai saskarnei.*

3.9. Citi energoefektivitātes veicināšanas pasākumi (15. pants)

Pirmajā *valsts energoefektivitātes rīcības plānā* iekļauj 15. panta 2. punktā minēto pasākumu sarakstu.

XV PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2006/32/EK	Šī direktīva
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	1. panta 2. punkts
3. panta a) punkts	2. panta 1. punkts
3. panta b) punkts	2. panta 2. b punkts
3. panta c) punkts	2. panta 2. d punkts
3. panta d) punkts	2. panta 2. c punkts
--	2. panta 2. punkts ("primārās enerģijas patēriņš")
--	2. panta 2. a punkts
3. panta e) punkts	2. panta 3. punkts
3. panta f) punkts	--
3. panta g) punkts	--
3. panta h) punkts	--
3. panta i) punkts	--
--	2. panta 4. punkts
--	2. panta 4. a punkts

--	2. panta 4.b punkts
--	2. panta 5. punkts
--	2. panta 5.a punkts
--	2. panta 5.b punkts
--	2. panta 6., 6.a, 6.b, 6.c, 6.d, un 6.e punkts
3. panta j) punkts	2. panta 13. punkts
-	2. panta 13.a punkts
3. panta k) punkts	--
3. panta l) punkts	2. panta 12. punkts
-	2. panta 12.a punkts
3. panta m) punkts	--
3. panta n) punkts	2. panta 10. punkts
3. panta o) punkts	2. panta 7. punkts
3. panta p) punkts	2. panta 8. punkts
3. panta q) punkts <<	2. panta 9. punkts
3. panta r) punkts	--
3. panta s) punkts	--
--	2. pants 11. punkts

--	2. panta 14. punkts
	2. panta 27. punkts
--	3. pants
--	3.a pants
4. pants	--
5. pants	4. pants, 5. pants
6. panta 1. punkta a) apakšpunkts	6. panta 6. punkta b) un c) apakšpunkts
6. panta 1. punkta b) apakšpunkts	14.2. panta pēdējā daļa
6. panta 2. punkts	6. panta 1., 2., 4., 5., 9., 9.a, 9.b, 9.c un 10. punkts
7. pants	13.a pants
8. pants	13. panta 1. punkts
--	13. panta 2. punkts
9. panta 1. punkts	15. pants
9. panta 2. punkts	14. panta b), c) un e) punkts
10. panta 1. punkts	12. panta 4. punkts
10. panta 2. punkts	12. panta 3. punkts
11. pants	15.a pants

12. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts (energoauditi)
12. panta 2. punkts	--
--	7. panta 2. punkts
12. panta 3. punkts	7. panta 3. punkts
13. panta 1. punkts	8. pants
13. panta 2. punkts	8.a pants
-	8.b pants
--	9. pants
--	12. panta 1. un 2. punkts
--	14. panta a) un d) punkts
--	16. pants
14. panta 1. un 2. punkts	19. panta 1. un 2. punkts
14. panta 3. punkts	--
14. panta 4. un 5. punkts	19. panta 4. un 5.a punkts
--	17. panta 1. punkts
15. panta 1. punkts	17. panta 2. punkts
15. panta 2. punkts	--
15. panta 3. punkts	--
15. panta 4. punkts	--

--	18. pants
--	19. panta 7., 7.b, 8., 9. un 10. punkts
	19.a pants
16. pants	20. pants
17. pants	21. pants
--	21.a pants
18. pants	22. pants
19. pants	23. pants
20. pants	24. pants
I pielikums	--
II pielikums	IV pielikums
III pielikums	--
IV pielikums	-
V pielikums	--
VI pielikums	III pielikums
--	V pielikums
--	Va pielikums
--	VI pielikums
--	XI pielikums

--	XII pielikums
--	XIII pielikums
--	XIV pielikums
--	XV pielikums
Direktīva 2004/8/EK	Šī direktīva
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	1. panta 2. punkts
3. panta a) punkts	2. panta 15. punkts
3. panta b) punkts	2. panta 17. punkts
3. panta c) punkts	2. panta 16. punkts
3. panta d) punkts	2. panta 18. punkts
3. panta e) punkts	--
3. panta f) punkts	--
3. panta g) punkts	2. panta 20. punkts
3. panta h) punkts	--
3. panta i) punkts	2. panta 19. punkts
3. panta j) punkts	--
3. panta k) punkts	2. panta 21. punkts

3. panta l) punkts	2. panta 22. punkts
3. panta m) punkts	2. panta 24. punkts
3. panta n) punkts	2. panta 23. punkts
3. panta o) punkts	--
--	2. panta 25. punkts
--	2. panta 26. punkts
-	2. panta 28. punkts
-	2. panta 29. punkts
-	2. panta 30. punkts
4. panta 1. punkts	II pielikuma f) apakšpunkta pirmais ievilkums
--	10. panta 1.–9. punkts
4. panta 2. punkts	10. panta 10. punkta trešais ievilkums
4. panta 3. punkts	--
5. pants	10. panta 10. punkta pirmais un otrais ievilkums
6. pants	--
7. panta 1. punkts	10. panta 11. punkts
7. panta 2. punkts	--
7. panta 3. punkts	--
8. pants	12. panta 5. punkts

--	12. panta 6., 7., 7.a, 7.b un 8. punkts
9. pants	--
10. panta 1. un 2. punkts	--
10. panta 3. punkts	19. panta 6. punkts
11. pants	--
12. pants	--
13. pants	17. panta 2. punkts
14. pants	--
15. pants	22. pants
16. pants	--
17. pants	23. pants
18. pants	24. pants
I pielikums:	I pielikuma II daļa
II pielikums	I pielikuma I daļa
III pielikums	II pielikums
IV pielikums	-VII pielikums
	VIIIa pielikums
--	IX pielikums

Projekts – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas paziņojums par šo iestāžu ēku priekšzīmi saistībā ar Energoefektivitātes direktīvu

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija paziņo – ņemot vērā šo iestāžu ēku lielo pamanāmību un galveno lomu, kas šīm iestādēm būtu jāspēlē attiecībā uz to ēku energoefektivitāti, un neskarot piemērojamos budžeta un iepirkuma noteikumus, minētās iestādes to īpašumā esošajās vai izmantotajās ēkās piemēros tās pašas prasības, kuras saskaņā ar 4. un 5. pantu *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/XX/ES par energoefektivitāti, ar kuru atceļ Direktīvu 2004/8/EK un Direktīvu 2006/32/EK*, piemēro dalībvalstu centrālo valdību ēkām.

Projekts – Komisijas paziņojums saistībā ar energoaudītiem

Kā skaidrots Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai par ES valsts atbalsta modernizāciju (COM(2012) 2009 galīgā redakcija, 08.05.2012.), Komisija ir noteikusi, ka ES pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu vides aizsardzības jomā ir viens no instrumentiem, ar kuru var sekmēt izaugsmes stratēģijas "Eiropa 2020" un mērķu īstenošanu un kuru līdz 2013. gada beigām var pārskatīt. Šajā sakarībā Komisija var apliecināt, ka turpmākie noteikumi attiecībā uz valsts atbalstu vides aizsardzības jomā joprojām optimāli veicina ilgtspējīgu izaugsmi, tostarp sekmējot energoefektivitāti atbilstoši pašreizējās direktīvas mērķiem.

Projekts – Komisijas paziņojums par ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu

Ņemot vērā to, ka ir jā saglabā ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) stimuli,
Komisija apņemas:

- nekavējoties iesniegt pirmo ziņojumu saskaņā ar 10. panta 5. punktu
Direktīvā 2003/87/EK par oglekļa dioksīda emisijas kvotu tirgu, pievienojot tam pārskatu par
trešā posma izsoles periodu;

 - minētajā ziņojumā izskatīt rīcības iespējas, tostarp iespēju pastāvīgi ieturēt kvotu
nepieciešamo daudzumu, lai pēc iespējas drīz pieņemtu turpmākos atbilstošos strukturālos
pasākumus, ar ko trešajā posmā stiprina un padara efektīvāku ETS.
-

PASKAIDROJUMS

I. ENERGOEFEKTIVITĀTE — BŪT VAI NEBŪT!

Ja Eiropas Savienība nespēs izpildīt energoefektivitātes mērķus, tā nespēs izpildīt arī mērķus tādās jomās kā klimata pārmaiņas, energoapgādes drošība, videi draudzīga izaugsme un sociālā aizsardzība.

1) Cīņa pret klimata pārmaiņām un resursu nepietiekamība

Lai īstenotu klimata pārmaiņu un enerģētikas scenārijus, kas paredz samazināt vidējo temperatūru pasaulē par 2 grādiem pēc Celsija, ir vajadzīga tālejoša energotaupības un energoefektivitātes politika¹. Turklāt ir pierādīts, ka energoefektivitātes paaugstināšana ir lētākais un ātrākais veids, kā samazināt CO₂ emisijas².

2) ES ārējā energoparāda samazināšana un ES ģeopolitiskās neatkarības un energoapgādes drošības palielināšana

Enerģijas importam ES tērē vairāk nekā 400 miljardus eiro gadā. Ja tiktu izpildīts mērķis palielināt energoefektivitāti par vismaz 20 %, palielinātos energoapgādes drošība, turklāt vismaz par 50 miljardiem eiro samazinātos summas, kas katru gadu aizplūst no ES tautsaimniecības uz valstīm, kas ražo enerģiju.

3) Ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšana ekonomiskās krīzes laikā

ES vadošā loma efektīvu tehnoloģiju un pakalpojumu izstrādā, izmantošanā un ražošanā ir apdraudēta. Eiropas uzņēmumi vēl arvien atsevišķās jomās atrodas līderpozīcijā, taču energoefektivitātes tirgus paplašināšana un padziļināšana ES palīdzētu tiem uzņēmumiem, kas izmanto videi nekaitīgas tehnoloģijas, konkurēt pasaules tirgū.

Piesaistot papildu privāto investīciju kapitālu, ES tiks izveidots miljoniem darba vietu vietējā un valstu līmenī, tostarp celtniecības nozarē. Turklāt atbalsts tiks sniegts arī ES smagajai rūpniecībai un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tie varēs nodrošināt augstāku enerģijas produktivitāti, kas ir būtiski svarīga, lai varētu konkurēt pasaules tirgū.

4) Enerģijas izmaksu kontrole

Ar enerģijas piegādātāju konkurenci vien būs par maz, lai kontrolētu enerģijas izmaksas, jo cena par vienu enerģijas vienību, visticamāk, turpinās palielināties. Tādēļ politikai un pasākumiem ir jābūt orientētiem uz enerģijas patēriņa absolūtu samazināšanu, kā rezultātā samazināsies vispārējās enerģijas izmaksas patērētājiem, atbrīvojot ES iedzīvotāju un

¹ Starptautiskās Enerģētikas aģentūras Pasaules enerģijas pārskats par 2010. gadu un Komisijas 2011. gada martā publicētais „Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā”.

² HSBC 2010. gada starptautiskais pētījums „Klimata ekonomikas vērtības aprēķināšana”.

uzņēmumu līdzekļus un samazinot arī publiskā sektora izdevumus.

Efektīvi taupības pasākumi līdz 2030. gadam var samazināt nepieciešamību investēt spēkstacijās par 50 % un pārvades tīklā — par 30 %. Turklāt, izveidojot valstu un reģionālajos tirgos sistēmu reaģēšanai uz pieprasījumu, tiks izdarīts spiediens uz elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenu samazināšanu¹.

Ja ekonomikas krīzes vidusposmā palielināsies cenas par enerģijas vienību, cietīs arī māsasaimniecības ar zemiem ienākumiem. Pieņemot tiesību aktus, mērķim ir jābūt cīņai pret enerģijas cenu izraisītu nabadzību.

II ES ENERGOEFEKTIVITĀTES DIREKTĪVA — KONKRĒTI PASĀKUMI NEATLIEKAMO VAJADZĪBU APMIERINĀŠANAI

Lai palielinātu enerģijas taupīšanu, energoefektivitāti un inovāciju, panāktu apjomradītus ietaupījumus un samazinātu birokrātisko slogu visās dalībvalstīs, ir vajadzīga kopēja ES pieeja. ES efektivitātes politika tiks veidota uz jau esošo un labi funkcionējošo reģionālo un dalībvalstu politikas virzienu bāzes, pieļaujot elastību, kas nepieciešama, lai tiktu ņemta vērā reģionu un valstu specifika.

Eiropas „veiksmes stāstam” ir jābalstās uz diviem aspektiem:

a) efektivitātes pasākumu priekšfinansēšana

Fiskālas nedrošības apstākļos nevar gribēt, lai investoru uzticība balstītos tikai uz valsts atbalstu. Lai novirzītu nepieciešamo privāto kapitālu uz energoefektivitātes pasākumiem, referents ierosina

– izveidot saistošus mērķus un pasākumus. Pieredze saistībā ar ES tiesību aktiem atjaunojamo enerģijas avotu un klimata pārmaiņu jomā liecina, ka ir nepieciešami dalībvalstīm saistoši mērķi. Tie nodrošina labāku redzamību, politisku apņemšanos, noteiktību attiecībā uz investīcijām un mobilizē resursus un rīcību. Vispārējie pozitīvie makroekonomiskie un ģeopolitiskie ieguvumi, ko ES ekonomikai un pilsoņiem dos stingri energoefektivitātes pasākumi, attaisno saistošu mērķu noteikšanu;

– piesaistīt jaunus un stabilus līdzekļus no privātā sektora. Pieredze ASV ar valsts pabalstu maksājumu sistēmu un vairākās ES dalībvalstīs, kurās noteikti energotaupīšanas pienākumi (Lielbritānijā, Dānijā vai Francijā) liecina, ka nelieli nodokļi vai visiem patērētājiem vai mazumtirgotājiem noteikts pienākums var ievērojami un stabili palielināt līdzekļus;

– izveidot jaunus uzņēmējdarbības modeļus. Enerģiju taupoši uzņēmumi ASV un Ķīnā priekšfinansē lielu daļu investīciju energoefektivitātes palielināšanā. Gūtais labums tiek sadalīts starp šiem uzņēmumiem un to klientiem. Uz līdzīgu modeli virzās arī Lielbritānijas modelis, kas paredz pienākumu taupīt enerģiju.

¹ SEA (2011.), kopsavilkums no dažādām daļām: politikas instrumentu apvienošana, lai izveidotu pēc iespējas lētākas klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas stratēģijas.

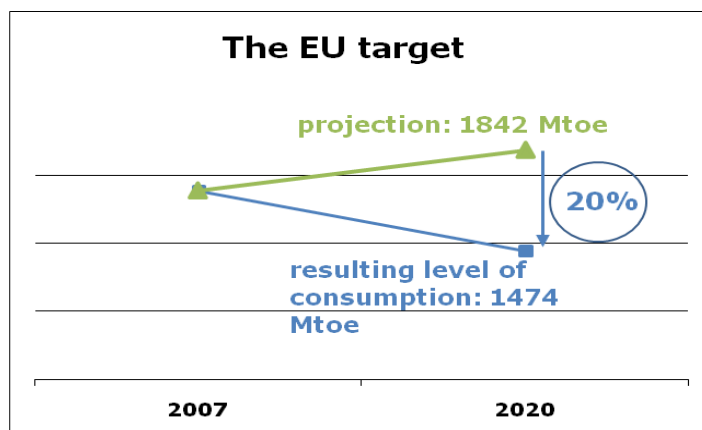
b) tehnoloģiskās, finansiālās un sociālās inovācijas veicināšana

- paātrināt zināšanu apguvi. Lai paātrinātu izmaksu samazināšanu tālejošai renovācijai, ir vajadzīga kritiskā investīciju masa, ar kuru varētu sākt nepieciešamo tehnoloģisko, bet jo īpaši organizatorisko inovāciju;
- sabiedrības līdzdalības nostiprināšana. Efektivitātes pasākumu izstrādā ir jāiesaista vietējā un reģionālā līmeņa patērētāju organizācijas.

Tādēļ referents ierosina turpmāk izklāstīto pieeju direktīvas priekšlikumam.

1) Noteikt saistošus mērķus ES un dalībvalstu līmenī (1. un 3. pants)

Šī direktīva ir Eiropas iespēja pildīt 2007. gada martā un 2011. gada februārī ES valstu vadītāju uzņemtās saistības enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā, proti, panākt, ka ES energoefektivitāte līdz 2020. gadam palielināsies par 20 % un tā rezultātā izdosies samazināt enerģijas patēriņu par daudzumu, kas līdzvērtīgs 368 miljoniem tonnu naftas.

Ar pašreizējiem centieniem izdosies sasniegt tikai pusi no noteiktā mērķa, kas nozīmē, ka ik gadu katra mājsaimniecība izšķērdē 1000 eiro¹, ir nevajadzīgi jāceļ jaunas spēkstacijas un jāimportē aizvien lielāks daudzums gāzes un naftas.

Plaši pētījumi rāda, ka šo plaisu energotaupībā var ātri novērst, ieviešot jaunus pasākumus², taču Komisijas ierosinātā divpakāpju pieeja mērķu noteikšanai faktiski nozīmē, ka vajadzīgie

¹ COM(2011). 2011. gada energoefektivitātes plāns. COM(2011) 109/4.

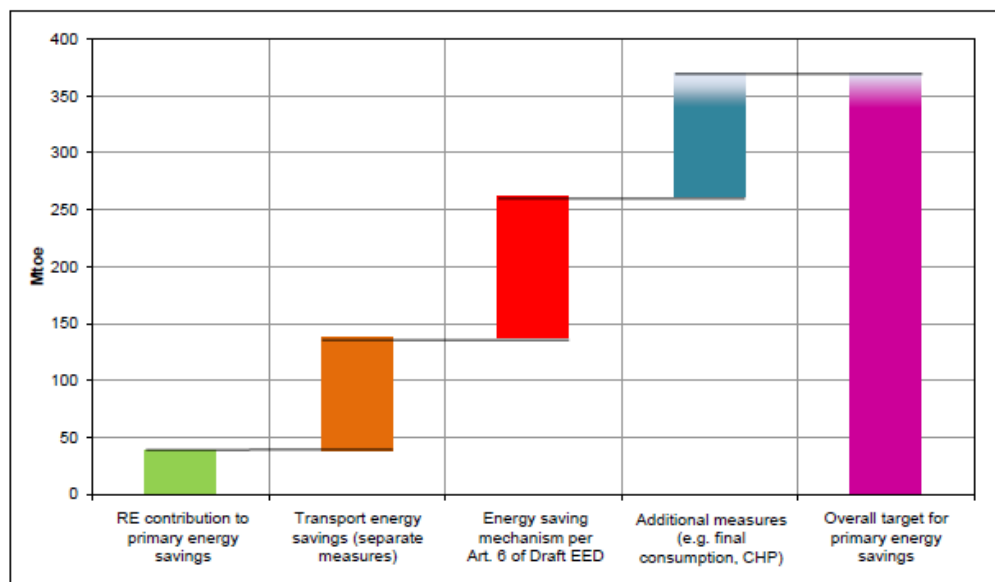
² ECOFYS (2010) – Energotaupība 2020. Kā trīskāršot energotaupības politikas ietekmi Eiropā. ECOFYS un Fraunhofer ISI 2010.

pasākumi tiks atlikti līdz 2016. gadam, un tas nav pieņemami.

Saistoši mērķi ir jāpiemēro vienveidīgi, izmantojot sistēmu, kas balstās uz līdzdalību pasākumos un kurā ir ņemta vērā katras valsts starta pozīcija enerģijas izmantošanā. Pašlaik ES dalībvalstu iespējas uzlabot enerģētikas situāciju ir līdzīgas, un virkne pētījumu pierāda, ka pat tās valstis, kurām jau labu laiku ir energoefektivitātes politika, vēl nav nedz sasniegušas iespējamās priekšrocības ekonomikā, nedz tehniskos ierobežojumus¹.

Tādēļ referents uzskata, ka ikvienai dalībvalstij vajadzētu sasniegt vienādu procentuālo energotaupības līmeni, kas aprēķināts, ņemot par pamatu katrai valstij pašlaik raksturīgo enerģijas patēriņu. Attiecīgos valstu mērķus vajadzētu izteikt kā primāro enerģiju, lai vēlāk visā ES būtu iespējami mērījumi un progresa salīdzināšana.

Kā var redzēt šajā grafikā², 20 % efektivitātes mērķi dalībvalstu līmenī var sasniegt, kombinējot vairākus politikas virzienus un pasākumus dažādās nozarēs. Tomēr vissvarīgākais pasākums, bez kura būs grūti īstenot vispārējo 20 % mērķi, ir pienākums katru gadu samazināt enerģijas gada patēriņu par 1,5 % (kā paredzēts 6. pantā).

Avots: Dr. Felix Matthes, Öko-Institut - Institute for Applied Ecology, 2011

2) Izstrādāt un uzlabot energoefektivitātes pasākumu (priekš) finansēšanas instrumentus (2.a pants (jauns))

¹ Fraunhofer ISI (2009). Energotaupības potenciāls, gala ziņojums Eiropas Komisijas Enerģētikas ģenerāldirektorātam, 2009. gada 15. marts.

² F. Matthes, Pielietojamās ekoloģijas institūts, 2011. gada septembris „Energoefektivitātes pienākuma analīze un klasifikācija, kā paredzēts ES Komisijas Energoefektivitātes direktīvas priekšlikuma 6. pantā.

Lai izpildītu Eiropas energotaupības mērķi nākamajos desmit gados¹ būs vajadzīgas investīcijas 800 līdz 1200 miljardu eiro apmērām. Laika periods, kurā šādas investīcijas atmaksājas, parasti ir 4 līdz 8 gadi, turklāt tās rada daudz darbavietu un veicina inovāciju. Tomēr ir jāorganizē atbalsts, lai piesaistītu nepieciešamo privāto kapitālu.

Ar ierosināto direktīvu ir jāpanāk, ka dalībvalstīs šim mērķim tiek atvēlēti līdzekļi, izmantojot jau esošās ES finansējuma plūsmas, piemēram, struktūrfondus un kohēzijas fondu, kurās energoefektivitāte vai projektu obligācijas jāuzskata par prioritāru jomu. Turklāt tādiem inovatīviem finansēšanas instrumentiem kā apgrozības fondi vajadzētu izmantot ES līdzekļus un dalībvalstu ieņēmumus no ES ETS izsolēm, lai piesaistītu privāto kapitālu. Ir jāturpina arī tādas jau esošas ES programmas kā „Saprātīga enerģija Eiropai”.

Lielu daļu no nepieciešamajiem līdzekļiem var nodrošināt 6. pantā ierosinātie enerģijas taupīšanas pienākumi. Izpildot šos pienākumus, līdz 2020. gadam tiktu mobilizēti apmēram 400 miljardi eiro. Enerģijas taupīšanas pienākumu shēmas ir stabils, paredzams un ietekmīgs finanšu instruments, kas paātrinās ES enerģijas uzņēmumu pāreju uz jaunu uzņēmējdarbības modeli.

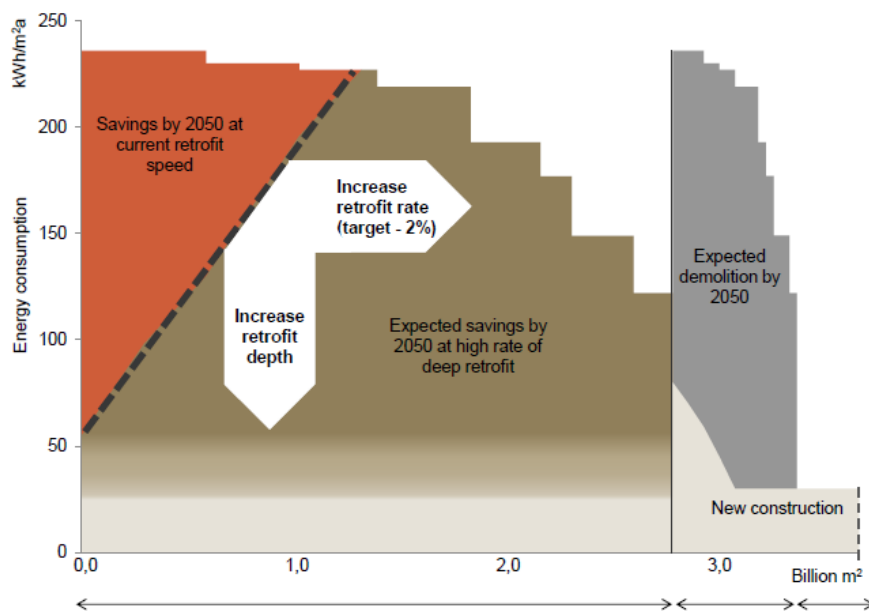
Dalībvalstu iestādēm vajadzētu arī apsvērt iespēju mudināt investēt privātos iekrājumus energoefektivitātē, izveidojot speciāli tam paredzētus finanšu instrumentus (līdzīgi kā Francijā ir projekts „livret d'épargne Vert” vai paredzētie ES tiesību akti par videi draudzīgo investīciju fondiem).

3) Ēku energopārbaude (4.a pants (jauns), 4. pants)

Pašlaik ES tiesību akti nepiedāvā pietiekamu pamatu nepieciešamajai paradigmas maiņai, tādēļ referents ierosina izvēlēties ilgāka termiņa pieeju un izveidot valstu „ceļvežus būvniecībai 2050. gadā”, ko pašlaik dara Vācija.

ES ēkas patērē 40 % no kopējā ES enerģijas patēriņa, bet iespējamais enerģijas ietaupījums, ko varētu gūt esošajās ēkās, ir ievērojams un lielākoties neizmanto.

Kā redzams šajā ilustrācijā, dalībvalstīm nāksies vismaz par 2 % palielināt ar energoefektivitātes uzlabošanu saistīto renovāciju un ar katru renovāciju „padziļināt” energotaupības pasākumus.

Referents atzinīgi vērtē saistošo mērķi renovēt 3 % no publiskā sektora iestāžu ēkām. Ēkas, kas atrodas publisko struktūru īpašumā vai kurās tās ir izvietotas, var kalpot par sviru, lai rosinātu nepieciešamos tehniskos, finansiālos un organizatoriskos jauninājumus (īpaši attiecībā uz „padziļināto” renovāciju) un izveidotu ESCO tirgu.

4) Jānostiprina publiskā iepirkuma pasākumi un citi pasākumi, lai ātrāk nomainītu vecos, energoneefektīvos izstrādājumus (5. pants)

Lai pilnībā gūtu pēc iespējas lielāku labumu no produktu energotaupības politikas, ir vajadzīga aktīva rīcība dalībvalstu līmenī gan publiskā iepirkuma jomā, gan veicinot to, ka patērētāji izvēlas augstākas energoklases produktus.

5) Nospraust enerģijas gala patēriņa taupības mērķus (6. pants)

Šis ir direktīvas svarīgākais pants. Referents uzskata, ka ierosinātais pienākums katru gadu ietaupīt 1,5 % enerģijas ir jāattiecina uz visu tautsaimniecību kopumā, tādēļ būtu jāiekļauj arī transporta nozare, kurai ir ievērojams, tomēr pagaidām vēl neīstenots energotaupības potenciāls.

Prioritātei ir jābūt elektroenerģijas taupībai, jo elektroenerģijas patēriņš strauji aug un vienas elektroenerģijas vienības saražošanai ir vajadzīgas vismaz 2,5 primārās enerģijas vienības.

Atbildīgajām pusēm vajadzētu ļaut īstenot daļu savu saistību, veicot iemaksas speciāli šim mērķim izveidotā fondā. Būs jāievieš pasākumi, ar kuriem izvairīties no dubultas uzskaites, proti, nepieciešamie enerģijas ietaupījumi ir jāpanāk ar tādiem pasākumiem, kas papildina esošās tiesību aktos noteiktās prasības, piemēram, ekodizaina tiesību aktu prasības.

6) Palīdzēt ražotājiem un MVU kļūt energoproduktīvākiem (7. pants)

Būs vajadzīgi papildu stimuli, lai ražošanas nozare un MVU ātri pārietu no audita uz jaunām enerģijas pārvaldības sistēmām un veiktu investīcijas, kuru rezultātā rodas patiesi un nozīmīgi

enerģijas ietaupījumi. Ņemot vērā Dānijas, Somijas, Nīderlandes un Zviedrijas pozitīvo pieredzi, referents ierosina izveidot saikni starp shēmām, kas paredz pienākumu taupīt enerģiju, dalībvalstu nodokļu atlaižu sistēmām un ES valsts atbalsta noteikumiem, lai tādējādi palīdzētu ES uzņēmumiem samazināt enerģijas izmaksas un kļūt konkurētspējīgākiem.

7) Veicināt izmaiņas rīcībā, iesaistot patērētājus, pilsētas un reģionus (8. pants)

Referents atzinīgi ieceri uzstādīt viedos skaitītājus, kas varētu palīdzēt patērētājiem taupīt enerģiju.

Patērētāju organizācijas ir aktīvi jāiesaista dalībvalstu enerģētikas politikas izstrādē, un ir jāievieš nepieciešamie aizsardzības mehānismi, lai aizsargātu patērētājus pret nepamatotu cenu palielināšanu.

Jānostiprina vietējo un reģionālo pārvaldības iestāžu loma uz vietas saistībā ar energoefektivitāti („Pilsētas ar zemu enerģijas patēriņu”, „2000 vatu sabiedrība”, „Pilsētu mēru konvents”).

8) Samazināt ES elektroenerģijas sistēmas neefektivitāti (10. pants, 11. pants, 19. panta 5. punkts)

ES enerģijas pārvadošanas sistēmai (no parastām spēkstacijām uz pārstrādes rūpnīcām) ir diezgan zema efektivitāte — nepilni 35 %. Šajā nozarē ir iespējams ātri nodrošināt ievērojamus ietaupījumus.

Ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka jaunas investīcijas tiek veiktas labākajās pieejamās tehnoloģijās (BAT standarti), taču ES ir vēlreiz jāpārskata elektroenerģijas, siltuma un dzesēšanas koģenerācijas potenciāls. Līdz ar to nāksies ierobežot 10. pantā paredzētos atbrīvojumus. Tomēr būs jāatlīdzina par tiem ieguvumiem, ko koģenerācijas stacijas dod elektroenerģijas sistēmai kopumā, turklāt labi projektētām termoelektrocentrālēm varētu būt nozīmīga loma enerģijas un elektroenerģijas uzkrāšanā.

Atzinīgi ir vērtējama termoelektrocentrālēm paredzētā prioritāte piekļuvei tīklam un enerģijas pārvadei tajā, tomēr tam nevajadzētu traucēt prioritāro piekļuvi, kas izveidota atjaunīgajai enerģijai.

9) Noteikt skaidrus regulatoru un pārvades sistēmas operatoru pienākumus, vienlaikus izveidojot tirgu pieprasījuma pusē (12. pants)

Energoefektivitātes pasākumu praktiskajā īstenošanā ir pilnībā jāiesaista reglamentējošās institūcijas, kā arī pārvades sistēmu un sadales sistēmu operatori. Papildus ātrākai viedo tīku izveidei, prioritāte jāpiešķir valsts un reģionālo atbilstīga pieprasījuma tirgu izveidei.

ASV programmas pieprasījuma samazināšanai un reaģēšanai uz pieprasījumu jau tagad patērētājiem nodrošina milzīgus ietaupījumus (1,2 miljardus ASV dolāru, kā liecina nesenā PJM¹ jaudas audita rezultāti). Saskaņā ar 12. pantu ES regulatoriem vajadzētu novērst šķēršļus mazākiem patērētājiem un ražotājiem iesaistīties līdzsvarošanās un citos papildu

¹ <http://www.ferc.gov/market-oversight/mkt-electric/pjm.asp>

pasākumos.

10) Nodrošināt godīgu un atklātu konkurenci paplašinātā ES enerģijas pakalpojumu tirgū (13., 14. un 15. pants)

Aizvien pieaugošajā ES enerģijas taupīšanas pakalpojumu tirgū ir jāsamazina birokrātija, piemēram, jānovērš dalībvalstu izveidotie šķēršļi trešo pušu investīcijām. Jāizveido arī aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka enerģijas piegādes uzņēmumi neuzspiež saviem mazākajiem konkurentiem konkurenci kropļojošu darbību.

11) Uzlabot energoefektivitātes politikas pārvaldību (19. pants)

Šajā direktīvā paredzētajai ziņošanas sistēmai jābūt pēc iespējas mazākai, tomēr konkrētai un pietiekami skaidrai, lai ziņojumi būtu pielīdzināmi un noteiktu labāko praksi. Sistēmai ir jāpārrauga progress un jānovērtē dažādo pasākumu efektivitāte. Šai informācijai jābūt publiski pieejamai.

Atsauces

18.1.2012

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK
(COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Peter Liese*

ĪSS PAMATOJUMS

Energoefektivitāte ir visrentablākais veids, kā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju un citu emisiju no fosilā kurināmā izmantošanas. Tā padara Eiropu mazāk atkarīgu no enerģijas importa, par kuru ES pašlaik maksā vairāk nekā EUR 400 miljardus gadā. Ieguldot energoefektivitātē, ES samazina atkarību no Krievijas un OPEC valstīm un vairāk iegulda Eiropas ražošanā. Īpašu labumu gūs MVU, tostarp, iekārtu uzstādītāji un celtniecības nozare.

Nākamajos gados būs nepieciešami ievērojami ieguldījumi enerģētikas infrastruktūrā, piemēram, ražošanas jaudās un uzglabāšanā. Tas būs liels uzdevums ES ekonomikā. Energoefektivitāte var palīdzēt samazināt izmaksas, jo **enerģiju, kas netiek izmantota, nav nepieciešams ne saražot, ne uzglabāt vai pārvadīt.**

Kopīga Eiropas pieeja energoefektivitātei **samazinās energoefektīvu izstrādājumu un pakalpojumu izmaksas** un palielinās iesaistīto nozaru uzņēmējdarbības iespējas. Kopēja energoefektivitātes tirgus izveide ir vairāk nekā tikai noderīgs politikas mērķis. Energoefektivitātes veicināšana ir viens no mērķiem, kas Eiropas Savienībai noteikts Lisabonas līgumā (194. panta 2. punkts).

Valstu vadītāji 2007. gadā jau pieņēma vienprātīgu lēmumu par 20 % energoefektivitātes mērķa sasniegšanu. Komisijas analīze liecina, ka pašreizējais tiesiskais regulējums un pašreizējie dalībvalstu pasākumi ļaus sasniegt tikai pusi no šā mērķa. Tomēr minētā mērķa sasniegšana ir svarīgākais elements Ceļvedī virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadam. Tāpēc ir tik steidzami nepieciešama turpmāka rīcība. Komisijas priekšlikums ir solis pareizajā virzienā. Protams, ir viegli kritizēt dažas detaļas, taču pozitīvi vērtējama Komisijas gatavība sniegt problēmas risinājumu. **Ja kāds kritizē Komisiju, tam tūlīt jāiesniedz alternatīvi priekšlikumi par to, kā sasniegt mērķi.**

Atzinuma projekts ir pirmais mēģinājums šādi rīkoties. Svarīgākās izmaiņas minētas turpmāk.

1. Divpakāpju pieejas stiprināšana

Atzinuma sagatavotājs neierosina noteikt saistošus mērķus — kaut arī Eiropas Parlaments agrāk pastāvīgi balsojis par šādu pieeju. Atzinuma sagatavotāja ieteikums ir atbalstīt Komisijas ierosināto divpakāpju pieeju, taču nostiprināt to. Lai izvairītos no nepamatoti pieticīgiem orientējošiem valsts mērķiem, būtu precīzi jānosaka Eiropas metodika. Ierosinātā metodika balstīta uz Komisijas 2007. gada **PRIMES modeli**. Šajā modelī ņem vērā dalībvalstu atšķirīgo situāciju, piemēram, Centrālās un Austrumeiropas valstu nepieciešamību panākt citas valstis attīstības ziņā, nepieciešamība panākt attīstību citās jomās ES un nodrošināt ekonomikas izaugsmi. Piemēram, absolūtais samazināšanas mērķis Polijai ir tikai - 5,5 % salīdzinājumā ar 2007. gadu. **Dažām dalībvalstīm modelis rada nepanesamu slogu (piemēram, Maltai) vai paredz neattaisnojami zemu mērķus (piemēram, Latvijai)**. Tālab būtu jāpiemēro korekcijas koeficients, kas saistīts ar ekonomisko situāciju valstī. Ir jāuzsver, ka ES mērķis ir tikai 20 % salīdzinājumā ar parastu situāciju; salīdzinājumā ar 2009. gadu absolūtais samazinājuma apjoms 27 ES dalībvalstīs ir **tikai 7,7 %**. Tas nozīmē, ka mērķi nebūt nav pārāk apjomīgi, bet gan ir ļoti reālistiski. Sasniegt ES mērķi un nodrošināt 368,4 Mtoe ietaupījumu nozīmētu apliecināt ES uzticamību un sasniegt būtisku starpposma mērķi virzībā uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadam.

Dalībvalstīm ir jāsatrūkst valsts rīcības plāni. Ir svarīgi, lai šajos plānos nebūtu tikai vispārīgas frāzes, bet arī konkrēti pasākumi. Tādēļ Komisijai ir jābūt tiesībām izvērtēt un grozīt tos. Šajos valsts rīcības plānos jāiekļauj arī pasākumi, lai **novērstu oglekļa emisijas pārvirzi**.

2. Lielāks uzsvars uz stimuliem

Komisijas priekšlikums, ja to piemēro pareizi, noved pie dažādu stimulu ieviešanas, piemēram, izmantojot energotaupības atbalsta sistēmu. Tomēr Komisijas priekšlikumā vajadzētu būt precīzāk uzsvērtam, ka energoefektivitāte galvenokārt jāsasniedz nevis ar noteikumiem, kas skar ikvienu iedzīvotāju un MVU, bet gan ar motivāciju. Precizējumi šajā sakarībā nepieciešami arī tādēļ, lai novērstu iespēju, ka valsts stimuli tiek uzskatīti par nelikumīgu valsts atbalstu.

3. Energotaupības atbalsta sistēma — stabils pamats tirgus dalībniekiem un iedzīvotājiem, lai nodrošinātu politikas turpināmību

Viena no lielākajām problēmām ir tā, ka **finansiālais atbalsts** energoefektivitātes pasākumiem **bieži vien nav ilgtspējīgs un paredzams**. Dažkārt tirgus dalībnieki attiecīgajai programmai janvārī vēl nevar piekļūt, jo budžets nav apstiprināts, bet septembrī budžeta pozīcija jau ir izlietota. Tas rada neapmierinātību visos partneros un kavē ilgtermiņa ieguldījumus šajā jomā. Tādēļ Komisija pamatoti ierosina **ievieš energoefektivitātes pieņemama shēmu, kas garantē pastāvīgu finanšu plūsmu**. Līdzīga veida sistēmas ir sekmīgi ieviestas vairākās dalībvalstīs, tostarp **Itālijā, Francijā, Polijā, Apvienotajā Karalistē, Dānijā un Īrijā, kā arī Flandrijas reģionā**. Turklāt arī vairāki ASV štati izmanto

šādu sistēmu. Problemātisks 6. panta aspekts ir tas, ka tajā ir runa par „pienākumiem”. Ir jāprecizē, ka pienākumi attiecas vienīgi uz enerģijas sadales uzņēmumiem. MVU un iedzīvotāji gūs labumu no stimuliem. Tāpēc atzinuma sagatavotājs iesaka mainīt nosaukumu uz **energotaupības atbalsta sistēmām**.

Direktīvas 6. panta 9. punkts paredz dalībvalstu atteikšanās klauzulu. Lai pārliecinātos, ka to neizmanto kā iespēju izvairīties, jānodrošina, ka dalībvalstis, kuras izmanto iespēju atteikties, garantē tādu pašu pastāvīgu un paredzamu atbalstu energoefektivitātei, kāds tiek nodrošināts ar Komisijas izstrādāto energotaupības atbalsta sistēmu.

GROZĪJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums 1. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(1) *Savienība piedzīvo vēl nebijušus izaicinājumus, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums, kā arī nepieciešamība ierobežot klimata pārmaiņas un pārvarēt ekonomisko krīzi. Energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai. Tā uzlabo Savienības apgādes drošību, pazeminot primārās enerģijas patēriņu un samazinot enerģijas importu. Tā rentablā veidā palīdz samazināt siltumnīcefektu gāzu emisiju un tādējādi mazina klimata pārmaiņas. Pārejai uz energoefektīvāku ekonomiku vajadzētu paātrināt arī jaunu tehnoloģisko risinājumu izplatīšanos un uzlabot rūpniecības konkurētspēju Savienībā, atbalstot ekonomikas izaugsmi un vairākos sektoros, kas saistīti ar energoefektivitāti, radot augstas kvalitātes darbavietas.*

Grozījums

(1) *Savienībai jārisina vēl nebijuši uzdevumi, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums, kā arī nepieciešamība ierobežot klimata pārmaiņas un pārvarēt ekonomikas krīzi. Energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai. Tā uzlabo Savienības apgādes drošību, pazeminot primārās enerģijas patēriņu un samazinot enerģijas importu. Tā rentablā veidā palīdz samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju un tādējādi mazina klimata pārmaiņas. Pārejai uz energoefektīvāku ekonomiku vajadzētu paātrināt arī jaunu tehnoloģisko risinājumu izplatīšanos un uzlabot rūpniecības konkurētspēju Savienībā, atbalstot ekonomikas izaugsmi un vairākos sektoros, kas saistīti ar energoefektivitāti, radot augstas kvalitātes darbavietas, **kurās pasaules mēroga konkurencē būs drošas vidējā un ilgākā termiņā.***

Pamatojums

Pareizi īstenoti energoefektivitātes pasākumi var radīt darbavietas vietējā līmenī, kuras var saglabāt vidējā un ilgākā termiņā un kuras var izturēt pasaules mēroga konkurenci.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums

1.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Šajā sakarībā īpaša uzmanība jāpievērš vietējiem Eiropas ražotājiem un MVU, kuri ražo preces un sniedz pakalpojumus, kas atbilst augstiem kvalitātes standartiem. Tādēļ Eiropas Savienībai būtu efektīvi jākontrolē ievadumi no trešām valstīm, lai garantētu, kā šādi produkti un pakalpojumi atbilst tiem pašiem augstas kvalitātes standartiem, kas Eiropas Savienībā jāievēro vietējiem ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums

5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(5) Savā 2010. gada 15. decembra rezolūcijā par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu¹⁹ Eiropas Parlaments aicināja Komisiju pārskatītājā Energoefektivitātes rīcības plānā iekļaut **pasākumus**, lai novērstu plaisu, kas traucē 2020. gadā sasniegt vispārējo ES **energoefektivitātes** mērķi.

(5) Eiropas Parlaments 2010. gada 15. decembra rezolūcijā par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu aicināja Komisiju pārskatītājā Energoefektivitātes rīcības plānā **līdztekus pasākumiem** iekļaut **arī saistošu energoefektivitātes mērķi**, lai novērstu plaisu, kas traucē 2020. gadā sasniegt vispārējo ES **enerģijas ietaupījuma** mērķi.

Grozījums Nr. 4

**Direktīvas priekšlikums
9.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9a) Eiropas Komisijas 2011. gada 22. jūnija ietekmes novērtējumā¹ tika norādīts, ka primārās enerģijas patēriņam vairāk piemēroti ir valsts saistošie energoefektivitātes mērķi nekā valsts indikatīvie energoefektivitātes mērķi, lai nodrošinātu vispārējā 20 % enerģijas ietaupījuma mērķa sasniegšanu. Turklāt ietekmes novērtējums parādīja, ka saistošie mērķi dos dalībvalstīm lielāku elastību, izstrādājot energotaupības mērķus atbilstīgi to īpatnībām.

¹ SEC(2011) 779

Grozījums Nr. 5

**Direktīvas priekšlikums
15. apsvēruma**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(15) Ir jāveicina ēku renovēšana, jo esošais ēku *krājums ir lielākais potenciālais sektors* enerģijas ietaupījumam. Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai panāktu ES mērķi līdz 2050. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu *emisijas* samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu. Publiskām struktūrām piederošas ēkas veido ievērojamu daļu esošo ēku *krājuma* un tās ir būtiskas sabiedrības dzīvē. Tādēļ ir atbilstīgi noteikt visu publiskām struktūrām piederošu ēku renovācijas gada normu, lai uzlabotu to energoefektivitāti. Šai renovācijas normai ir jābūt tādai, kas neskar pienākumus saistībā ar gandrīz nulles enerģijas ēkām, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvā 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti²⁷. Pienākums renovēt sabiedriskās ēkas papildina minētās

(15) Ir jāveicina ēku renovēšana, jo esošais ēku *fonds sniedz vislielākās iespējas* enerģijas ietaupījumam. Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai panāktu ES mērķi līdz 2050. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu *emisiju* samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu. Publiskām struktūrām piederošas ēkas veido ievērojamu daļu esošo ēku *fonda* un tās ir būtiskas sabiedrības dzīvē. Tādēļ ir atbilstīgi noteikt visu publiskām struktūrām piederošu ēku renovācijas gada normu, lai uzlabotu to energoefektivitāti. Šai renovācijas normai ir jābūt tādai, kas neskar pienākumus saistībā ar gandrīz nulles enerģijas ēkām, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvā 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti²⁷. Pienākums renovēt sabiedriskās ēkas papildina minētās

direktīvas noteikumus, kas prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tad, ja esošajām ēkām tiek veikta nozīmīga renovācija, to energoefektivitāte tiek uzlabota tā, lai tās atbilstu minimālajām energoefektivitātes prasībām.

direktīvas noteikumus, kas prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tad, ja esošajām ēkām tiek veikta nozīmīga renovācija, to energoefektivitāte tiek uzlabota tā, lai tās atbilstu minimālajām energoefektivitātes prasībām. ***Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu labu gaisa kvalitāti telpās, piemēram, nosakot atbilstīgas ventilācijas prasības un izmantojot zemas emisijas celtniecības materiālus, iekārtas un produktus. Ja energoefektivitātes pasākumi ir saistīti ar sabiedriskām ēkām, piemēram, mazbērnu novietnēm, bērnudārziem vai skolām, ir jāveic ietekmes uz veselību novērtējums.***

Pamatojums

Eiropieši lielāko daļu laika pavada iekštelpās. Iekštelpu gaisa kvalitātei ir būtiska ietekme uz cilvēku veselību, un tā ir hronisku slimību, piemēram, astmas un alerģiju, riska faktors. Renovējot ēkas ar mērķi palielināt energoefektivitāti, jārisina potenciālie riski veselībai, t. i., riski, kas rodas nepietiekamas ventilācijas dēļ, ja telpu noslēgtība palielinās un no būvmateriāliem un būvizstrādājumiem rodas kaitīgas emisijas.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums 18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(18) Novērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest „baltās apliecības” shēmu liecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījumi koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Mērķi vismaz šajā posmā labāk var panākt, izmantojot valsts energoefektivitātes ietaupījuma pienākuma shēmas vai citus alternatīvus pasākumus, ar ko var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. ***Tomēr Komisijai ar deleģētu aktu ir jānosaka nosacījumi, saskaņā ar kuriem dalībvalsts nākotnē varētu atzīt enerģijas ietaupījumu, kas panākts citā dalībvalstī.***

Grozījums

(18) Novērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest „baltās apliecības” shēmu liecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījumi koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Mērķi vismaz šajā posmā labāk var panākt, izmantojot valsts energoefektivitātes ietaupījuma pienākuma shēmas vai citus alternatīvus pasākumus, ar ko var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. Kopējai sistēmai ir jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem tiešajiem patērētājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi

Šāda vēriena shēmas ir atbilstīgi veidot kopējā sistēmā Savienības līmenī, nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas sektora īpašo kontekstu un tiešo patērētāju ieradumus. Kopējai sistēmai ir jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem tiešajiem patērētājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādēt savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Kopējai sistēmai ir jāļauj dalībvalstīm iekļaut savās valsts shēmās prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši lai nodrošinātu to, ka neaizsargātajiem klientiem ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. Tāpat jāļauj dalībvalstīm atbrīvot no energoefektivitātes pienākuma mazus uzņēmumus. Komisijas paziņojumā „Mazās uzņēmējdarbības akts”²⁸ ir noteikti principi, kas dalībvalstīm jāievēro, ja tās pieņem lēmumu neizmantot minēto iespēju.

pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādēt savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Kopējai sistēmai ir jāļauj dalībvalstīm iekļaut savās valsts shēmās prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši lai nodrošinātu to, ka neaizsargātajiem klientiem ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. Tāpat jāļauj dalībvalstīm atbrīvot no energoefektivitātes pienākuma mazus uzņēmumus. Komisijas paziņojumā „Mazās uzņēmējdarbības akts”²⁸ ir noteikti principi, kas dalībvalstīm jāievēro, ja tās pieņem lēmumu neizmantot minēto iespēju.

Pamatojums

Enerģijas ietaupījumu savstarpējās atzīšanas sistēma nozīmētu to, ka patērētājiem vienā dalībvalstī galu galā būtu jāmaksā par ietaupījumiem, kas tiek ieskaitīti citas dalībvalsts mērķī. Tas nav godīgi, jo labums ir jāgūst visu dalībvalstu patērētājiem. Tas varētu novest arī pie tā, ka enerģētikas uzņēmumi sāk negodīgu sacensību.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums 19. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(19) Lai izmantotu enerģijas ietaupījumu potenciālu noteiktos tirgus segmentos, kuros energoauditu nepiedāvā komerciāli (piemēram, mājsaimniecības vai mazie un vidējie uzņēmumi), dalībvalstīm ir

Grozījums

(19) Lai izmantotu enerģijas ietaupījumu potenciālu noteiktos tirgus segmentos, kuros energoauditu nepiedāvā komerciāli (piemēram, mājsaimniecības vai mazie un vidējie uzņēmumi), dalībvalstīm ir

jānodrošina, lai energoauditi būtu pieejami. Lielos uzņēmumos energoauditiem ir jābūt obligātiem un tie ir jāveic regulāri, jo enerģijas ietaupījums var būt nozīmīgs.

jānodrošina, lai energoauditi būtu pieejami ***un cenu ziņā pieņemami***. Lielos uzņēmumos energoauditiem ir jābūt obligātiem un tie ir jāveic regulāri, jo enerģijas ietaupījums var būt nozīmīgs.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums 21. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(21) Izstrādājot energoefektivitātes palielināšanas pasākumus, būtu jāņem vērā efektivitātes ieguvumi un ietaupījumi no rentablu tehnoloģiju inovāciju, piemēram, viedo skaitītāju, plašas izmantošanas. Lai maksimāli palielinātu ieguvumu no šīm inovācijām, tiešajiem patērētājiem ir jāspēj vizualizēt izmaksu un patēriņa rādītājus un tiem regulāri ir jāsaņem individuāli rēķini, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš.

Grozījums

(21) Izstrādājot energoefektivitātes palielināšanas pasākumus, būtu jāņem vērā efektivitātes ieguvumi un ietaupījumi no rentablu tehnoloģiju inovāciju, piemēram, viedo skaitītāju, plašas izmantošanas. Lai maksimāli palielinātu ieguvumu no šīm inovācijām, tiešajiem patērētājiem ir jāspēj vizualizēt izmaksu un patēriņa rādītājus un tiem regulāri ir jāsaņem individuāli rēķini, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš. ***Tomēr šāda veida skaitītāji ir jāuzstāda tikai tad, ja iespējamais labums ir lielāks par to uzstādīšanas izmaksām un to uzstādīšana nerada tiešajam patērētājam papildu izdevumus.***

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums 27. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(27) Lielākā daļa ES uzņēmumu *pieder maziem un vidējiem uzņēmumiem* (MVU). Tie *pārstāv milzīgu enerģijas ietaupījumu potenciālu* ES. Lai palīdzētu viņiem pieņemt energoefektivitātes pasākumus, dalībvalstīm ir jāizveido labvēlīga sistēma, kas ļautu nodrošināt MVU tehnisko atbalstu ***un*** mērķtiecīgu informēšanu.

Grozījums

(27) Lielākā daļa ES uzņēmumu *ir mazi un vidēji uzņēmumi* (MVU). Tie *var nodrošināt milzīgu enerģijas ietaupījumu* ES. Lai palīdzētu tiem pieņemt energoefektivitātes pasākumus, dalībvalstīm ir jāizveido labvēlīga sistēma, kas ļautu nodrošināt MVU tehnisko atbalstu, mērķtiecīgu informēšanu ***un vienkāršotu procedūru un pieteikuma veidlapas, piesakoties uz līdzekļu***

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums 30. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(30) Ir jābūt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu šīs direktīvas īstenošanu, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenotājiem.

Grozījums

(30) Ir jābūt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu **un kvalificētu** profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu šīs direktīvas īstenošanu, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenotājiem.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums 30.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(30a) Nepieciešamo energoefektivitātes pieaugumu varēs sasniegt tikai tad, ja pilnībā mainīsies sabiedrības domāšana. Šodienas bērni ir rītdienas strādnieki, inženieri, arhitekti, uzņēmēji un enerģijas lietotāji. Viņu turpmāk pieņemtie lēmumi ietekmēs veidu, kā sabiedrība nākotnē ražos un izmantos enerģiju. Tādēļ ļoti svarīgi ir izglītēt par enerģētikas jautājumiem, lai nākamajām paaudzēm varētu dot zināšanas par to, kā veicināt energotaupību ar atbilstīgu dzīvesveidu un personisko uzvedību. Tādēļ dalībvalstīm mērķtiecīgi jārikojas, lai skolās veicinātu izglītošanu par

enerģētikas jautājumiem, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā katrs indivīds ar savu uzvedību var dot ieguldījumu efektīvākā un ilgtspējīgākā enerģijas patēriņā.

Pamatojums

Ja gribam nodrošināt enerģijas ilgtspējību, mums jāsāk ar nākamajām paaudzēm. Tajās ir galvenais enerģijas ietaupījumu potenciāls, ja bērņus jau no agras bērņības audzina ar apziņu, ka enerģiju izšķiest nedrīkst.

Grozījums Nr. 12

**Direktīvas priekšlikums
33.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(33a) No Komisijas 2011. gada 6. oktobra likumdošanas priekšlikumiem par Eiropas Savienības kohēzijas politikas nākotni izriet, ka energoefektivitātes pasākumiem laika posmā no 2014. gada līdz 2020. gadam no struktūrfondiem un Kohēzijas fonda tiks piešķirti ievērojami lielāki finanšu līdzekļi, nekā tas paredzēts 2007.—2013. gadā. Šāds finansējums dos izšķirošu ieguldījumu šīs direktīvas mērķu sasniegšanā.

Grozījums Nr. 13

**Direktīvas priekšlikums
33.b apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(33b) Komisijai un dalībvalstīm jācenšas izveidot pētniecības shēmas, lai izstrādātu tādu vēsturiskās ēkās izmantojamu tehnoloģiju, kas aptvertu visus ar atjaunojamās enerģijas izmantošanu saistītos aspektus — viedo skaitītāju un citu tehnoloģiju uzstādīšanu, kas būtu jāizmanto šādās ēkās. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāizplata arī līdz šim

veiktās pētniecības rezultāti.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums 33.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(33c) Ņemot vērā vēsturisko ēku īpatnības, jāveic pētījumi par dažādiem ar tām saistītiem enerģijas patēriņa profiliem, ņemot vērā arī tradicionālo būvmateriālu izolācijas īpašības, veidu, kā šīs ēkas ir pielāgotas apkārtējai videi, kā arī pagātnē izmantoto labo praksi attiecībā uz šādu ēku izmantošanu un funkcijām.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums 34. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(34) Īstenojot 20 % energoefektivitātes mērķi, Komisijai **jāvērō jauno pasākumu ietekme** uz Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (ETS), lai **saglabātu** emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas stimulus, ar kuriem atalgo investīcijas *mazu oglekļa dioksīda emisiju* tehnoloģijās un sagatavo ETS sektorus turpmāk *nepieciešajām* inovācijām.

(34) Īstenojot 20 % energoefektivitātes mērķi, **varētu samazināties pieprasījums pēc ES ETS kvotām, tādējādi kropļojot ES oglekļa cenu, tādēļ** Komisijai vajadzētu **sagatavot novērtējuma ziņojumu par ietekmi, kādu jaunie pasākumi atstās** uz Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (ETS), lai **radītu** emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas stimulus, ar kuriem **rosina papildu energoefektivitātes pasākumus**, atalgo investīcijas *nelielas oglekļa dioksīda emisijas* tehnoloģijās un sagatavo ETS sektorus turpmāk *nepieciešamajām* inovācijām.

Grozījums Nr. 16

**Direktīvas priekšlikums
34.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(34a) Lai perspektīvā nodrošinātu energoefektivitātes uzlabojumus un ievērotu Eiropadomes noteikto mērķi līdz 2050. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju par 80–90 %, ir jākorrigē lineārais koeficients, kas paredzēts Direktīvā 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā.

Grozījums Nr. 17

**Direktīvas priekšlikums
34.b apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(34b) Lemjot par ieturamo kvotu apjomu, kā minēts 19. panta 5. punktā, Komisijai būtu jāpievērš uzmanība tam, ka šis pasākums nenodrošinās tādu oglekļa cenu, kas pārsniedz cenu, kāda bija paredzēta Komisijas 2008. gada ietekmes novērtējumā, kas bija pievienots priekšlikumiem saistībā ar enerģijas un klimata dokumentu kopumu (EUR 30).

Grozījums Nr. 18

**Direktīvas priekšlikums
35. apsvēruma**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(35) Direktīvā 2006/32/EK dalībvalstīm ir noteikta prasība pieņemt un līdz 2016. gadam *censties* sasniegt kopējo valsts indikatīvo enerģijas ietaupījuma mērķi – 9 %, kas jāsasniedz, izmantojot energopakalpojumus un citus energoefektivitātes palielināšanas

(35) Direktīvā 2006/32/EK dalībvalstīm ir noteikta prasība pieņemt un līdz 2016. gadam sasniegt kopējo valsts indikatīvo enerģijas ietaupījuma mērķi – 9 %, kas jāsasniedz, izmantojot energopakalpojumus un citus energoefektivitātes palielināšanas

pasākumus. Šajā direktīvā ir norādīts, ka otrajam dalībvalstu pieņemtajam Energoefektivitātes plānam **atbilstīgā un vajadzības gadījumā** sekos Komisijas priekšlikumi papildu pasākumiem, **tostarp mērķu piemērošanas perioda pagarināšanai. Ja ziņojumā secina, ka nav sasniegti pietiekami rezultāti direktīvas noteikto valsts indikatīvo mērķu sasniegšanā, šiem priekšlikumiem ir jāattiecas uz mērķu līmeni un būtību.** Ietekmes novērtējumā, kas pievienots šai direktīvai, ir secināts, ka dalībvalstis varētu sasniegt 9 % mērķi, kas ir daudz pieticīgāks nekā vēlāk pieņemtais 20 % enerģijas ietaupījuma mērķis 2020. gadam, tādēļ **nav nekādas vajadzības pievērst uzmanību mērķu līmenim.**

pasākumus. Šajā direktīvā ir norādīts, ka otrajam dalībvalstu pieņemtajam Energoefektivitātes plānam sekos Komisijas priekšlikumi papildu pasākumiem. Ietekmes novērtējumā, kas pievienots šai direktīvai, ir secināts, ka dalībvalstis varētu sasniegt 9 % mērķi, kas ir daudz pieticīgāks nekā vēlāk pieņemtais 20 % enerģijas ietaupījuma mērķis 2020. gadam, tādēļ **pēc iespējas ātrāk ir jāpievērš uzmanība katras dalībvalsts mērķim.**

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums

37. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(37) Tā kā šīs direktīvas mērķi — sasniegt Savienības energoefektivitātes mērķi līdz 2020. gadam par 20 % samazināt primārās enerģijas patēriņu un bruģēt ceļu turpmākai energoefektivitātes palielināšanai pēc 2020. gada — dalībvalstis nevarēs sasniegt, neīstenojot papildu energoefektivitātes pasākumus, un to labāk varētu sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu

Grozījums

(37) Tā kā šīs direktīvas mērķi — sasniegt Savienības energoefektivitātes mērķi līdz 2020. gadam par 20 % samazināt primārās enerģijas patēriņu un bruģēt ceļu turpmākai energoefektivitātes palielināšanai pēc 2020. gada — dalībvalstis nevarēs sasniegt, neīstenojot papildu energoefektivitātes pasākumus, un to labāk varētu sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. **Kopīga Savienības līmeņa rīcība energoefektivitātes jomā**

šī direktīva nepārsniedz minētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.

samazinās energoefektīvu produktu un pakalpojumu izmaksas un palielinās uzņēmējdarbības iespējas nozarēm, kuras darbojas energoefektivitātes nozarē. Ir noderīgi izveidot kopēju tirgu energoefektīviem izstrādājumiem un pakalpojumiem. Līgumu autori tajos nepārprotami iekļāvuši energoefektivitātes jautājumus, tādējādi nosakot pienākumu rīkoties šajā jomā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz minētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums 37.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(37a) Nosakot mērķus un rādītājus, jāņem vērā atšķirības starp attiecīgajām situācijām dalībvalstīs, un jo īpaši klimatiskie apstākļi, ekonomikas stāvoklis un paredzamā izaugsme.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums 38. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(38) Lai varētu piemēroties tehnikas attīstībai un energoresursu sadales izmaiņām, pilnvaras pieņemt aktus attiecībā uz noteiktiem jautājumiem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu ir jādeleģē Komisijai. ***Ir ļoti svarīgi, lai*** Komisija sagatavošanas darbu laikā ***rīkotu*** apspriešanos, tostarp ar ***ekspertiem***.

(38) Lai varētu piemēroties tehnikas attīstībai un energoresursu sadales izmaiņām, pilnvaras pieņemt aktus attiecībā uz noteiktiem jautājumiem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu ir jādeleģē Komisijai. Komisija sagatavošanas darbu laikā ***rīko*** apspriešanos, tostarp ***ekspertu līmenī un ar attiecīgo Eiropas Parlamenta komiteju***.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šī direktīva izveido kopēju sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības mērķa — 20 % primārās enerģijas ietaupījumu līdz 2020. gadam — **sasniegšanu** un sagatavotu pamatu turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc šā termiņa.

Tā paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus trūkumus, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, un tā paredz valsts energoefektivitātes mērķu noteikšanu 2020. gadam.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – 6.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Šī direktīva izveido kopēju sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu **vismaz Savienības mērķa sasniegšanu — panākt** 20 % primārās enerģijas ietaupījumu līdz 2020. gadam, **salīdzinājumā ar 2007. gada prognozēm¹, kurās paredzēts, ka primārās enerģijas patēriņš gadā sasniegs 1470,5 Mtoe līmeni** — un sagatavotu pamatu turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem **2030. gadam un laikam** pēc šā termiņa.

Tā paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus trūkumus, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, **jo īpaši attiecībā uz maziem patērētājiem, maziem uzņēmumiem un mikrouzņēmumiem un nepareiziem stimuliem lieliem enerģijas ražotājiem, kas veicina energoefektivitāti**, un tā paredz valsts energoefektivitātes mērķu noteikšanu 2020. gadam.

¹ *Komisijas neoficiālais dokuments — sasniegt 20 % energoefektivitātes mērķi.*

6.a „slēgta sadales sistēma” ir sistēma, kas piegādā enerģijas produktus ģeogrāfiski ierobežotās rūpnieciskās, komerciālās vai koplietojuma pakalpojumu vietās, bet nepiegādā tos mājsaimniecību lietotājiem, izņemot gadījumus, kad ar to vienlaikus apgādā

arī nelielu skaitu mājsaimniecību, kurām ir profesionālas vai līdzīgas saiknes ar sadales sistēmas īpašnieku un kuras atrodas teritorijā, ko apgādā šī slēgtā sadales sistēma.

Pamatojums

Izriet no grozījuma, kas veikts, pievienojot 6. panta 1. punktam jaunu daļu. Šī definīcija ir saistīta ar 28. pantu Direktīvā 2009/72/EK un 28. pantu Direktīvā 2009/73/EK attiecībā uz elektroenerģijas un dabasgāzes iekšējo tirgu.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – 11.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.a „pieprasījuma reakcija” nozīmē izmaiņas tiešo patērētāju/mikro generatoru pašreizējā/normālajā elektrības lietošanas režīmā, reaģējot uz elektrības cenu svārstībām un/vai veicināšanas maksājumiem, kas paredzēti elektrības lietojuma korigēšanai, vai, atbildot uz patērētāja (vienu vai apvienības) piedāvātās cenas pieņemšanu, pārdot pieprasījuma samazināšanu par konkrētu cenu organizētā elektrības tirgū vai arī mazumtirdzniecības operatoram. Pieprasījuma reakcijas programmas ir izstrādātas, lai palielinātu elektrības vērtības ķēdes efektivitāti un/vai palielinātu intermitējošo atjaunojamo enerģijas avotu patēriņu un iekļaušanu.

Pamatojums

Pieprasījuma reakcija ir viens no būtiskākajiem jēdzieniem, kas šajā direktīvā jādefinē, jo tas ir samērā jauns, bet tam ir milzīgs ekonomiskais un ekoloģiskais potenciāls. Pieprasījuma reakcija uzlabo piedāvājuma un pieprasījuma energoefektivitāti, atraisot pieprasījuma puses rīcībspēju.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 1. punkts – 12. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

12. „energoaudits” ir sistemātiska procedūra, kuras rezultātā iegūst piemērotu informāciju par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās vai komerciālās darbības vai iekārtas vai privāto vai publisko pakalpojumu faktisko enerģijas patēriņa profilu, kurā nosaka skaitliskā izteiksmē rentablas enerģijas ietaupījuma iespējas un kuras konstatējumus apkopo ziņojumā;

Grozījums

12. „energoaudits” ir sistemātiska procedūra, kuras rezultātā iegūst piemērotu informāciju par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās vai komerciālās darbības vai iekārtas vai privāto vai publisko pakalpojumu faktisko enerģijas patēriņa profilu, kurā nosaka skaitliskā izteiksmē rentablas enerģijas ietaupījuma iespējas, **ņemot vērā ietekmi uz veselību**, un kuras konstatējumus apkopo ziņojumā;

Pamatojums

Novērtējot rentablas enerģijas ietaupījuma iespējas, vērā jāņem ietekme uz veselību, lai nodrošinātu līdzsvaru starp labu gaisa kvalitāti telpās, mitruma kontroli un komfortu un energoefektivitātes palielināšanu.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 1. punkts – 13. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

13. „energoefektivitātes līgumi” ir līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes uzlabošanas pasākuma saņēmēju un sniedzēju, **saskaņā ar kuru maksa par sniedzēja veikto ieguldījumu ir saistīta** ar līgumā atrunātu energoefektivitātes palielinājuma līmeni vai citādi nolīgtu energoefektivitātes kritēriju, **piemēram, finanšu ietaupījumiem**;

Grozījums

13. „energoefektivitātes līgumi” ir līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes uzlabošanas pasākuma saņēmēju un sniedzēju (**parasti energopakalpojumu uzņēmumu**), ko **pārbauda un uzrauga visā līguma darbības laikā un kur par ieguldījumiem (darbu, piegādēm vai pakalpojumiem) šajā pasākuma tiek samaksāts saistībā** ar līgumā noteiktu energoefektivitātes palielinājuma līmeni vai citādi nolīgtu energoefektivitātes kritēriju;

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 1. punkts – 24.a apakšpunkts (jauns)

24.a „mikro iekārtas enerģijas ražošanai” ir dažādas neliela apjoma iekārtas elektrības un siltuma ražošanai, kuras var uzstādīt un izmantot atsevišķās mājsaimniecībās;

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – 27.a apakšpunkts (jauns)

27.a „pilnīga renovācija” ir modernizācija, kas samazina gan piegādātās enerģijas daudzumu, gan ēkas galīgo enerģijas patēriņu vismaz par 80 % salīdzinājumā ar stāvokli pirms renovācijas;

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums

3. pants – 1. punkts

1. Dalībvalstis **nosaka** valsts **energoefektivitātes mērķi, kas izteikts kā absolūts** primārās enerģijas patēriņa līmenis 2020. gadā. **Nosakot šos mērķus, tās ņem vērā** Savienības 20 % ietaupījumu mērķi, pasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā, pasākumus kas pieņemti, lai sasniegtu valsts enerģijas ietaupījumu mērķus, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1.punktu, un citus pasākumus, lai veicinātu energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī.

1. **Visas** dalībvalstis **nodrošina, ka to valsts absolūtais** primārās enerģijas patēriņa līmenis **ir vismaz zemāks par I. pielikumā noteikto mērķi. Šādi obligāti valsts mērķi nodrošina** Savienības mērķa sasniegšanu, **proti, panākt vismaz 20 % primārās** enerģijas ietaupījumu līdz 2020. gadam, un **šie mērķi prasa 2020. gadā samazināt ES primārās enerģijas patēriņu par 368 Mtoe. Valsts energoefektivitātes mērķos ņem vērā šajā direktīvā paredzētos pasākumus.**

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums 3. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Dalībvalstis nodrošina, ka tiek īstenota politika un ieviesti pasākumi, lai panāktu, ka to primārās enerģijas patēriņš ir vienāds vai mazāks par 1a pielikumā noteikto 2020. gada mērķi.

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums 3. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam izvērtē, vai Savienība varēs sasniegt savu 20 % primārās enerģijas ietaupījuma mērķi līdz 2020. gadam, kas paredz samazināt ES primārās enerģijas patēriņu par 368 Mtoe 2020. gadā, ņemot vērā 1 punktā minēto valsts mērķu summu un novērtējumu, kas minēts 19. panta 4. punktā.

2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam iesniedz priekšlikumu par energoefektivitātes mērķiem 2030. gadam.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums 3.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a pants

Ēku fonds

1. Dalībvalstis sagatavo projektus valsts stratēģijām enerģijas patēriņa samazināšanai esošajā ēku fondā.

2. Valsts stratēģijās iekļauj likumdošanas, finanšu un apmācības pasākumus, lai līdz 2050. gada 31. decembrim esošajās ēkās samazinātu enerģijas patēriņu par 80 % salīdzinājumā ar 2010. gada līmeni, galvenokārt īstenojot pilnīgu renovāciju.

3. Valsts stratēģijās iekļauj arī šādus starpposma mērķus:

a) līdz 2030. gada 31. decembrim samazināt enerģijas patēriņu esošajā ēku fondā par 30 % salīdzinājumā ar 2010. gada līmeni,

b) līdz 2040. gada 31. decembrim samazināt enerģijas patēriņu esošajā ēku fondā par 60 % salīdzinājumā ar 2010. gada līmeni.

Tās ļauj ņemt vērā sabiedrisko ēku celšanas laikā celtniecības materiālu radīto oglekļa dioksīda emisiju, šo materiālu ražošanas laikā izmantoto enerģiju un celtniecības materiālu draudzīgumu pret vidi visā to ekspluatācijas laikā, kā arī veicināt atjaunojamo dabas resursu, piemēram, koksnes, izmantošanu būvniecībā.

4. Dalībvalstis var pieņemt atšķirīgu pieeju komerciālām, dzīvojamām un sabiedriskām ēkām un var sākt ar tās ēku grupas renovēšanu, kuras energoefektivitātes rādītāji ir vissliktākie. Šīs pieejas nodrošina piegādātās enerģijas vai galīgā enerģijas patēriņa pakāpenisku samazināšanu (kWh un kWh/m² vai ekvivalents), kā tas noteikts Direktīvas 2010/31/ES I pielikumā, par vismaz 20 %, 40 % un 80 % attiecīgi līdz 2020., 2030. un 2045. gadam.

5. Dalībvalstis valsts stratēģijas un pasākumus privāto un sociālo ēku sektorā balsta uz stimuliem.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums 3.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b pants

Orientējoši ilgtermiņa mērķi

Orientējoši ilgtermiņa mērķi attiecībā uz energoefektivitāti Savienībā ir 33,3 % līdz 2030. gadam, 46,6 % līdz 2040. gadam un 60 % līdz 2050. gadam, izsakot šo mērķi kā primārās enerģijas patēriņa absolūtā līmeņa samazinājumu.

Pamatojums

Līdz 2020. gadam vairs nav tālu. Uzņēmējdarbības jomā iesaistītajiem ir nepieciešama ilgtermiņa plānošanas drošība. Ir svarīgi sasniegt Eiropas mērķi par 80-95 % samazināt CO2 emisiju, palielināt atjaunojamo enerģijas avotu īpatsvaru enerģijas bilanci un turpināt uzlabot energoefektivitāti.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums 4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu ***tīktu renovēti 3 %*** publisko struktūru īpašumā ***esošo ēku kopējās platības un tādējādi izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras attiecīgās dalībvalstis ir noteikušas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu. 3 % proporciju aprēķina no attiecīgās dalībvalsts publisko struktūru īpašumā esošo ēku, kam kopējā lietderīgā platība ir virs 250 m², kopējās platības, kura katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas, piemērojot***

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu ***par 2,5 % samazinātos enerģijas patēriņš (kWh un kWh/m² vai ekvivalents) ēkās, kas atrodas publisko struktūru īpašumā vai ēkās, kuras šīs struktūras no jauna iznomā vai attiecībā uz kurām slēdz izpirkumnomas līgumu.***

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Dalībvalstis izveido kopīgu valsts pasākumu mehānismu, lai sasniegtu 2,5 % mērķi, ko piemēro sabiedriskajām ēkām. Ieviešot minēto kopīgo pasākumu mehānismu, dalībvalstis ņem vērā reģionālo un vietējo iestāžu finanšu resursus un praktiskās iespējas šādu ēku renovācijai. Tās nodrošina atbalstu savām reģionālajām un vietējām iestādēm, piemēram, uzlabojot līgumu slēgšanas un savstarpējās sadarbības iespējas.

Īpašu uzmanību velta labas iekštelpu gaisa kvalitātes nodrošināšanai, izvirzot atbilstīgas ventilācijas prasības, izmantojot zemas emisijas būvmateriālus, aprīkojumu un izstrādājumus.

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis var ļaut publiskajām struktūrām ikgadējā renovācijas īpatsvarā ieskaitīt ēku platību, kas papildus renovēta attiecīgajā gadā, tā, it kā tā būtu renovēta jebkuros *divos* iepriekšējos vai nākamajos gados.

2. Dalībvalstis var ļaut publiskajām struktūrām ikgadējā renovācijas īpatsvarā ieskaitīt ēku platību, kas papildus renovēta attiecīgajā gadā, tā, it kā tā būtu renovēta jebkuros *trijos* iepriekšējos vai nākamajos gados.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim sagatavo un publisko *savu* publisko struktūru īpašumā *esošo ēku sarakstu*, norādot:

Grozījums

3. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim sagatavo un publisko *to ēku sarakstu, kuras ir* publisko struktūru īpašumā *vai kuras šīs struktūras no jauna iznomā vai attiecībā uz kurām slēdz izpirkumnomas līgumu*, norādot:

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums

4. pants 4. punkts b, ba (jauns) un bb (jauns) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) ieviest energovadības sistēmu kā daļu sava plāna īstenošanas.

Grozījums

b) ieviest energovadības sistēmu kā daļu sava plāna īstenošanas.

Energoefektivitātes plāns un energovadības sistēma tiek izstrādāta, pienācīgi ņemot vērā gan veselības apdraudējumu, gan energoefektivitāti veicinošus pasākumus:

ba) ļaut ņemt vērā sabiedrisko ēku celšanas laikā celtniecības materiālu radīto oglekļa dioksīda emisiju, šo materiālu ražošanas laikā izmantoto enerģiju un celtniecības materiālu draudzīgumu pret vidi visā to ekspluatācijas laikā, kā arī veicināt atjaunojamo dabas resursu, piemēram, koksnes, izmantošanu būvniecībā;

bb) slēgt līgumus par tādu energopakalpojumu sniegšanu, kas nodrošina, ka energoefektivitāte ilgtermiņā tiek saglabāta vai palielināta, tostarp energoefektivitātes līgumus.

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Kā alternatīvu 1. un 2. punktam dalībvalstis var veikt citus pasākumus, lai panāktu līdzvērtīgu enerģijas ietaupījumu (atteikšanās iespēja). Lai īstenotu alternatīvu pieeju, tās var aptuveni aprēķināt enerģijas ietaupījumus, ko dotu 1. un 2. punkta noteikumu īstenošana, izmantojot atbilstošas standartvērtības. Dalībvalstis var izmantot 4. panta 1. punktam alternatīvu pieeju, lai novērtētu oficiāli aizsargātu ēku vai ansambļu konkrētu arhitektūras vai vēsturisko vērtību, lai novērtētu un veicinātu to tradicionālās iezīmes, kas atbilst energoefektivitātes prasībām, un lai apsvērtu pasākumus, ar kuriem uzlabot īpašos gadījumus, nekaitējot to autentiskumam.

Tās pastāvīgi seko līdzi progresam jaunu tehnoloģiju izstrādē, jo īpaši attiecībā uz šādiem gadījumiem. Dalībvalstis var šo pieeju piemērot arī pašvaldību iestādēm attiecībā uz subsidiaritātes principu.

Apsverot alternatīvus pasākumus, dalībvalstīm būtu galvenokārt jācenšas pārsniegt 3.a pantā noteikto mērķi, kas paredzēts privātajām ēkām.

Dalībvalstis, kas izvēlas šo alternatīvo pieeju, vēlākais līdz 2013. gada 1. janvārim informē Komisiju par alternatīviem pasākumiem, ko tās plāno pieņemt, un demonstrē, kā tās panāks līdzvērtīgus energoefektivitātes uzlabojumus sabiedriskās un privātās ēkās. Komisija izskata šos pasākumus un groza vai noraida tos, ja tas nepieciešams.

Komisija pastāvīgi uzrauga ar alternatīviem pasākumiem sasniegto

progresu dalībvalstīs. Ja ietaupījumi ar šiem pasākumiem nenodrošina enerģijas ietaupījumu līdz apjomam, kāds prasīts 1. punktā, Komisija informē dalībvalsti un sniedz priekšlikumus pasākumu uzlabošanai. Ja pēc pienācīgas izvērtēšanas tiek atzīts, ka dalībvalsts neīsteno šos priekšlikumus vai citus pasākumus, par kuriem vienojušās dalībvalstis un Komisija, tā pieņem lēmumu piemērot 1. punktā minētos saistošos pasākumus.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums 5. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis nodrošina, lai publiskās struktūras iegādātos vienīgi tādus produktus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis, *kā norādīts III pielikumā.*

Grozījums

Dalībvalstis *iespēju robežās* nodrošina, lai publiskās struktūras iegādātos vienīgi tādus produktus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis, *un darītu to izmaksu ziņā efektīvi. Tādējādi publiskās struktūras ņem vērā izmaksu lietderību, ekonomisko izdevīgumu un tehnisko piemērotību, kā arī pietiekamu konkurenci.*

Dalībvalstis veicina energopakalpojumu izstrādi un uzsākšanu, kā tas noteikts 2. panta 3. punktā. Šajā sakarībā publiskās struktūras izvērtē iespēju noslēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kā minēts 14.b pantā.

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts izveido energoefektivitātes pienākuma shēmu. Šī shēma nodrošina to, ka visi enerģijas sadales uzņēmumi **vai** visi enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas dalībvalsts teritorijā, panāk ikgadēju enerģijas ietaupījumu, kas ir līdzvērtīgs 1,5 % *pārdotās enerģijas apjoma iepriekšējā kalendārajā gadā* šajā dalībvalstī, **izņemot transportam izmantoto enerģiju**. Šo enerģijas ietaupījuma apjomu atbildīgās puses panāk starp tiešajiem patērētājiem.

Grozījums

1. Katra dalībvalsts izveido energoefektivitātes pienākuma shēmu. Šī shēma nodrošina to, ka enerģijas sadales uzņēmumi **un/vai** visi enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas dalībvalsts teritorijā, panāk **papildu** ikgadēju **galapatēriņa** enerģijas ietaupījumu, kas ir līdzvērtīgs **vismaz** 1,5 % **no** šajā dalībvalstī **gadā pārdotās enerģijas apjoma, ko aprēķina kā vidējo aritmētisko no pēdējo triju gadu rādītājiem**. **Komisija veic novērtējumu par iespējamu divkāršu regulējumu transporta nozarē**. Šo enerģijas ietaupījuma apjomu atbildīgās puses panāk starp tiešajiem patērētājiem.

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis nodrošina, lai ietaupījums, uz kuru pretendē atbildīgās puses, tiktu aprēķināts saskaņā ar V pielikuma 2. punktu. Tās ievieš kontroles sistēmas, saskaņā ar kurām tiks neatkarīgi pārbaudīta vismaz statistiski būtiska atbildīgo pušu īstenoto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu daļa.

Grozījums

4. Dalībvalstis nodrošina, lai ietaupījums, uz kuru pretendē atbildīgās puses, tiktu aprēķināts saskaņā ar V pielikuma 2. punktu. Tās ievieš **neatkarīgas mērīšanas**, kontroles **un verificēšanas** sistēmas, saskaņā ar kurām tiks neatkarīgi verificēta vismaz statistiski būtiska atbildīgo pušu īstenoto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu daļa.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 5. punkts – ievaddaļa, a, b, c apakšpunkti un ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

5. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis *var*:

a) *iekļaut* prasības ar sociālu mērķi to noteiktajiem ietaupījumu pienākumiem, tostarp pieprasot, lai pasākumi tiktu īstenoti māsaimniecībās, kuras skar enerģētiskā nabadzība, vai sociālajās mājās;

b) *atļaut* atbildīgajām pusēm pieskaitīt savam pienākumam sertificētu enerģijas ietaupījumu, kuru panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās puses; šādā gadījumā *tām ir jāizveido* akreditācijas process, kurš ir skaidrs, pārredzams un atklāts visiem tirgus dalībniekiem un kurā ievērots mērķis samazināt sertifikācijas izmaksas;

c) *atļaut* atbildīgajām pusēm uzskaitīt ietaupījumus, kas gūti attiecīgajā gadā, tā, it kā tie būtu gūti jebkuros divos iepriekšējos vai divos nākamajos gados.

Grozījums

5. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis:

a) *iekļauj obligātas* prasības ar sociālu mērķi to noteiktajiem ietaupījumu pienākumiem, tostarp pieprasot, lai pasākumi tiktu īstenoti māsaimniecībās *ar nelieliem ienākumiem*, kuras skar enerģētiskā nabadzība, vai sociālajās mājās; *Par šiem pasākumiem ir jālemj, apspriežoties ar valsts iestādēm.*

b) *atļauj* atbildīgajām pusēm pieskaitīt savam pienākumam sertificētu enerģijas ietaupījumu, kuru panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās puses; šādā gadījumā *tās nodrošina, ka ir ieviests* akreditācijas process, kurš ir skaidrs, pārredzams un atklāts visiem tirgus dalībniekiem un kurā ievērots mērķis samazināt sertifikācijas izmaksas;

c) *atļauj* atbildīgajām pusēm uzskaitīt ietaupījumus, kas gūti attiecīgajā gadā, tā, it kā tie būtu gūti jebkuros divos iepriekšējos vai divos nākamajos gados, *lai palielinātu sistēmas elastību;*

ca) veic īpašus pasākumus, lai novērstu novērotos nepareizos stimulus gadījumos, kad enerģijas sadales uzņēmumi un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi ir arī enerģijas ražotāji.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 6. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) visas izmaksas, kas tiek pārceltas uz patērētājiem, saglabājot tās informācijas integritāti un konfidencialitāti, kas ir privāta vai satur komercnoslēpumu, saskaņā ar piemērojamiem Eiropas Savienības tiesību aktiem.

Pamatojums

Lielāka uzmanība jāpievērš stimulēšanas principam. Gadījumos, ja stimulēšana tiek apstrīdēta kā nepamatots valsts atbalsts, pierādīšanas uzdevums būtu jāuzņemas Komisijai, nevis tai dalībvalstij, kura vēlas sniegt stimulus.

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a Izmantojot visu 6. panta 6. punktā minēto informāciju, nacionālie regulatori publicē gada ziņojumus par to, vai energoefektivitātes pienākuma shēmas pilda tām izvirzītos mērķus, radot pēc iespējas zemākas izmaksas patērētājiem. Lai pēc iespējas palielinātu izmaksu lietderību, nacionālie regulatori arī regulāri pasūta neatkarīgus pārskatus par to, kāda ir šīs shēmas ietekme uz enerģijas rēķiniem un enerģētisko nabadzību, kā arī to, cik lielus enerģijas ietaupījumus šī shēma ir devusi. Dalībvalstīm ir pienākums ņemt šīs ietekmes vērā, veicot labojumus shēmā.

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. Dalībvalstis no šī panta piemērošanas var atbrīvot mazus enerģijas sadales vai mazumtirdzniecības uzņēmumus, proti, tos, kas sadala vai pārdod enerģijas apjomu, kuras ekvivalents ir mazāks par **75 GWh** gadā, vai kas nodarbina mazāk par **10 personām**, vai kuras gada apgrozījums vai kopējā gada bilance nepārsniedz **EUR 2 000 000**. Pašpatēriņam saražoto enerģiju šajās robežvērtībās neieskaita.

Grozījums

8. Dalībvalstis no šī panta piemērošanas var atbrīvot mazus enerģijas sadales vai mazumtirdzniecības uzņēmumus, proti, tos, kas sadala vai pārdod enerģijas apjomu, kuras ekvivalents ir mazāks par **200 GWh** gadā, vai kas nodarbina mazāk par **50 personām**, vai kuras gada apgrozījums vai kopējā gada bilance nepārsniedz **EUR 8 000 000**. Pašpatēriņam saražoto enerģiju šajās robežvērtībās neieskaita.

Grozījums Nr. 47

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 8.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

8.a Dalībvalstis nodrošina, ka enerģijas sadales uzņēmumi vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi sadarbojas ar specializētiem pakalpojumu sniedzējiem, īstenojot pasākumus enerģijas ietaupījumu panākšanai starp tiešajiem patērētājiem. Ar enerģijas pakalpojumu koncepciju, ko izstrādājušas tirgus partneru interešu grupas, panāk vienošanos par to, kurus tirgus partneru īpašos piedāvājumus var pamatotī apvienot un kopīgi piedāvāt vietējā līmenī.

Grozījums Nr. 48

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 8.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

8.b Enerģētikas produktu tirdzniecība vai

*piegāde netiek ieskaitīta šā panta
1. punktā minētajos enerģijas ietaupījumu
pienākumos, ja:*

*- tie ir tērauda ražošanas procesā iegūtas
gāzes, kuru rašanos nav iespējams
novērst; vai*

*- tos piegādā vai pārdod galvenokārt
savām ražotnēm un meitasuzņēmumiem;
vai*

*- šīs darbības veic „slēgtās sadales
sistēmās”.*

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

9. Alternatīva 1. punktam: dalībvalstis var izvēlēties citus pasākumus, lai panāktu enerģijas ietaupījumu starp tiešajiem patērētājiem. Ikgadējam enerģijas ietaupījuma apjomam, ko panāk ar šādu pieeju, jābūt līdzvērtīgam enerģijas ietaupījuma apjomam, kas paredzēts 1. punktā. Dalībvalstis, kas izvēlas šo iespēju, vēlākais līdz 2013. gada 1. janvārim paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus, ko tās plāno pieņemt, tostarp noteikumus un sankcijas, kas minētas 9. pantā, norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks panākts vajadzīgais ietaupījuma apjoms. Komisija 3 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt pasākumus vai ieteikt grozījumus. Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nepiemēro alternatīvo pieeju, kamēr Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti iesniegto vai grozīto pasākumu projektu.

Grozījums

9. Alternatīva 1. punktam: dalībvalstis var izvēlēties citus pasākumus, lai panāktu enerģijas **papildu** ietaupījumu starp tiešajiem patērētājiem (**atteikšanās iespēja**). Ikgadējam enerģijas **papildu** ietaupījuma apjomam, ko panāk ar šādu pieeju, jābūt līdzvērtīgam enerģijas ietaupījuma apjomam, kas paredzēts 1. punktā. Dalībvalstis, kas izvēlas šo iespēju, vēlākais līdz 2013. gada 1. janvārim paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus, ko tās plāno pieņemt, tostarp noteikumus un sankcijas, kas minētas 9. pantā, norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks panākts vajadzīgais ietaupījuma apjoms. Komisija 3 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt pasākumus vai ieteikt grozījumus. Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nepiemēro alternatīvo pieeju, kamēr Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti iesniegto vai grozīto pasākumu projektu.

***Komisija pastāvīgi uzrauga ar
alternatīviem pasākumiem sasniegto***

progresu dalībvalstīs. Ja ietaupījumi ar šiem pasākumiem nenodrošina enerģijas ietaupījumu līdz apjomam, kāds prasīts 1. punktā, Komisija informē dalībvalsti un sniedz priekšlikumus pasākumu uzlabošanai. Ja pēc pienācīgas izvērtēšanas tiek atzīts, ka dalībvalsts neīsteno šos priekšlikumus vai citus pasākumus, par kuriem vienojušās dalībvalstis un Komisija, tā pieņem lēmumu piemērot 1. punktā minētos saistošos pasākumus.

Saskaņā ar šo punktu veiktie pasākumi visiem tirgus dalībniekiem nodrošina vienādu plānošanas drošību attiecībā uz energotaupības atbalsta sistēmām. Finanšu mehānismi energoefektivitātes jomā ir jāgarantē neatkarīgi no ikgadējām izmaiņām budžetā, turklāt nepārtraukti un ilgtermiņā, vajadzības gadījumā — samazinātā mērogā.

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums 6. pants – 10. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

10. Attiecīgā gadījumā Komisija, pieņemot deleģēto aktu saskaņā ar 18. pantu, izveido savstarpējās atzīšanas sistēmu enerģijas ietaupījumam, kas iegūts ar valsts energoefektivitātes pienākuma shēmu. Šāda sistēma atbildīgajām pusēm ļauj enerģijas ietaupījumu, kas iegūts un sertificēts attiecīgajā valstī, pieskaitīt saviem pienākumiem citā dalībvalstī.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 51

Direktīvas priekšlikums 6. pants – 10.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

10.a Mudinot enerģētikas uzņēmumus sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos energoefektivitātes mērķus, dalībvalstīm jārosina iekļaut visu vērtības radīšanas ķēdi, ieskaitot enerģijas ražošanu, piegādi un patēriņu.

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums 7. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Dalībvalstis nodrošina, ka tiek ieviestas valsts stimulu shēmas, lai atlīdzinātu audita izmaksas tiem uzņēmumiem, kas īsteno pieņemamu daļu no tajos veikto energoauditu sagatavotajiem ieteikumiem, un paredz turpmākus stimulus šo pasākumu īstenošanai.

Grozījums Nr. 53

Direktīvas priekšlikums 7. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumos, kas nav iekļauti 1. punkta otrajā daļā, kvalificēti **vai** akreditēti eksperti vēlākais līdz 2014. gada 30. jūnijam veiktu neatkarīgus un izmaksu ziņā izdevīgus energoauditus un tad tos atkārtotu ik pēc trim gadiem, skaitot no datuma, kad veikts iepriekšējais energoaudits.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumos, kas nav iekļauti 1. punkta otrajā daļā, kvalificēti **un/vai** akreditēti eksperti vēlākais līdz 2014. gada 30. jūnijam veiktu neatkarīgus un izmaksu ziņā izdevīgus energoauditus un tad tos atkārtotu ik pēc trim gadiem, skaitot no datuma, kad veikts iepriekšējais energoaudits. **Auditus var veikt uzņēmuma iekšējie speciālisti, ja tie**

ir kvalificēti un akreditēti, ja tie nav tieši iesaistīti auditējamajā darbībā un ja konkrētā dalībvalsts ir izveidojusi shēmu kvalitātes nodrošināšanai un pārbaudei.

Pamatojums

Lielos uzņēmumos, kuriem enerģijas izmaksas ir ievērojama daļa no pamatdarbības izmaksām, energoauditi vai enerģijas/vides pārvaldības sistēmas jau ir atzītas par būtisku instrumentu enerģijas patēriņa uzraudzībai un optimizēšanai. Tādēļ ir svarīgi dot šiem lielajiem uzņēmumiem iespēju veikt energoauditus, izmantojot iekšējos speciālistus, ja viņi ir atbilstīgi apmācīti un sertificēti šādu darbu veikšanai.

Grozījums Nr. 54

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Dalībvalstis sniedz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un, nepieciešamības gadījumā, arī mājāsaimniecībām stimulus un finansiālo atbalstu, piemēram, nodokļu atlaides vai subsīdijas, lai pilnībā vai daļēji segtu energoaudita izmaksas, ieviestu enerģijas pārvaldības sistēmas, veiktu darbības cikla izmaksu novērtējumus attiecībā uz enerģiju patērējošām iekārtām, ieviestu energoaudita ieteikumus vai samazinātu to atkarību no enerģijas.

Pamatojums

Lielāka uzmanība jāpievērš stimulēšanas principam. Gadījumos, ja stimulus tiek apstrīdēts kā nepamatots valsts atbalsts, pierādīšanas uzdevums būtu jāuzņemas Komisijai, nevis tai dalībvalstij, kura vēlas sniegt stimulus.

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Neatkarīgi veiktus auditus, kas izriet no energovadības sistēmām vai kurus īsteno, pamatojoties uz brīvprātīgu vienošanos starp ieinteresēto personu organizācijām un izraudzītu iestādi, un kurus uzraudzījušas attiecīgās dalībvalstis vai Komisija, uzskata par tādiem, kas atbilst 2. punktā noteiktajām prasībām.

Grozījums

3. Neatkarīgi veiktus auditus, kas izriet no energovadības sistēmām vai kurus īsteno, pamatojoties uz brīvprātīgu vienošanos starp ieinteresēto personu organizācijām un izraudzītu iestādi, un kurus uzraudzījušas attiecīgās dalībvalstis vai Komisija, uzskata par tādiem, kas atbilst 2. punktā noteiktajām prasībām. ***Neatkarības prasība neliedz auditus veikt uzņēmuma iekšējiem speciālistiem, ja tie ir kvalificēti un akreditēti, ja tie nav tieši iesaistīti auditējamajā darbībā un ja dalībvalsts ir izveidojusi shēmu kvalitātes nodrošināšanai un pārbaudei un vajadzības gadījumā sankciju piemērošanai.***

Pamatojums

Šajā pantā būtu jāiekļauj arī 20. apsvēruma noteikums par iekšējiem speciālistiem.

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Energoauditi var būt atsevišķi vai plašāka vides audita daļa.

Grozījums

4. Energoauditi var būt atsevišķi vai plašāka vides audita daļa. ***Viena no obligātajām prasībām paredz šādos auditos iekļaut ietekmes uz veselību novērtējumu.***

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Energoauditi un enerģijas pārvaldības sistēmas, ko īsteno atbilstīgi šā panta

prasībām, neaizliedz izmatot tos pašus vai līdzīgus pasākumus, lai pamatotu jau esošus vai turpmākus finanšu stimulus un atbalstītu tādas shēmas kā nodokļu atvieglojumi. Vajadzības gadījumā ir attiecīgi jāpielāgo Eiropas pamatnostādnes par valsts atbalstu šajā jomā un Direktīva 2003/96/EK.

Pamatojums

Energoauditiem un enerģijas pārvaldības sistēmām nevajadzētu traucēt dalībvalstu jau izveidotajām un turpmākajām stimulu un atbalsta shēmām. Nodokļu atlaides ir izrādīties labs stimuls enerģijas pārvaldības sistēmu izveidošanai.

Grozījums Nr. 58

Direktīvas priekšlikums 7. pants – 4.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.b Ne vēlāk kā līdz 2013. gada 30. jūnijam Komisija, izmantojot deleģētos aktus, pieņem vispārīgos kritērijus, uz kuriem pamatojas energoauditi.

Grozījums Nr. 59

Direktīvas priekšlikums 8. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, lai elektroenerģijas, dabasgāzes, centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas sistēmas un centralizēti piegādātā mājtsaimniecības karstā ūdens tiešajiem patērētājiem tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, kas precīzi mēra un ļauj uzzināt faktisko enerģijas patēriņu un kas sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku, saskaņā ar VI pielikumu.

Dalībvalstis nodrošina, lai elektroenerģijas, dabasgāzes, centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas sistēmas un centralizēti piegādātā mājtsaimniecības karstā ūdens tiešajiem patērētājiem tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, kas precīzi mēra un ļauj uzzināt faktisko enerģijas patēriņu un kas sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku, saskaņā ar VI pielikumu. *Skaitītājiem ir jābūt izmaksu ziņā lietderīgiem un jāuzlabo*

Grozījums Nr. 60

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Kad dalībvalstis ievieš viedos skaitītājus, kā tas paredzēts Direktīvās 2009/72/EK un 2009/73/EK par elektroenerģijas un gāzes tirgu, **tām ir jānodrošina, lai**, nosakot *minimālās skaitītāju funkcijas* un tirgus *dalībniekiem noteiktos* pienākumus, pilnībā **tiktu** ņemti vērā energoefektivitātes mērķi un tiešā patērētāja ieguvumi.

Grozījums

Kad dalībvalstis ievieš viedos skaitītājus, **tos pakļauj pilnīgai izmaksu un ieguvumu analīzei patērētāju interesēs**, kā tas paredzēts Direktīvās 2009/72/EK un 2009/73/EK par elektroenerģijas un gāzes tirgu. Nosakot *skaitītāju minimālās funkcijas* un tirgus *dalībnieku* pienākumus, **dalībvalstis nodrošina, ka** pilnībā **tieka** ņemti vērā energoefektivitātes mērķi un tiešā patērētāja ieguvumi. **Tostarp nodrošina, ka viedie skaitītāji ir lietotājdraudzīgi un sniedz skaidru, precīzu un detalizētu reāllaika informāciju par enerģijas patēriņu, tādējādi ļaujot tiešajam patērētājam panākt enerģijas ietaupījumu.**

Pamatojums

Trešais tiesību aktu kopums par ES iekšējo gāzes un elektroenerģijas tirgu ļauj dalībvalstīm veikt izmaksu un ieguvumu analīzi pirms viedo skaitītāju ieviešanas. Tikai tad, ja izmaksu un ieguvumu analīzes rezultāti ir pozitīvi, viedie skaitītāji līdz 2020. gadam būtu jāuzstāda 80 % mājsaimniecību. Dārgi risinājumi jāievieš tikai tad, ja tie ir patērētāju interesēs. Viedo skaitītāju ieviešanai paredzēto naudu var labāk iztērēt citiem energoefektivitātes pasākumiem, piemēram, ēku izolācijai.

Grozījums Nr. 61

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – 4. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Siltumapgādes un dzesēšanas gadījumā, ja ēka ir pieslēgta centralizētās siltumapgādes tīklam, siltuma skaitītājs ir jāuzstāda pie ēkas ieejas. Daudzdzīvokļu

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka ēkās ar vairākām vienībām (dzīvojamām un komerciālām), kuru vienības ar siltumu un mājsaimniecības karsto ūdeni apgādā

Ēkās ir jāuzstāda arī individuāli siltuma patēriņa skaitītāji, kas uzskaita siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas patēriņu katrā dzīvoklī. Ja individuālu siltuma patēriņa skaitītāju izmantošana tehniski nav iespējama, saskaņā ar VI pielikuma 1.2. punktā norādītajām specifikācijām ir jāizmanto individuāli siltummaksas sadalītāji, lai uzskaitītu siltuma patēriņu katrā radiatorā.

no centrālās sistēmas, patēriņu mēra par katru vienību; dalībvalstis ievieš noteikumus par siltuma un mājsaimniecības karstā ūdens izmaksu sadalījumu šajās ēkās, pamatojoties uz gada patēriņa apjomu. Izņēmumus pieļauj gadījumā, ja mērīšanas ierīču uzstādīšana vai uz patēriņa apjomu balstīts izmaksu sadalījums izrādās tehniski neiespējams un/vai izmaksu un ieguvumu analīze rāda, ka izmaksas ir lielākas par ieguvumiem, piemēram, ļoti energoefektīvās ēkās. Dzesēšanas enerģijas mērīšana nav obligāta.

Grozījums Nr. 62

Direktīvas priekšlikums 8. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis pieprasa valsts regulatoriem ik gadu pārbaudīt, vai patērētājiem pieejami rēķini par enerģiju un vai viņi tos var izmantot. Iegūtos rezultātus publisko.

Pamatojums

Patērētājiem jāspēj saprast rēķini par enerģiju, lai viņi mainītu savu enerģijas patēriņu. Tādēļ nacionālajiem regulatoriem jāprasa pārbaudīt, vai patērētāji ir spējīgi saprast rēķinus. Ja šī informācija būs publiski pieejama, patērētāji varēs izvēlēties uzņēmumus ar labāko praksi.

Grozījums Nr. 63

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim izveido valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānu, lai attīstītu augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētās

1. Dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim izveido valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānu, lai attīstītu augstas efektivitātes koģenerācijas ***(tajā skaitā mazās)***

siltumapgādes un dzesēšanas potenciālu, iekļaujot VII pielikumā izklāstīto informāciju, un paziņo par to Komisijai. Ik pēc pieciem gadiem plānus atjaunina un paziņo Komisijai. Dalībvalstis, izmantojot savu tiesisko regulējumu, nodrošina, lai valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānus ņemtu vērā vietējos un reģionālos attīstības plānos, ieskaitot pilsētu un lauku teritoriālos plānojumus, un lai tie atbilstu VII pielikumā noteiktajiem izstrādes kritērijiem.

koģenerācijas un mikrokoģenerācijas) un efektīvas centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas potenciālu, iekļaujot VII pielikumā izklāstīto informāciju, un paziņo par to Komisijai. **Ar šo uzdevumu saistītais administratīvais slogs ir jāsamazina.** Ik pēc pieciem gadiem plānus atjaunina un paziņo Komisijai. Dalībvalstis, izmantojot savu tiesisko regulējumu, nodrošina, lai valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānus ņemtu vērā vietējos un reģionālos attīstības plānos, ieskaitot pilsētu un lauku teritoriālos plānojumus, un lai tie atbilstu VII pielikumā noteiktajiem izstrādes kritērijiem.

Grozījums Nr. 64

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai attīstītu efektīvu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru, **kas pielāgota** augstas efektivitātes koģenerācijas **attīstībai** un siltuma pārpalikumu un atjaunojamo resursu **izmantošanai** siltumapgādē un dzesēšanā saskaņā ar 1., 3., 6. un 7. punktu. Attīstot centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu, tām pēc iespējas ir jāizvēlas augstas efektivitātes koģenerācija, nevis atsevišķa siltuma ražošana.

Grozījums

2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai attīstītu efektīvu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru, **ar kuru atbalsīt** augstas efektivitātes koģenerācijas **(tajā skaitā mazās koģenerācijas un mikrokoģenerācijas) attīstību** un siltuma pārpalikumu un atjaunojamo resursu **izmantošanu** siltumapgādē un dzesēšanā saskaņā ar 1., 3., 6. un 7. punktu. Attīstot centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu, tām pēc iespējas ir jāizvēlas augstas efektivitātes koģenerācija, nevis atsevišķa siltuma ražošana.

Grozījums Nr. 65

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 4. punkts

4. Dalībvalstis var noteikt nosacījumus atbrīvošanai no 3. punktā paredzētajiem noteikumiem, ja:

svītrots

a) nav izpildīti VIII pielikuma 1. punktā paredzētie robežvērtību nosacījumi saistībā ar siltumslodzes pieejamību;

b) 3. punkta b) apakšpunkta prasības par iekārtas atrašanās vietu nevar izpildīt tādēļ, ka iekārta ir jānovieto ģeoloģisko uzglabāšanas vietu tuvumā, kuras ir atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, vai

c) izmaksu/ieguvuma analīze liecina, ka izmaksas ir lielākas par ieguvumiem, salīdzinot ar tāda paša daudzuma elektroenerģijas un siltuma piegādes atsevišķā siltumapgādē vai dzesēšanā pilna dzīves cikla izmaksām, ieskaitot infrastruktūras ieguldījumus. Dalībvalstis par šādiem atbrīvojuma nosacījumiem paziņo Komisijai līdz 2014. gada 1. janvārim. Komisija 6 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt šos nosacījumus vai ieteikt grozījumus. Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nepiemēro atbrīvojuma nosacījumus, kamēr Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti iesniegtos vai grozītos nosacījumus.

Grozījums Nr. 66

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 7. punkts

7. Dalībvalstis var noteikt nosacījumus atbrīvošanai no 6. punktā paredzētajiem noteikumiem, ja:

svītrots

a) nav izpildīti VIII pielikuma 1. punktā paredzētie robežvērtību nosacījumi saistībā ar siltumslodzes pieejamību; vai

b) izmaksu/ieguvuma analīze liecina, ka izmaksas ir lielākas par ieguvumiem, salīdzinot ar tāda paša daudzuma elektroenerģijas un siltuma piegādes atsevišķā siltumapgādē vai dzesēšanā pilna dzīves cikla izmaksām, ieskaitot infrastruktūras ieguldījumus. Dalībvalstis par šādiem atbrīvojuma nosacījumiem paziņo Komisijai līdz 2014. gada 1. janvārim. Komisija 6 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt šos nosacījumus vai ieteikt grozījumus. Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nepiemēro atbrīvojuma nosacījumus, kamēr Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti iesniegtos vai grozītos nosacījumus.

Grozījums Nr. 67

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. Dalībvalstis pieņem atļaujas izsniegšanas vai ekvivalentus kritērijus, lai nodrošinātu to, ka rūpnieciskās iekārtas, kuru kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, kurās rodas siltuma pārpalikums un kuras būvē vai būtiski modernizē pēc [direktīvas stāšanās spēkā], uztver un izmanto siltuma pārpalikumu. Dalībvalstis nosaka mehānismus, kā nodrošināt šo iekārtu pieslēgšanu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkliem. Tās var paredzēt, ka šīs iekārtas sedz pieslēguma maksu un izmaksas par centralizētās apkures un dzesēšanas tīklu attīstību, kas nepieciešama, lai siltuma pārpalikumu transportētu līdz patērētājiem. ***Dalībvalstis var noteikt nosacījumus atbrīvošanai no pirmajā daļā paredzētajiem noteikumiem, ja:***
a) nav izpildīti VIII pielikuma 2. punktā paredzētie robežvērtību nosacījumi saistībā ar siltumslodzes pieejamību; vai

Grozījums

8. Dalībvalstis pieņem atļaujas izsniegšanas vai ekvivalentus kritērijus, lai nodrošinātu to, ka rūpnieciskās iekārtas, kuru kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, kurās rodas siltuma pārpalikums un kuras būvē vai būtiski modernizē pēc [direktīvas stāšanās spēkā], uztver un izmanto siltuma pārpalikumu. Dalībvalstis nosaka mehānismus, kā nodrošināt šo iekārtu pieslēgšanu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkliem. Tās var paredzēt, ka šīs iekārtas sedz pieslēguma maksu un izmaksas par centralizētās apkures un dzesēšanas tīklu attīstību, kas nepieciešama, lai siltuma pārpalikumu transportētu līdz patērētājiem.

b) izmaksu/ieguvuma analīze liecina, ka izmaksas ir lielākas par ieguvumiem, salīdzinot ar tāda paša daudzuma siltuma piegādes atsevišķā siltumapgādē vai dzesēšanā pilna dzīves cikla izmaksām, ieskaitot infrastruktūras ieguldījumus. Dalībvalstis par šādiem atbrīvojuma nosacījumiem paziņo Komisijai līdz 2014. gada 1. janvārim. Komisija 6 mēnešu laikā pēc paziņojuma var noraidīt šos nosacījumus vai ieteikt grozījumus. Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nepiemēro atbrīvojuma nosacījumus, kamēr Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti iesniegtos vai grozītos nosacījumus.

Grozījums Nr. 68

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

9. Komisija, pieņemot deleģēto aktu saskaņā ar 18. pantu, līdz 2013. gada 1. janvārim izveido metodiku ieguvumu/izmaksu analīzei, kas minēta **4. punkta c) apakšpunktā, 7. punkta b) apakšpunktā un 8. punkta b) apakšpunktā.**

Grozījums

9. Komisija, pieņemot deleģēto aktu saskaņā ar 18. pantu, līdz 2013. gada 1. janvārim izveido metodiku ieguvumu/izmaksu analīzei, kas minēta **10.a punkta b) un e) apakšpunktā.**

Grozījums Nr. 69

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 10.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

10.a Dalībvalstis var pilnīgi vai daļēji atteikties no 3., 6., 8. punkta prasībām, ja tās garantē, ka alternatīvi pasākumi, lai veicinātu koģenerāciju, piemēram, izmantojot ilgtspējīga finansiālā atbalsta shēmas, ir izstrādāti un tiek garantēti

neatkarīgi no izmaiņām gada budžetā. Dalībvalstis pēc valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānu izveides aprēķina sasniedzamo iespējamo enerģijas ietaupījuma apjomu saskaņā ar 3., 6. un 8. punktu un paziņo to Komisijai. Komisija pārskata šos aprēķinus. Līdzvērtīgi pasākumi nodrošina tik lielu enerģijas ietaupījumu, kāds noteikts šajos aprēķinos.

Dalībvalstis var panākt daļu ietaupījuma, aprēķinot to ar citiem pasākumiem, kas papildina šīs direktīvas punktus, ja attiecīgās dalībvalsts analīzē tiek secināts, ka koģenerācija nav iespējama, jo:

- a) nav izpildīti VIII pielikuma 1. punktā paredzētie robežvērtību nosacījumi saistībā ar siltumslodzes pieejamību;*
- b) izmaksu/ieguvuma analīze saskaņā ar 9. punktu liecina, ka izmaksas ir lielākas par ieguvumiem, salīdzinājumā ar tāda paša daudzuma elektroenerģijas un siltuma piegādes izmaksām atsevišķā siltumapgādē vai dzesēšanā pilnā ekspluatācijas ciklā, ieskaitot ieguldījumus infrastruktūrā;*
- c) prasības, kas 3. punkta b) apakšpunktā noteiktas attiecībā uz iekārtas atrašanās vietu nevar izpildīt tādēļ, ka iekārta ir jānovieto ģeoloģisko uzglabāšanas vietu tuvumā, kuras ir atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK; vai*
- d) iekārta atrodas ģeoloģisko uzglabāšanas vietu tuvumā, kuras ir atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, vai*
- e) izmaksu/ieguvuma analīze saskaņā ar 9. punktu liecina, ka izmaksas neļauj gūt konkurētspējīgus ieņēmumus no ieguldījumiem, ņemot vērā visas izmaksas ekspluatācijas laikā salīdzinājumā ar tāda paša daudzuma elektroenerģijas un siltuma piegādes izmaksām atsevišķā siltumapgādē vai dzesēšanā, ieskaitot ieguldījumus infrastruktūrā;*
- f) augstas efektivitātes gāzes vai ogļu spēkstacijas ir pieļaujamas ekonomisku iemeslu dēļ vai lai nodrošinātu tīkla*

*stabilitāti bez koģenerācijas iekārtām;
g) iekārtās izmanto tehnoloģijas, kas nav
saisītas ar sadedzināšanu.*

*Ne vairāk kā puse no šīm līdzvērtīgiem
pasākumiem drīkst attiekties uz jomu, kas
nav koģenerācija, piemēram, finanšu
stimuliem.*

*Dalībvalstis, kas izvēlas šīs iespējas,
vēlākais līdz 2013. gada 1. janvārim
paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus,
ko tās plāno pieņemt, tostarp noteikumus
un sankcijas, kas minētas 9. pantā,
norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks
panākts vajadzīgais ietaupījuma apjoms.
Komisija 3 mēnešu laikā pēc paziņojuma
var noraidīt šādus pasākumus vai ieteikt
grozījumus, it īpaši gadījumos, kad netiek
nodrošināts ilgtspējīgs finansiāls atbalsts.
Šādos gadījumos attiecīgā dalībvalsts
nepiemēro alternatīvo pieeju, kamēr
Komisija nav skaidri akceptējusi atkārtoti
iesniegto vai grozīto pasākumu projektu.
Komisija pastāvīgi uzrauga ar
alternatīviem pasākumiem sasniegto
progresu dalībvalstīs. Ja ietaupījumi ar
šiem pasākumiem nenodrošina enerģijas
ietaupījumu līdz apjomam, kāds prasīts
1. punktā, Komisija informē dalībvalsti un
sniedz priekšlikumus pasākumu
uzlabošanai. Ja pēc pienācīgas
izvērtēšanas tiek atzīts, ka dalībvalsts
neīsteno šos priekšlikumus vai citus
pasākumus, par kuriem vienojušās
dalībvalstis un Komisija, tā pieņem
lēmumu piemērot 3., 6. un 8. punktā
minētos saistošos pasākumus.*

Grozījums Nr. 70

Direktīvas priekšlikums 12. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*1.a Dalībvalstis nodrošina to, ka
pieprasījuma resursus, piemēram,
pieprasījuma reakcijas pasākumus, var*

ievieš kā daļu no enerģijas pārvaldības sistēmas.

Grozījums Nr. 71

Direktīvas priekšlikums 12. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis nodrošina, lai tiek atcelti pārvades un sadales tarifos iestrādātie pamudinājumi, kas nevajadzīgi palielina sadalītās vai pārvadītās enerģijas apjomu. Šajā ziņā dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 2. punktu un 2009/73/EK 3. panta 2. punktu var uzlikt uzņēmumiem, kas darbojas gāzes un elektroenerģijas nozarē, sabiedrisko pakalpojumu saistības energoefektivitātes ziņā.

Grozījums

4. Dalībvalstis nodrošina, lai tiek atcelti pārvades un sadales tarifos iestrādātie pamudinājumi, kas nevajadzīgi palielina sadalītās vai pārvadītās enerģijas apjomu ***vai kas varētu kavēt pieprasījuma reakcijas pasākumu dalību līdzsvarošanā un papildpakalpojumos.*** Šajā ziņā dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 2. punktu un 2009/73/EK 3. panta 2. punktu var uzlikt uzņēmumiem, kas darbojas gāzes un elektroenerģijas nozarē, sabiedrisko pakalpojumu saistības energoefektivitātes ziņā.

Grozījums Nr. 72

Direktīvas priekšlikums 12. pants – 5. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis nodrošina, lai saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības saglabāšanu, pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikušas kompetentās iestādes, pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori savā teritorijā:

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, lai saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības saglabāšanu, pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikušas kompetentās iestādes ***un kuri atbilst ES līmenī saskaņotiem kritērijiem,*** pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori savā teritorijā:

Grozījums Nr. 73

Direktīvas priekšlikums
12. pants – 5. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis var īpaši veicināt mazo un mikro koģenerācijas iekārtu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieslēgumu tīkla sistēmai.

Grozījums

Dalībvalstis var īpaši veicināt mazo un mikro koģenerācijas iekārtu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieslēgumu tīkla sistēmai. ***Attiecībā uz tām mikrokoģenerācijas iekārtām, kuras iedzīvotāji uzstāda individuāli, attiecīgās iestādes izskata iespēju aizstāt atļauju ar vienkāršotu paziņojumu kompetentajai iestādei, jeb t.s. „uzstādi un informē” procesu.***

Pamatojums

Ierosinātā grozījuma mērķis ir novērst nevajadzīgu administratīvu procesu, kuru piemēro individuāli lietojamās telpās uzstādītām mikrokoģenerācijas iekārtām, lai tādējādi veicinātu šīs tehnoloģijas attīstību.

Grozījums Nr. 74

Direktīvas priekšlikums
12. pants – 5. punkts – 3.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Turklāt dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par pastāvīgiem un ilgtermiņa enerģijas iepirkuma tarifiem attiecībā uz elektroenerģiju, ko ražo mazās un mikrokoģenerācijas iekārtās, vajadzības gadījumā paredzot tarifa pakāpenisku samazināšanu.

Pamatojums

Par realitāti ir kļuvusi decentralizēta elektroenerģijas ražošana, turklāt pat individuālu iedzīvotāju līmenī. Ir jāatvieglo piekļuve tīklu sistēmai elektroenerģijai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, īpaši mazajās un mikrokoģenerācijas iekārtās. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par iepirkuma tarifiem no augstas efektivitātes mikrokoģenerācijas iekārtām. Šādus iepirkuma tarifus laika gaitā varētu plānveidīgi samazināt.

Grozījums Nr. 75

Direktīvas priekšlikums

12. pants – 7.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a Dalībvalstis nodrošina, ka valsts energoregulators stimulē, lai pieprasījuma reakcijas pasākumi nediskriminējošā veidā pastāvētu visā piegādes ķēdē vietējos vai reģionālos enerģētikas un trešās rezerves tirgos, nepieciešamības gadījumā pieprasot, lai valsts regulatori un pārvades sistēmu operatori noteiktu tehniskās specifikācijas dalībai enerģijas un trešās rezerves tirgos, pamatojoties uz tehniskajām prasībām par šo tirgu un pieprasījuma reakcijas spējām.

Konkursos par pieprasījuma reakcijas pasākumu īstenošanu enerģijas un trešās rezerves tirgos ietver saprātīgas specifikācijas par:

- a) dalībai nepieciešamo minimālo uzkrāto kW jaudu;***
- b) sākotnējā novērtējuma metodiku;***
- c) dalībai nepieciešamo minimālo kW daudzumu uz mērījuma vietu (ja tāda ir);***
- d) pieprasījuma reakcijas aktivizēšanas ilgumu;***
- e) pieprasījuma reakcijas aktivizēšanas grafiku;***
- f) paziņošanas laiku par pieprasījuma reakcijas pasākumiem;***
- g) telemetrijas prasībām;***
- h) prasībām attiecībā uz sodiem;***
- i) pieprasījuma reakcijas pasākumu aktivizēšanas biežumu;***
- j) intervāliem starp aktivizēšanām;***
- k) konkursa norises grafiku;***
- l) iespēju iesniegt piedāvājumu par***

pozitīvu vai negatīvu jaudu;

m) pieejamības maksājumiem.

Pieprasījuma reakcijas potenciāls ir pilnībā jāņem vērā, īstenojot dalībvalsts jaudas pietiekamības vai jebkādu citus energoapgādes drošības pasākumus. Īstenojot jaudas atbilstību shēmas, dalībvalstis nodrošina, ka pilnībā tiek ņemts vērā iespējamais ieguldījums pieprasījuma reakcijas pasākumos.

Pamatojums

Without appropriate market participation rules (tender requirements) it is impossible for demand side resources to participate in the markets. This in turn blocks the markets competition from the demand side and blocks new entrants. In markets such as the UK and France, where tender specifications have been adjusted to fit demand side resources, Demand Response is being established now on a commercial level. Adding this article to the Energy Efficiency Directive would therefore be a powerful, one-step measure, toward substantially forwarding the active participation of European consumers in the electricity markets, ensuring that they also are able to benefit financially from Smart Grid rollout.

Grozījums Nr. 76

Direktīvas priekšlikums 12. pants – 7.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.b Dalībvalstis pieņem rīcības plānu pieprasījuma reakcijas jomā, lai veicinātu pieprasījuma reakcijas attīstību saistībā ar turpmākiem rīcības plāniem viedo tīklu ieviešanai. Plānā ir jāiekļauj attiecīgu atļaujošu tehnisku specifikāciju ieviešana apkopotas pieprasījuma reakcijas dalībai enerģētikas un trešās rezerves tirgos. Dalībvalstis līdz 2013. gada 31. decembrim un pēc tam reizi divos gados ziņo Komisijai par veiktajiem pasākumiem šajā punktā noteikto mērķu sasniegšanai.

Pamatojums

Enerģijas tirgi un dalībvalstu infrastruktūras ievērojami atšķiras. Tāpēc tiem būtu jābūt

iespējai pašiem noteikt, kā vislabāk nodrošināt, ka tiek izveidoti pieprasījuma reakcijas pasākumi un kā tās atļauj trešās puses tirgus dalībnieku iesaisti un tirgus konkurenci. Tā tiks nodrošināts, ka tiešajiem patērētājiem tiek dota iespēja gūt labumu no patēriņa laikposmu kontroles, turklāt tādā apjomā, kas ir saprātīgs un lietderīgi attiecīgajā dalībvalstī.

Grozījums Nr. 77

Direktīvas priekšlikums

13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lai sasniegtu augstu tehniskās kompetences, objektivitātes un uzticamības līmeni, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim nodrošina, lai energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenotājiem, tostarp būves elementu uzstādītājiem atbilstoši Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punkta definīcijai, **būtu pieejamas sertifikācijas shēmas vai līdzvērtīgas** kvalifikācijas shēmas.

Grozījums

1. Lai sasniegtu augstu tehniskās kompetences, objektivitātes un uzticamības līmeni, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. janvārim nodrošina, lai energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenotājiem, tostarp būves elementu uzstādītājiem atbilstoši Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punkta definīcijai, **ir nodrošinātas** kvalifikācijas shēmas. **Dalībvalstis pārbauda, vai to izglītības un pārkvalifikācijas sistēmas nodrošina nepieciešamās zināšanas.**

Pamatojums

Dažās dalībvalstīs jau pastāv efektīvas profesionālās izglītības un tālākizglītības sistēmas. Tās garantē, ka pasākumi attiecībā uz energoefektivitātes palielināšanu, enerģijas konsultācijām un enerģijas pakalpojumiem jau tiek īstenoti augsti kvalificētā līmenī. Tādēļ būtu jāprecizē, ka dalībvalstis var balstīt darbības uz jau esošām kvalifikācijas sistēmām / reglamentējošiem noteikumiem.

Grozījums Nr. 78

Direktīvas priekšlikums

13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis 1. punktā minētās **sertifikācijas shēmas vai līdzvērtīgas** kvalifikācijas shēmas padara publiski pieejamas un **sadarbojas savā starpā un ar**

Grozījums

2. Dalībvalstis 1. punktā minētās kvalifikācijas shēmas padara publiski pieejamas un **strādā**, lai veiktu shēmu salīdzināšanu un atzīšanu. **To dara,**

Komisiju, lai veiktu shēmu salīdzināšanu un atzīšanu.

neskarot Direktīvu 2005/36/EK.

Pamatojums

Direktīvā 2005/36/EK ir noteiktas prasības par profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu. Ir jāprecizē, ka diskusijas par kvalifikācijas atzīšanu neskar Direktīvu 2005/36/EK.

Grozījums Nr. 79

Direktīvas priekšlikums 13.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

13.a pants

Informācija un apmācība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par pieejamiem energoefektivitātes mehānismiem un finanšu un tiesisko pamatu ir pārredzama, un to plaši un aktīvi izplata visiem attiecīgiem tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, celtniekiem, arhitektiem, inženieriem, vides auditoriem un ēku elementu uzstādītājiem, kā tas noteikts Direktīvā 2010/31/ES. Tās nodrošina, ka bankas un citas finanšu iestādes ir informētas par līdzdalības iespējām energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu finansēšanā, tostarp veidojot publiskā un privātā sektora partnerību.

2. Dalībvalstis rada atbilstīgus apstākļus un stimulus tirgus dalībniekiem, lai enerģijas patērētājiem nodrošinātu atbilstošu un mērķtiecīgu informāciju un padomus energoefektivitātes jomā.

3. Dalībvalstīs, piedaloties ieinteresētajām pusēm, tostarp vietējām un reģionālajām iestādēm, izstrādā piemērotas informācijas, izpratnes veidošanas un mācību programmas, lai informētu iedzīvotājus par ieguvumiem un praktiskiem labumiem no energoefektivitātes uzlabošanas

pasākumiem.

4. Komisija nodrošina, ka notiek dalībvalstu apmaiņa ar labāko energotaupības praksi, un šī informācija tiek plaši izplatīta.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka dati no viedo skaitītāju sistēmām sniedz detalizētu pamatu šiem padomiem.

6. Dalībvalstis vēlākais gadu pēc šā tiesību akta stāšanās spēkā iesniedz Komisijai plānu par iniciatīvām, ko tās gatavojas pieņemt, un par informācijas pieejamību attiecībā uz pieejamiem energoefektivitātes mehānismiem un finanšu un tiesisko pamatu.

Pamatojums

Informācija un apmācība ir energoefektivitātes svarīgs priekšnosacījums. Dalībvalstīm nevajadzētu būt iespējai izvairīties no atbildības šajā jomā.

Grozījums Nr. 80

Direktīvas priekšlikums

14. pants – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) novēršot reglamentējošos un nereglamentējošos šķēršļus energoefektivitātes līgumu un citu trešo personu finansēšanas pasākumu vai pakalpojumu izmantošanai enerģijas taupīšanai;

Pamatojums

Līgumu slēgšana un citi trešo personu finansēšanas pasākumi ir svarīgs instruments, lai radītu nepieciešamos finanšu resursus. Trešās personas uzņemsies atbildību par nepieciešamajiem ieguldījumiem, tajā skaitā par risku, un daļēji gūs labumu no ietaupījumiem. Ir jānovērš šķēršļi šā novatoriskā finanšu instrumenta izmantošanai.

Grozījums Nr. 81

Direktīvas priekšlikums

14. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ea) pieprasot valsts iestādēm apsvērt iespēju izmantot energoefektivitātes līgumus (EPC), kad tās veic ēku renovāciju;

Grozījums Nr. 82

Direktīvas priekšlikums

14. pants – 1. punkts – eb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

eb) kopā ar Komisiju uzraugot tirgus darbību, lai ņemtu vērā iespējamus tirgus izkropļojumus, kas saistīti ar enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu ienākšanu energopakalpojumu tirgū.

Grozījums Nr. 83

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis izvērtē un īsteno atbilstīgus pasākumus, lai novērstu reglamentējošus un nereglamentējošus energoefektivitātes šķēršļus, jo īpaši saistībā ar:

Dalībvalstu kompetentās iestādes izvērtē un īsteno atbilstīgus pasākumus, lai novērstu reglamentējošus un nereglamentējošus energoefektivitātes šķēršļus, jo īpaši saistībā ar:

Grozījums Nr. 84

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – 1. daļa – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) noteikumiem attiecībā uz uzskaitītām ēkām, kuras oficiāli tiek aizsargātas klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, lai īpašnieki varētu elastīgāk īstenot energoefektivitātes pasākumus šajās ēkās saskaņā ar vispārpieņemtu saglabāšanas praksi, t.i. veikt ēkas ārējo siltumizolāciju (sienas, jumts, logi), ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt līdzsvaru starp kultūras mantojuma saglabāšanu un energoefektivitāti.

Pamatojums

Ēku īpašniekiem jāļauj būt elastīgākiem attiecībā uz lēmumiem savās ēkās īstenot energoefektivitātes pasākumus.

Grozījums Nr. 85

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – 1. daļa – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bb) tādu regulētu cenu atcelšanu, kuras neatspoguļo izmaksas.

Grozījums Nr. 86

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – 1. daļa – bc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bc) tiesību normām, reglamentējošiem noteikumiem un administratīvo praksi attiecībā uz mazas jaudas enerģijas ražošanas iekārtu iegādi un uzstādīšanu, atļauju saņemšanu to darbībai un to savienošanu ar tīklu, lai nodrošinātu, ka mājāsaimniecības netiek kavētas mikrotehnoloģiju izmantošanā enerģijas

ražošanai.

Grozījums Nr. 87

Direktīvas priekšlikums 16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16.a pants

Fondi un finansēšanas mehānismi

1. Neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dalībvalstis var izveidot fondu vai fondus, no kuriem subsidē energoefektivitātes palielināšanas programmu un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenošanu, kā arī veicina energoefektivitātes palielināšanas pasākumu tirgus attīstību. Šādi pasākumi var būt arī enerģijas audīta un enerģijas taupīšanai paredzētu finanšu instrumentu veicināšana. Fondā var iekļaut arī ieņēmumus, ko iegūst emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas izsolēs.

2. Ja no fondiem subsidē energoefektivitātes palielināšanas programmu īstenošanu, piekļuve tiem ir atkarīga no faktiski sasniegtā enerģijas ietaupījuma vai energoefektivitātes uzlabojumiem. Šādus sasniegumus pierāda ar attiecīgiem līdzekļiem, piemēram, energoefektivitātes sertifikātiem ēkām vai enerģijas etiķeti produktiem.

Pamatojums

Finanšu stimuli ir energoefektivitātes veicināšanas svarīgākais instruments. Dalībvalstis vajadzētu mudināt izmantot šo instrumentu. Iespējama valsts atbalsta gadījumā pierādījumi par to jānodrošina nevis dalībvalstīm, bet Konkurences ĢD. Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā gūtie ieņēmumi ir iespējams līdzekļu avots dalībvalstu fondiem.

Grozījums Nr. 88

Direktīvas priekšlikums
17. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija pieņem lēmumu par 1,4 miljardiem samazināt saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 9. pantu noteikto kvotu skaitu, lai saglabātu gan stimulu ieguldījumiem energoefektivitātes pasākumos un zema oglekļa satura tehnoloģijās, gan mērķu līmeni, kurš paredzēts Direktīvā 2003/87/EK.

Pamatojums

Ir jākompensē pieprasījuma pēc ETS kvotām samazinājums, ko izraisīs šīs Direktīvas īstenošana un enerģijas ietaupījuma mērķis 20 % apmērā, lai atjaunotu cenu mehānismu līmeni, kas paredzēts ietekmes novērtējumā, balsoties uz kuru tika panākta vienošanās par Direktīvu 2003/87/EK, un lai saglabātu stimulus investēt energoefektivitātes pasākumos un zemas oglekļa dioksīda emisijas tehnoloģijās attiecībā uz iekārtām, kas ir reglamentētas ETS direktīvā.

Grozījums Nr. 89

Direktīvas priekšlikums
19. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Līdz katra gada 30. aprīlim dalībvalstis ziņo par virzību uz valsts energoefektivitātes mērķi saskaņā ar XIV pielikuma 1. daļu.

1. Līdz katra gada 30. aprīlim dalībvalstis ziņo par virzību uz valsts energoefektivitātes mērķi saskaņā ar XIV pielikuma 1. daļu. ***Reizi divos gados valstu ziņojumiem pievieno papildu informāciju saskaņā ar XIV pielikuma 2. punktu.***

Grozījums Nr. 90

Direktīvas priekšlikums
19. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Līdz **2014. gada 30. aprīlim** un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis iesniedz **papildu ziņojumus ar informāciju par valsts energoefektivitātes politiku, rīcības plāniem, programmām un pasākumiem, kas īstenoti vai plānoti valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai palielinātu energoefektivitāti ar mērķi sasniegt 3. panta 1. punktā minēto valsts energoefektivitātes mērķi. Ziņojumiem ir jāpievieno atjauninātas aplēses par gaidāmo kopējo primārās enerģijas patēriņu 2020. gadā, kā arī aplēses par primārās enerģijas patēriņa līmeni XVI pielikuma 1. daļā minētajos sektoros.**

Grozījums Nr. 91

Direktīvas priekšlikums

19. pants – 2. punkts - 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums Nr. 92

Direktīvas priekšlikums

19. pants – 2. punkts – 1.b daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. **Vēlākais līdz 2013. gada 31. decembrim** un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis iesniedz **Komisijai** valsts energoefektivitātes **plānus, kuros minēts, kā dalībvalstis gatavojas sasniegt 3. panta 1. punktā minētos valsts energoefektivitātes mērķus. Šajos plānos iekļauj pasākumus, kas īstenoti vai plānoti valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai palielinātu energoefektivitāti.**

Grozījums

Nosakot valsts energoefektivitātes plānus, dalībvalstis ņem vērā izmaksu ziņā lietderīgus energoefektivitātes pasākumus un oglekļa emisijas pārvirzes risku.

Grozījums

Nosakot valsts energoefektivitātes rīcības plānus, dalībvalstis nodrošina, ka valsts līmenī tiek veicināta sistēmas pieeja, piemēram, attiecībā uz apgaismojumu, lai sekmētu papildu enerģijas taupīšanu, kas nav iespējama viena produkta pieejas gadījumā.

Grozījums Nr. 93

Direktīvas priekšlikums 19. pants – 2. punkts – 1.c daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm nevajadzētu noteikt mērķus nozarēm, kuras ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisijas pārvirzes riskam, kā noteikts Komisijas Lēmumā 2010/2/ES. Ja tās tomēr nolemj šādi rīkoties, dalībvalstis nosaka iespējamus nozaru mērķus ražošanas procesiem šajās nozarēs, kuri attiecas uz enerģijas izmantošanu vienai produkcijas vienībai, lai nekavētu rūpniecības izaugsmi.

Grozījums Nr. 94

Direktīvas priekšlikums 19. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Komisija izvērtē gada ziņojumus un papildu **ziņojumus** un novērtē apmēru, kādā dalībvalstis ir virzījušās uz 3. panta 1. punktā noteiktajiem valsts energoefektivitātes mērķiem un šīs direktīvas īstenošanu. Komisija savu novērtējumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Pamatojoties uz ziņojumu novērtējumu, Komisija var izdot ieteikumus dalībvalstīm.

4. Komisija izvērtē gada ziņojumus un papildu **informāciju** un novērtē apmēru, kādā dalībvalstis ir virzījušās uz 3. panta 1. punktā noteiktajiem valsts energoefektivitātes mērķiem un šīs direktīvas īstenošanu. Komisija savu novērtējumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Pamatojoties uz ziņojumu novērtējumu, Komisija var izdot ieteikumus dalībvalstīm **vai ieteikt to piemērojamo instrumentu grozījumus. Ja novērtējums rāda, ka dalībvalsts nespēs sasniegt valsts energoefektivitātes mērķi, tā pēc Komisijas pieprasījuma pārskata šā panta 2. punktā minēto valsts energoefektivitātes plānu.**

Grozījums Nr. 95

Direktīvas priekšlikums
19. pants – 5. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija uzrauga arī šīs direktīvas īstenošanas ietekmi uz Direktīvu 2003/87/EK, Direktīvu 2009/28/EK, kā arī Direktīvu 2010/31/EK.

Grozījums

Komisija uzrauga arī šīs direktīvas īstenošanas ietekmi uz Direktīvu 2003/87/EK, Direktīvu 2009/28/EK, kā arī Direktīvu 2010/31/EK. ***Vēlākais līdz 2013. gada 30. jūnijam Eiropas Komisija iesniedz priekšlikumu par Lēmuma par kopīgiem centieniem pielāgošanu (Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 406/2009/EK).***

Komisija rūpīgi uzrauga šīs direktīvas īstenošanas ietekmi uz Direktīvu 2003/87/EK. Pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija nekavējoties iesniedz ziņojumu Parlamentam un Padomei. Šajā ziņojumā cita starpā pārbauda, kāda ir ietekme uz stimuliem ieguldījumiem zemas oglekļa emisijas tehnoloģijās un uz oglekļa emisiju pārvirzes risku. Pirms trešā posma uzsākšanas Komisija groza Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 4. punktā minēto regulu, lai ieturētu ievērojamu kvotu apjomu.

Grozījums Nr. 96

Direktīvas priekšlikums
19. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz 3. panta 2. punktā minēto novērtējumu, kam attiecīgā gadījumā seko tiesību akta priekšlikums, kurā noteikti valstu obligātie mērķi.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 97

**Direktīvas priekšlikums
22.a pants (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

22.a pants

Grozījumi Direktīvā 2003/87/EK

Direktīvas 2003/87/EK 9. pantā aiz otrās daļas pievieno šādu daļu:

„No 2014. gada lineārā samazinājuma koeficients ir 2,25 %.”

Pamatojums

ETS maksimālā apjoma lineārais koeficients būtu jākoriģē atbilstoši energoefektivitātes pasākumiem un ES mērķiem klimata jomā, proti, līdz 2050. gadam vismaz par 80 % samazināt iekšzemes siltumnīcefekta gāzu emisiju. Lineārais samazinājuma koeficients 2,25 % apmērā pamatojas uz emisijas daļām nozarēs, uz kurām ETS attiecas 2050. gadā, kā izklāstīts Komisijas sagatavotajā Klimata ceļvedī 2050. gadam.

Grozījums Nr. 98

**Direktīvas priekšlikums
-1. pielikums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-1. pielikums

**Valsts energoefektivitātes mērķu
aprēķināšanas metodika**

Nosakot valsts energoefektivitātes mērķus, dalībvalstis ievēro turpmāk minēto metodiku. Pamats prognozēm par primārās enerģijas patēriņu 2020. gadā ir 2007. gada PRIMES modelis.

Metodika

Ietaupījums — 20 % no 2007. gada PRIMES modeļī noteiktā pamata patēriņa 2020. gadā, kas izteikts Mtoe.

Var piemērot šādus korekcijas koeficientus: samazināšanas mērķi absolūtā izteiksmē, salīdzinot ar 2007. gada primārās enerģijas patēriņu:

- nepārsniedz 8 % to deviņu ES valstu grupā, kurās ir zemākie mājsaimniecību reālie ienākumi uz vienu iedzīvotāju (L9);

- nepārsniedz 12 % to 15 valstu grupā, kuras ir atbilstīgas saskaņā ar Kohēzijas fondu (C15);

- nepārsniedz 20 % nevienai valstij;

- nav mazāks par 12 % jebkurai valstij, kura nav tiesīga saņemt Kohēzijas fonda līdzekļus (ES-27 mīnus C15);

- ir vismaz 5 % jebkurai valstij, kura ir tiesīga saņemt Kohēzijas fonda līdzekļus (C15);

- absolūtais enerģijas patēriņa pieaugums nav vairāk kā 5 %.

Rezultātā iegūst šādus mērķus:

Beļģija

50,2

42,7

Bulgārija

19,3

17,8

Čehija

43,6

40,1

Dānija

20,2

16,2

Vācija

314,9

251,9

Igaunija

5,9

5,4

Īrija

15,8

14,2

Grieķija

32,6

28,8

Spānija

138,9

130,7

Francija

254,8

221,1

Itālija

173,3

152,5

Kipra

2,7

2,4

Latvija

4,7

4,9

Lietuva

7,8

7,8

Luksemburga

4,6

4,0

Ungārija

24,7

23,7

Malta

0,9

0,8

Nīderlande

70,3

60,6

Austrija

32,0

28,2

Polija

93,1

87,9

Portugāle

23,8

24,0

Rumānija

37,5

39,4

Slovēnija

7,0

7,0

Slovākija

16,8

16,3

Somija

36,2

29,9

Zviedrija

48,1

44,6

Apvienotā Karaliste

212,2

170,82

ES-27

1691,9

1470,5

Grozījums Nr. 99

Direktīvas priekšlikums III pielikums – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) ja uz produktu attiecas deleģētie akti,
kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu

Grozījums

a) ja uz produktu attiecas deleģētie akti,
kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu

2010/30/ES, vai Komisijas direktīva, ar kuru īsteno Direktīvu 92/75/EEK, iegādājas vienīgi produktus, kuri atbilst augstākās energoefektivitātes klases kritērijiem, vienlaikus ņemot vērā izmaksu efektivitāti, ekonomisko izdevīgumu un tehnisko piemērotību, kā arī pietiekamu konkurenci;

2010/30/ES, vai Komisijas direktīva, ar kuru īsteno Direktīvu 92/75/EEK, iegādājas vienīgi produktus, kuri atbilst augstākās energoefektivitātes klases kritērijiem, vienlaikus ņemot vērā izmaksu efektivitāti, **ietekmi uz veselību**, ekonomisko izdevīgumu un tehnisko piemērotību, kā arī pietiekamu konkurenci;

Pamatojums

Lemjot par iegādi, būtu jāņem vērā arī rūpes par veselību, lai veicinātu, piemēram, tādu produktu iegādi, kuri nesatur cilvēka veselībai kaitīgas vielas.

Grozījums Nr. 100

Direktīvas priekšlikums III pielikums – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

e) savos konkursos par pakalpojumu līgumiem pieprasa, lai pakalpojuma sniedzēji, nodrošinot attiecīgo pakalpojumu, izmantotu vienīgi produktus, kas atbilst a) līdz d) apakšpunktā minētajām prasībām;

Grozījums

e) konkursos par pakalpojumu līgumiem pieprasa, lai pakalpojuma sniedzēji, nodrošinot attiecīgo pakalpojumu, izmantotu vienīgi produktus, kas atbilst a) līdz d) apakšpunktā minētajām prasībām. ***Rīkojot konkursu par pakalpojumu līgumiem, publiskās struktūras izvērtē iespēju slēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kā norādīts 14. panta b) apakšpunktā.***

Grozījums Nr. 101

Direktīvas priekšlikums V pielikums – 2. daļa – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Atbildīgās puses var izmantot vienu vai vairākas no turpmākajām metodēm, lai aprēķinātu enerģijas ietaupījumu **6. panta 2. punkta nolūkā**:

Grozījums

Atbildīgās puses var izmantot vienu vai vairākas no turpmākajām metodēm, lai aprēķinātu enerģijas ietaupījumu:

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 102

Direktīvas priekšlikums

VI pielikums – 2. daļa – 2.2. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis arī nodrošina, ka ikviena gāzes un elektrības rēķina priekšpusē ir norādīti kopsavilkuma dati, kuros iekļauta šāda informācija:

- a) precīzs tarifa nosaukums;***
- b) izmantotās enerģijas daudzums;***
- c) gāzes un/vai elektroenerģijas cena par kWh un kā tā mainās atkarībā no diennakts stundas;***
- d) kā cena ir aprēķināta;***
- e) jebkādas klientam piešķirtās atlaides un termiņš, kad tās beidzas;***
- f) visas maksas, kuras klientam būs jāsedz, ja tas mainīs piegādātāju.***

Pamatojums

Patērētājiem jāspēj saprast rēķini par enerģiju, lai viņi mainītu savu enerģijas patēriņu. Sadarbībā ar patērētāju grupām Komisija ir izstrādājusi enerģijas rēķina paraugu, kurā ietverti iepriekš izklāstītie kopsavilkuma dati. Tas ļautu patērētājiem viegli saprast rēķinus.

Grozījums Nr. 103

Direktīvas priekšlikums

VII pielikums – 3. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) jaunās dzīvojamās zonas vai jaunās

b) jaunās dzīvojamās ***vai pakalpojumu***

rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, atrodas vietās, kur maksimālo daudzumu viņu siltuma pieprasījuma apmierinās pieejamais siltuma pārpalikums, kā ir norādīts valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānos. Lai nodrošinātu optimālo saderību starp siltuma un dzesēšanas pieprasījumu un piedāvājumu, teritoriālie plāni sekmē vairāku rūpniecības iekārtu izvietošānu vienā vietā;

sniegšanas zonas, jaunas sabiedriskas vai pakalpojumu sniegšanai paredzētas ēkas vai jaunās rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, atrodas vietās, kur maksimālo daudzumu viņu siltuma pieprasījuma apmierinās pieejamais siltuma pārpalikums, kā ir norādīts valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānos. Lai nodrošinātu optimālo saderību starp siltuma un dzesēšanas pieprasījumu un piedāvājumu, teritoriālie plāni sekmē vairāku rūpniecības iekārtu izvietošānu vienā vietā;

Grozījums Nr. 104

Direktīvas priekšlikums VII pielikums – 3. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) dzīvojamās zonas un rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam.

Grozījums

d) dzīvojamās **vai pakalpojumu sniegšanas zonas, sabiedriskas vai pakalpojumu sniegšanai paredzētas ēkas** un rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam.

Grozījums Nr. 105

Direktīvas priekšlikums XI pielikums – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tīkla regulēšana un tarifi **ļauj** tīkla **operatoriem piedāvāt** sistēmas pakalpojumus un sistēmas tarifus pieprasījuma reakcijas pasākumiem, pieprasījuma pārvaldībai un decentralizētai ražošanai organizētos elektroenerģijas tirgos, **jo īpaši**:

Grozījums

2. Tīkla regulēšana un tarifi **rosina** tīkla **operatorus veicināt** sistēmas pakalpojumus un sistēmas tarifus pieprasījuma reakcijas pasākumiem, pieprasījuma pārvaldībai un decentralizētai ražošanai organizētos elektroenerģijas tirgos, **ņemot vērā izmaksu efektivitātes ietekmi uz dažāda veida mērķa klientiem (iedzīvotāji, tirdzniecības un rūpniecības nozare).**

Sistēmas pakalpojumi ir:

Grozījums Nr. 106

**Direktīvas priekšlikums
XI pielikums – 2. punkts – 2. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Šī noteikuma izpratnē termins „organizēti elektroenerģijas tirgi” ietver ārpusbiržas tirgus un elektroenerģijas biržu enerģijas, jaudas, balansēšanas un palīgpakalpojumu tirdzniecībai visos laika periodos, tostarp nākotnes, nākamās dienas un diennakts tirgos.

Grozījums

Iespējas reaģēt uz pieprasījumu būtu pilnībā jāņem vērā, īstenojot reģionālo tīklu kapacitātes atbilstības vai citus ar energoapgādes drošību saistītus pasākumus. Šī noteikuma izpratnē termins „organizēti elektroenerģijas tirgi” ietver ārpusbiržas tirgus un elektroenerģijas biržu enerģijas, jaudas, balansēšanas un palīgpakalpojumu tirdzniecībai visos laika periodos, tostarp nākotnes, nākamās dienas un diennakts tirgos.

Pamatojums

Šī sadaļa ir jāstiprina, ņemot vērā to, cik svarīga ir reaģēšana uz pieprasījumu. Līdztekus jāveic arī izmaksu efektivitātes novērtējums, lai nodrošinātu, ka tas, ka tiek atvieglota reaģēšana uz pieprasījumu, negatīvi neietekmētu nevienu mērķauditorijas veidu. Turklāt ir īpaši jāuzsver rūpniecības noliktavas.

Grozījums Nr. 107

**Direktīvas priekšlikums
XI pielikums – 3. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

3. Jānodrošina tīkla tarifi, kas ļauj noteikt dinamiskas cenas tiešā patērētāja pieprasījuma reakcijas pasākumiem, ieskaitot:

Grozījums

3. ***Būtu*** jānodrošina tīkla tarifi, kas ļauj noteikt dinamiskas cenas tiešā patērētāja pieprasījuma reakcijas pasākumiem, ieskaitot:

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem

pasākumiem.

Grozījums Nr. 108

Direktīvas priekšlikums XIII pielikums – -1. ievilkums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Energoaudita saturs un metodika.

Grozījums Nr. 109

Direktīvas priekšlikums XIV pielikums – 2. daļa – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Papildu **ziņojumu** vispārējā struktūra

Papildu **informācijas** vispārējā struktūra

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 110

Direktīvas priekšlikums XIV pielikums – 2. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

19. 2. DAĻA. **punktā minētie ziņojumi** nodrošina satvaru valsts energoefektivitātes stratēģiju izstrādei.

Direktīvas 19. panta 1. punktā minētā papildu informācija nodrošina satvaru valsts energoefektivitātes stratēģiju izstrādei.

[Šis grozījums attiecas uz visu XIV pielikuma 2. daļu. Ja to pieņems, būs jāveic nepieciešamās izmaiņas visā XIV pielikuma 2. daļā].

Pamatojums

Direktīvā paredzētā vispārējā pieeja ir jāmaina. Komisija nenoteica saistošus mērķus, bet tā vietā ierosināja daudzus saistošus pasākumus, kas samazina dalībvalstu elastību, turklāt nenodrošinot, ka kopējais 20 % mērķis tiks sasniegts. Tādēļ tas tiek labots, lai varētu sasniegt mērķi, vienlaikus dodot dalībvalstīm brīvību izvēlēties no vairākiem nesaistošiem pasākumiem.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Energoefektivitāte, Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK atcelšana	
Atsauces	COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD)	
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 7.7.2011	
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 7.7.2011	
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Peter Liese 27.7.2011	
Izskatīšana komitejā	26.10.2011	22.11.2011
Pieņemšanas datums	20.12.2011	
Galīgais balsojums	+: 52 –: 3 0: 0	
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Chris Davies, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Jo Leinen, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Kārlis Šadurskis, Christel Schaldemose, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Sabine Wils, Andrea Zannoni	
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	João Ferreira, Matthias Groote, Jutta Haug, Alojz Peterle, Rovana Plumb, Michail Tremopoulos, Peter van Dalen	
Aizstājēji (187. 2. DAĻA. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Phil Prendergast, Joanna Katarzyna Skrzydlewska	

21.12.2011

SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK
(COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Edite Estrela*

ĪSS PAMATOJUMS

Energoefektivitāte ir viens no galvenajiem stratēģijā “Eiropa 2020” izsludinātās pamatiniciatīvas “Resursu ziņā efektīva Eiropa” aspektiem. Kā norādīts Komisijas paziņojumā „Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā”, energoefektivitāte ir viens no ekonomikas ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni aspektiem, kas gan īstermiņā, gan vidējā termiņā var radīt jaunas darba vietas, stiprinot izglītību, apmācību un programmas, lai veicinātu jaunu tehnoloģiju pieņemamību, pētniecību un izstrādi un uzņēmējdarbību.

Šajā direktīvas priekšlikumā ir uzsvērts, ka pāreja uz energoefektīvāku ekonomiku uzlabos arī rūpniecības konkurētspēju Savienībā, veicinot ekonomikas izaugsmi un radot augstas kvalitātes darbavietas vairākos ar energoefektivitāti saistītos sektoros. Lai novērstu energoefektivitātei traucējošus nenormatīvus šķēršļus, tiek ierosināti arī tādi pasākumi kā izglītības, apmācību, specifiskas informācijas un tehniskās palīdzības nodrošināšana energoefektivitātes jautājumos. Atzinuma sagatavotāja uzskata, ka šis direktīvas priekšlikums var būt iespēja uzsvērt to, cik svarīgi energoefektivitātes mērķu sasniegšanā ir nodrošināt sievietēm piekļuvi specializētai apmācībai un radīt sievietēm iespēju tikt nodarbinātām šajās jaunajās darba vietās, kas tiks radītas ar energoefektivitāti saistītās nozarēs.

Vēl viens aspekts, kas tiks uzsvērts ar šo atzinumu, ir tāds, ka dalībvalstīm, lai sasniegtu izvirzītos energoefektivitātes mērķus, šajos pasākumos būtu jāveicina arī sociāls mērķis, iekļaujot pasākumus, kas jāveic māsaimniecībās, kuras skar energonabadzība, vai sociālajās mājās. Ir jāparedz īpaši pasākumi un stimuli mazāk aizsargātām sociālām grupām, lai palīdzētu šīm māsaimniecībām uzlabot savu mājokļu energoefektivitāti un samazinātu tām izdevumus par patērēto enerģiju. Šie

pasākumi ir jāizstrādā tā, lai tajos tiktu ņemts vērā arī dzimumu līdztiesības aspekts.

GROZĪJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums 3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) Komisija 2010. gadā pieņēma stratēģiju par vienlīdzības veicināšanu starp sievietēm un vīriešiem Eiropā, un tās mērķis ir īpaši ir labāk izmantot sieviešu potenciālu, tādējādi dodot ieguldījumu ES vispārējo ekonomisko un sociālo mērķu sasniegšanā. Sieviešu nepietiekamo pārstāvniecību enerģētikas nozarē un dzimumiem specifisku pieeju un prasību trūkumu var novērot gan valstu, gan Eiropas, gan globālā līmenī; šā iemesla dēļ un arī lai īstenotu ES dzimumu līdztiesības stratēģiju valsts līmenī, dalībvalstīm minētā stratēģija jāintegrē tādā veidā, ka tās pārskatītu visas citas politikas attiecībā pret to ietekmi uz sievietēm un vīriešiem, tostarp pētniecības enerģētikā jomu un enerģijas ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa jomu, cieši sadarbojoties ar enerģētikai radniecīgām nozarēm, iestādēm, organizācijām un lēmējiem.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums 16. apsvērums

(16) Vairākas pašvaldības un citas publiskās struktūras dalībvalstīs jau ir ieviesušas integrētas pieejas enerģijas taupīšanai un energoapgādei, piemēram, īstenojot ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus, piemēram, tos, kas izstrādāti saskaņā ar Pilsētas mēru pakta iniciatīvu, un integrētas pilsētplānošanas pieejas, kas ir plašākas par atsevišķiem pasākumiem ēkās un transporta veidos. Dalībvalstīm **ir** jārosina pašvaldības un citas publiskās struktūras pieņemt integrētus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus ar skaidriem mērķiem, iesaistīt iedzīvotājus to izstrādē un īstenošanā un atbilstīgi informēt viņus par to saturu un virzību mērķu sasniegšanā. Šādi plāni var nodrošināt būtiskus enerģijas ietaupījumus, jo īpaši, ja tos īsteno ar energovadības sistēmām, kas ļauj attiecīgajām publiskajām struktūrām labāk pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Ir jāveicina pieredzes apmaiņa starp lielpilsētām, pilsētām un citām publiskajām struktūrām, īpaši attiecībā uz novatoriskiem risinājumiem.

(16) Vairākas pašvaldības un citas publiskās struktūras dalībvalstīs jau ir ieviesušas integrētas pieejas enerģijas taupīšanai un energoapgādei, piemēram, īstenojot ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus, piemēram, tos, kas izstrādāti saskaņā ar Pilsētas mēru pakta iniciatīvu, un integrētas pilsētplānošanas pieejas, kas ir plašākas par atsevišķiem pasākumiem ēkās un transporta veidos, **lai projektētu „pilsētas un reģionus ar zemu enerģijas patēriņu”**. Šajā „pilsētu un reģionu ar zemu enerģijas patēriņu” jēdzienā **ar enerģiju saistītie jautājumi tiek uzskatīti par pilsētu un reģionu attīstības būtisku sastāvdaļu, kas iekļauta vietējos demokrātiskajos un vadības procesos. Lai varētu izstrādāt konkrētām vietām piemērotus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus**, dalībvalstīm būtu jārosina **vietējās iestādes definēt šādas vietējās attīstības stratēģijas, kas pamatotas uz dialogu ar vietējo sabiedrību, komerciālajām un sociālajām ieinteresētajām personām, tostarp sociālajiem partneriem**. Dalībvalstīm būtu jārosina pašvaldības un citas publiskās struktūras pieņemt integrētus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus ar skaidriem mērķiem, **kuros iekļauti arī īpaši pasākumi mazāk aizsargāto sociālo grupu energonabadzības novēršanai un to energoefektivitātes veicināšanai, ņemot vērā arī dzimumu līdztiesības aspektu**, iesaistīt **vietējās ieinteresētās personas, tostarp sociālos partnerus, un** iedzīvotājus to izstrādē un īstenošanā, **nodrošināt izglītības un apmācības programmas darbiniekiem un uzņēmējiem, lai viņiem palīdzētu attīstīt vajadzīgās prasmes, un** atbilstīgi informēt viņus **un iedzīvotājus** par to saturu un virzību mērķu sasniegšanā. Šādi plāni var nodrošināt būtiskus enerģijas ietaupījumus, jo īpaši, ja tos īsteno ar energovadības sistēmām, kas ļauj

attiecīgajām publiskajām struktūrām labāk pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Ir jāveicina pieredzes apmaiņa starp lielpilsētām, pilsētām un citām publiskajām struktūrām, **kā arī ar un starp sociālajiem partneriem**, īpaši attiecībā uz novatoriskiem risinājumiem.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums 16.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16a) Lielākos enerģijas ietaupījumus mājsaimniecībās nodrošina sievietes. Ir svarīgi veicināt sieviešu atbildību un veikt apmācību un sagatavot tehniskos un vides enerģētikas ekspertus, kuri var sekot privāto ēku apsaimniekošanas energoefektivitātei un kontrolēt to.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums 18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(18) Novērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest “baltās apliecības” shēmu liecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījumi koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Mērķi vismaz šajā posmā labāk var panākt, izmantojot valsts energoefektivitātes ietaupījuma pienākuma shēmas vai citus alternatīvus pasākumus, ar ko var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. Tomēr Komisijai ar deleģētu aktu ir jānosaka nosacījumi, saskaņā ar kuriem dalībvalsts nākotnē varētu atzīt enerģijas ietaupījumu, kas panākts citā dalībvalstī. Šāda vēriena shēmas ir atbilstīgi veidot

(18) Novērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest “baltās apliecības” shēmu liecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījumi koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Mērķi vismaz šajā posmā labāk var panākt, izmantojot valsts energoefektivitātes ietaupījuma pienākuma shēmas vai citus alternatīvus pasākumus, ar ko var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. Tomēr Komisijai ar deleģētu aktu ir jānosaka nosacījumi, saskaņā ar kuriem dalībvalsts nākotnē varētu atzīt enerģijas ietaupījumu, kas panākts citā dalībvalstī. Šāda vēriena shēmas ir atbilstīgi veidot

kopējā sistēmā Savienības līmenī, nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas sektora īpašo kontekstu un tiešo patērētāju ieradumus. Kopējai sistēmai ir jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem tiešajiem patērētājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādot savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Kopējai sistēmai ir jāļauj dalībvalstīm iekļaut savās valsts shēmās prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši lai nodrošinātu to, ka **ne aizsargājamiem klientiem** ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. Tāpat jāļauj dalībvalstīm atbrīvot no energoefektivitātes pienākuma mazus uzņēmumus. Komisijas paziņojumā „Mazās uzņēmējdarbības akts” ir noteikti principi, kas dalībvalstīm jāievēro, ja tās pieņem lēmumu neizmantot minēto iespēju.

kopējā sistēmā Savienības līmenī, nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas sektora īpašo kontekstu un tiešo patērētāju ieradumus. Kopējai sistēmai ir jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem tiešajiem patērētājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādot savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Kopējai sistēmai ir jāļauj dalībvalstīm iekļaut savās valsts shēmās prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši **paredzot konkrētus pasākumus un stimulus**, lai nodrošinātu to, ka **mazāk aizsargātām sociālām grupām, piemēram, vecāka gadagājuma sievietēm un vīriešiem, invalīdiem, vientuļajiem vecākiem un māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem** ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem **un ka tiek mazināta energoefektivitātes pasākumu izmaksu ietekme uz tiešo lietotāju rēķiniem par enerģiju**. Tāpat jāļauj dalībvalstīm atbrīvot no energoefektivitātes pienākuma mazus uzņēmumus. Komisijas paziņojumā „Mazās uzņēmējdarbības akts” ir noteikti principi, kas dalībvalstīm jāievēro, ja tās pieņem lēmumu neizmantot minēto iespēju.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums 30. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(30) Ir jābūt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu šīs direktīvas īstenošanu, piemēram, attiecībā

Grozījums

(30) Ir jābūt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu šīs direktīvas īstenošanu, **vienlaikus**

uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenošanai.

nodrošinot abu dzimumu profesionāļu — gan sieviešu, gan vīriešu — vienādu līdzdalību, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes palielināšanas pasākumu īstenošanai.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums 30.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(30a) Šodienas bērni ir rītdienas strādnieki, inženieri, arhitekti, uzņēmēji un enerģijas lietotāji. Viņu turpmāk pieņemtie lēmumi ietekmēs veidu, kā sabiedrība nākotnē ražos un izmantos enerģiju. Tādēļ ļoti svarīgi ir izglītēt par enerģētikas jautājumiem, lai nākamajām paaudzēm varētu dot zināšanas par to, kā veicināt energotaupību ar atbilstīgu dzīvesveidu un personisko uzvedību.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums 33.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(33a) Būtu jāpiešķir atbilstīgi līdzekļi, lai atbalstītu īpašas izglītības, apmācības un informācijas programmas, kurās ņemts vērā arī dzimumu līdztiesības aspekts. Dalībvalstis būtu jāmudina pielāgot savus profesionālās izglītības un apmācības plānus, lai tiktu ņemtas vērā vajadzības pēc jaunām kvalifikācijām, vienlaikus nodrošinot sievietēm un vīriešiem vienlīdzīgu piekļuvi šīm apmācības

shēmām un līdzdalību tajās, kā arī īpašus norādījumus un informāciju.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu tiktu renovēti 3 % publisko struktūru īpašumā esošo ēku kopējās platības un tādējādi izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras attiecīgās dalībvalstis ir noteikušas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu. 3 % proporciju aprēķina no attiecīgās dalībvalsts publisko struktūru īpašumā esošo ēku, ***kam kopējā lietderīgā platība ir virs 250 m²***, kopējās platības, kura katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

Grozījums

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu tiktu renovēti 3 % publisko struktūru īpašumā esošo ēku kopējās platības un tādējādi izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras attiecīgās dalībvalstis ir noteikušas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu. Minēto 3 % proporciju aprēķina no attiecīgās dalībvalsts publisko struktūru īpašumā esošo ēku, ***tostarp sociālo mājokļu***, kopējās platības, kura katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Piedalīšanās procesi, lai uzlabotu energoefektivitāti ir jāplāno tā, lai ikviens varētu piedalīties enerģijas patēriņa veida maiņā. Sievietēm it īpaši jābūt integrētām šajos procesos, jo viņas ir galvenās privāto lēmumu pieņēmējas un efektīvas enerģijas izmantotājas privātajās māsaimniecībās, un caur mijiedarbību ģimenē viņas veido pamatu tam, lai citi ģimenes locekļi enerģiju izmantotu

saprātīgi un ilgtspējīgi.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 4. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) pieņemt energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas ietaupījumu mērķi, lai nepārtraukti uzlabotu struktūras energoefektivitāti;

Grozījums

a) pieņemt **integrētu un ilgtspējīgu** energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas ietaupījumu mērķi **un īpaši pasākumi energonabadzības novēršanai**, lai nepārtraukti uzlabotu struktūras **enerģijas ietaupījumus un** energoefektivitāti;

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Dalībvalstis taupības pienākumos iekļauj prasības ar sociālu mērķi, tostarp pieprasot, lai pasākumi tiktu īstenoti mājstarpniecībā, kuras skar energonabadzība, vai sociālajās mājās, ņemot vērā mazāk aizsargāto sociālo grupu vajadzības un atbilstīgi stimulējot to mājokļu energoefektivitātes uzlabošanu.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 5. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) iekļaut prasības ar sociālu mērķi to noteiktajiem ietaupījumu pienākumiem, tostarp pieprasot, lai pasākumi tiktu

Grozījums

svītrots

īstenoti mājsaimniecībās, kuras skar enerģētiskā nabadzība, vai sociālajās mājās;

Grozījums Nr. 13

**Direktīvas priekšlikums
6. pants – 5.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Dalībvalstis ir aicinātas iekļaut sieviešu prasmes „ilgtspējīgas mājsaimniekošanas” jomā. Viņas spēj izglītēt un sniegt padomu uz vietas. Izglītošana nozīmētu, piemēram, plānotu iepirkšanos, lai izvairītos no nevajadzīga daudzuma preču iegādes, saprātīgu pārtikas izmantošanu, lai izvairītos no pārtikas atkritumiem, uzmanības pievēršanu energoefektivitātes klasēm, kad tiek iegādātas jaunas mājsaimniecības iekārtas, pareizu apkuri un ventilāciju un enerģijas patēriņa ziņā apzinīgu mājsaimniecības iekārtu izmantošanu.

Grozījums Nr. 14

**Direktīvas priekšlikums
6. pants – 7.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a Dalībvalstis, cita starpā pienācīgi finansējot apmācības programmas, veicina to, lai tiesības uz informāciju un konsultācijām nepārprotami tiktu paplašinātas, ietverot ar energoefektivitāti saistītos jautājumus.

Grozījums Nr. 15

**Direktīvas priekšlikums
6. pants – 10.a punkts (jauns)**

10.a Komisija, cita starpā sociālo partneru apmācības programmās iekļaujot energoefektivitātei veltītu nodaļu un pienācīgi finansējot šīs programmas, veicina to, ka Eiropas sociālā dialoga dalībnieki (Eiropas uzņēmumu padomes, Eiropas nozaru sociālā dialoga komitejas, Eiropas uzņēmumu padomes nodarbinātības un kompetences jautājumos) paplašina savu darbības jomu, ietverot arī energoefektivitāti.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šie pasākumi šķēršļu novēršanai var ietvert pamudinājumu sniegšanu, normatīvo noteikumu atcelšanu vai grozīšanu, vai pamatnostādņu pieņemšanu un skaidrojošus paziņojumus. Šos pasākumus var kombinēt ar izglītības, mācību, specifiskas informācijas un tehniskās palīdzības nodrošināšanu energoefektivitātes jautājumos.

Grozījums

Šie pasākumi šķēršļu novēršanai var ietvert pamudinājumu sniegšanu, normatīvo noteikumu atcelšanu vai grozīšanu, vai pamatnostādņu pieņemšanu un skaidrojošus paziņojumus. Šos pasākumus var kombinēt ar izglītības, mācību, specifiskas informācijas un tehniskās palīdzības nodrošināšanu energoefektivitātes jautājumos, ***kuros ir ņemts vērā arī dzimumu līdztiesības aspekts.***

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 1. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis tiek aicinātas veikt atbilstīgus pasākumus, lai ģimenēs, skolās un sabiedrībā veicinātu izglītošanu par enerģētikas jautājumiem, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā katrs indivīds ar savu

*uzvedību var dot ieguldījumu efektīvākā
un ilgtspējīgākā enerģijas izmantošanā.*

PROCEDŪRA

Virsraksts	Energoefektivitāte, Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK atcelšana
Atsauces	COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 7.7.2011
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	FEMM 17.11.2011
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Edite Estrela 3.10.2011
Pieņemšanas datums	20.12.2011
Galīgais balsojums	+: 25 –: 0 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kent Johansson, Christa Kläß, Mariya Nedelcheva, Angelika Werthmann

PROCEDŪRA

Title	par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK			
Atsauces	COM(2011)0370 – C7-0168/2011 – 2011/0172(COD)			
Date submitted to Parliament	22.6.2011			
Committee responsible Date announced in plenary	ITRE 7.7.2011			
Committee(s) asked for opinion(s) Date announced in plenary	ENVI 7.7.2011	FEMM 17.11.2011		
Rapporteur(s) Date appointed	Claude Turmes 13.7.2011			
Discussed in committee	8.9.2011	6.10.2011	20.10.2011	20.12.2011
	12.1.2012	11.7.2012		
Date adopted	12.7.2012			
Result of final vote	+: –: 0:	42 0 2		
Members present for the final vote	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Dimitrios Droutsas, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Béla Kovács, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Evžen Tošenovský, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras			
Substitute(s) present for the final vote	Ioan Enciu, Jolanta Emilia Hibner, Eija-Riitta Korhola, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Markus Pieper, Pavel Poc, Algirdas Saudargas, Silvia-Adriana Țicău			
Date tabled	30.7.2012			